

PEDAGOŠKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
POSLIJEDIPLOMSKOG INTERDISCIPLINARNOG
DOKTORSKOG STUDIJA**

NAZIV STUDIJA:

**SAVREMENI TOKOVI PREDŠKOLSKOG I OSNOVNOŠKOLSKOG
ODGOJA I OBRAZOVANJA**

SARAJEVO 2017.

1. DRUŠTVENA I PEDAGOŠKA OPRAVDANOST ORGANIZIRANJA INTERDISCIPLINARNOG DOKTORSKOG STUDIJA

Društvene, naučne i tehnološke promjene u otvorenim društvima globalnog tipa iznova otvaraju pitanje funkcioniranja školskog sistema, odgoja i obrazovanja, kao najsveobuhvatnijih pedagoških kategorija koje je neminovno revidirati i proširivati uvidom u savremena naučna proučavanja teorijsko-metodološkog pristupa izradi lokalnog, nacionalnog i internacionalnog kurikuluma. Svim tim pitanjima nužno je prilaziti interdisciplinarno (iz aspekta specifičnih nauka), ali i multidisciplinarno (iz aspekta svih nauka koje se implicitno ili eksplicitno bave tom problematikom).

Savremena pedagoška nauka je u izazovima tranzicijskih promjena suočena sa stalnim potrebama sistematskih, integralnih naučnoistraživačkih pristupa kreiranja pravaca razvoja odgoja i obrazovanja u skladu sa društvenim (nacionalnim) i generičkim (internationalnim) potrebama.

U skladu sa društvenim opredjeljenjima usaglašavanja sistema odgoja i obrazovanja sa evropskim obrazovnim miljeom iskazuju se potrebe prilagođavanja ranijih oblika stručnog osposobljavanja kadrova u odgoju i obrazovanju sa prihvaćenim modelima Bolonjske deklaracije.

Program doktorskih studija usmjeren je prema obrazovanju stručnjaka koji će biti osposobljeni da provode pedagoška istraživanja u okviru institucionalnog odgoja i obrazovanja, kao dijela cjeloživotnog obrazovanja. Ovaj studij je utemeljen na kompetitivnim naučnim istraživanjima i kompetencijama potrebnim za razvitak društva znanja, što u suštini predstavlja i opredjeljenje bosanskohercegovačkog društva.

Pedagoški fakultet u Sarajevu, kao nastavno-naučna ustanova za pripremu kadrova za rad u institucijama sistema odgoja i obrazovanja, ovaj doktorski program realizira na načelima bolonjskog procesa u saradnji sa drugim fakultetima (u okviru i izvan Univerziteta u Sarajevu), a posebno sa Odsjekom za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

Kvalitet studija i usaglašavanje sa drugim sličnim doktorskim studijama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, te u evropskom obrazovnom prostoru omogućuju: savremeni pristup, nastavni plan i program, oblici nastave i vannastavnih aktivnosti, naučnoistraživački projekti, te mentorsko naučno-metodološko vođenje kandidata u fazi finalne izrade doktorskih disertacija.

2. DOSADAŠNJA ISKUSTVA PREDLAGAČA U ORGANIZIRANJU I REALIZACIJI POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA ZNANOSTI

Pedagoški fakultet u Sarajevu je najstarija visokoškolska institucija u Bosni i Hercegovini, osnovana nakon Drugog svjetskog rata (16. 1. 1946. godine). Do 1969. godine imao je status više škole, 1969. godine transformiran je u Pedagošku akademiju. Akademske 1999/2000. godine upisana je I generacija studenata Pedagoške akademije u četverogodišnjem trajanju. Pedagoška akademija je transformirana u Pedagoški fakultet 27. 4. 2009. godine.

Pedagoški fakultet funkcionira kao visokoškolska ustanova u četverogodišnjem trajanju, u skladu sa savremenim standardima u obrazovanju edukatora i razvojnim potrebama Bosne i Hercegovine.

Od osnivanja ove ustanove obrazovani su svi profili nastavnika za osnovno i srednje obrazovanje u okviru 61 studijske grupe. Od 1969. do 1986. godine obrazovano je 6 profila nastavnika za predškolski odgoj i 5 profila nastavnika za osnovnoškolski odgoj i obrazovanje. Do sada je na Pedagoškom fakultetu diplomiralo 10.853 studenata.

Pedagoški fakultet u Sarajevu realizirao je dva studijska programa za stjecanje zvanja magistra znanosti (stari program):

Integrativni pristup metodikama razredne nastave u reformiranoj osnovno školi i

Pedagoške osnove organiziranja, upravljanja i evaluacije rada u institucijama odgoja i obrazovanja.

U okviru realizacije poslijediplomskih studija *Integrativni pristup metodikama razredne nastave u reformiranoj osnovnoj školi i Pedagoške osnove organiziranja, upravljanja i evaluacije rada u institucijama odgoja i obrazovanja* magistrirala su 24 kandidata.

3. USAGLAŠENOST STUDIJA SA BOLONJSKOM DEKLARACIJOM

Pedagoški fakultet u Sarajevu, kao i Univerzitet u Sarajevu u cjelini, koncipirao je studije u tri ciklusa:

Prvi ciklus: 4x60 = 240 ECTS, *bachelor*,

Drugi ciklus: 1x60 = 60 ECTS, *magistar* i

Treći ciklus: 3x60 = 180 ECTS, što ukupno čini 480 ECTS za stjecanje akademskog zvanja *doktor nauka*.

Prohodnost je osigurana za sve kandidate koji su završili fakultete u četverogodišnjem trajanju za stjecanje nastavničkih zvanja, a nakon toga završili magistraske sudije po ranije važećim planovima i programa u trajanju od dvije studijske godine i stekli zvanje magistra pedagoških nauka (pedagogija, andragogija, specijalna pedagogija, metodike nastave i sl.).

Studij je prilagođen kandidatima koji su u četverogodišnjem fakultetskom obrazovanju ostvarili 240 ECTS i zvanje *bachelor*, a potom i jednogodišnje studije na kojima su stekli 60 ECTS i zvanje *magistar*.

Struktura i koncepcija ovog doktorskog studija omogućava polaznicima da dio sadržaja u okviru modula/ispita realiziraju na drugim univerzitetima (fakultetima) u Bosni i Hercegovini i/ili inostranim univerzitetima, kao i da se studenti sa drugih univerziteta uključe u predloženi doktorski studij.

4. NOSIOCI STUDIJA

Pored nastavnika i saradnika sa Pedagoškog fakulteta u Sarajevu u realizaciji doktorskog studija učestvovat će univerzitetski profesori sa Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, ali i sa sljedećih fakulteta: Prirodno-matematičkog, Ekonomskog, Pravnog i Medicinskog, kao i nastavnici iz: Hrvatske, Srbije i Norveške. Realizatori doktorskog programa imat će status redovnih i vanjskih saradnika.

5. USAGLAŠENOST PROGRAMA SA STANDARDIMA I INOVATIVNIM PROGRAMIMA

Doktorske studije *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* slijede koncepciju sličnih studija u svijetu, organiziranih u skladu sa Bolonjskom deklaracijom, ali istodobno imaju i karakteristike koje su specifične za naše tradicionalno pedagoško naslijeđe.

Tematski ispiti unutar studija birani su tako da selektivno, a ne sistemski, što više odraze savremene tokove pedagoške teorije i prakse, posebno u oblasti kreiranja i realizacije kurikuluma, rukovođenja, upravljanja i evaluacije u institucijama odgoja i obrazovanja. Konačno, svaki polaznik će u okviru ovih studija na osnovu osobnih opredjeljenja, motiva i naučnog afiniteta imati mogućnost individualnog usmjerenja u izbornim modulima:

MODUL A: Rani odgoj i savremeni problemi razvoja predškolskog odgoja

MODUL B: Kurikulum savremene škole

MODUL C: Škola u koncepciji inkluzivnog odgoja i obrazovanja

MODUL D: Rukovođenje, upravljanje i evaluacija u institucijama odgoja i obrazovanja

MODUL E: Metodike nastavnih predmeta u razrednoj nastavi:

E1: Metodika bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti

E2: Metodika matematike

E3: Metodika prirode i društva

E4: Metodika muzičke kulture

E5: Metodika likovne kulture

E6: Metodika tehničkog odgoja sa informatikom

E7: Metodika tjelesne kulture

E8: Metodika kulture življenja

Završnu fazu činit će izrada i odbrana doktorskog rada.

6. UVJETI UPISA NA STUDIJE

Doktorske studije *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* mogu upisati kandidati koji su završili univerzitetske diplomске studije za stjecanje nastavničkih zvanja, kao i srodnih studija za stjecanje zvanja stručnih saradnika u institucijama odgoja i obrazovanja (u području pedagogije, psihologije, socijalnog rada, bibliotekarstva, komunikologije, kao i drugih studija u kojima su izučavane pedagoške, sociološke ili psihološke nauke – sa stečenih 300 ECTS bodova).

Navedene studije mogu upisati i kandidati koji su po ranijim važećim studijskim programima završili četverogodišnje osnovne studije, a nakon toga dvogodišnje naučne magistarske studije, sa ukupno ostvarenih 360 ECTS bodova. Nastavno-naučno vijeće doktorskih studija vršit će upoređivanje programa i priznavanje ispita i broja ostvarenih ECTS bodova navedenih kandidata, te određivati dužinu studija i izbor programa dokorskog studija, u svrhu odobravanja upisa i utvrđivanja eventualne obaveze polaganja dodatnih ispita.

7. KRITERIJI I POSTUPCI ODABIRA POLAZNIKA

Za odabir i upis polaznika dokorskkih studija *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* određeni su opći i posebni kriteriji:

- srednja ocjena diplomskog studija (ili četverogodišnjeg univerzitetskog studija po ranije važećem studijskom programu) iz grupe predmeta relevantnih za opće osnove i izabrane programe dokorskog studija – najmanje 8,00.

Srednja ocjena utvrđivat će se uvidom u dokumentaciju prethodnih studija.

8. KOMPETENCIJE KOJE STUDENT STJEČE ZAVRŠETKOM STUDIJA

Završetkom dokorskkih studija *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* kandidat će se moći samostalno baviti naučnim istraživanjima općih i posebnih pedagoških problema iz raznolikih područja pedagoške teorije i pedagoške prakse, te u tu svrhu sudjelovati u naučnoistraživačkim projektima u zemlji i inostranstvu.

Naučni stepen doktora nauka i stečeni ECTS bodovi omogućit će kandidatima poslijedoktorsko usavršavanje na kraćim i dužim programima u zemlji i inostranstvu u području cjeloživotnoga obrazovanja.

Po okončanju studija i stjecanja zvanja doktora nauka, kandidati se mogu samostalno usavršavati ili stjecati naučne, odnosno naučno-nastavne reference, nakon zapošljavanja u različitim segmentima javnog i privatnog sektora, institucijama sa akademskim stepenom obrazovanja iz područja pedagogije na visokoškolskim ustanovama, istraživačkim institutima, državnim ministarstvima i drugim raznorodnim institucijama, kao i korporativnim društvima.

Po okončanju dokorskkih studija *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* kandidati sa ostvarenih 240 ECTS bodova na prvom ciklusu studija, 60 ECTS bodova na drugom ciklusu i 180 ECTS bodova na trećem ciklusu studija stječu zvanje *doktor odgojnih nauka*. Kandidati koji odbrane dokorsku disertaciju u okviru Modula E stječu naučno zvanje *doktor odgojnih nauka* – područje odabrane metodike u početnoj nastavi osnovne škole.

9. STRUKTURA I ORGANIZACIJA PROGRAMA DOKORSKOG STUDIJA

Dokorski studij *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* planiran u trajanju od tri godine koncipiran je u formi:

- redovne nastave sa punim kapacitetom planiranih nastavnih sati i redovnim prisustvom nastavi (redovni studenti) i
- studija sa izabranim dijelom sati koji se realiziraju u kondenziranoj formi, prilagođenoj mogućnosti organiziranja nastave za uposlene kandidate.

Koncepcija studija, usmjerena na nastavu i individualni i samostalni rad studenta, obuhvata: individualne konsultacije sa predavačima, mentorski i konsultativni pristup, individualni program (tokom trajanja cijelog studija i izrade doktorske disertacije). Kandidatima će biti omogućene raznolike aktivnosti koje će se po posebnoj metodologiji vrednovati kao:

- prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje u njenom radu,
- kontinuirani rad sa mentorom,
- naučnoistraživački rad,
- učestvovanje na naučnim skupovima/kolokvijima i
- objavljivanje naučnih radova u relevantnim časopisima.

Postupak izbora mentora, sudjelovanja u naučnoistraživačkim projektima, prijava i izrada dokorskog rada provodit će se u skladu sa Pravilnikom o poslijediplomskom studiju na Pedagoškom fakultetu u Sarajevu i odlukama Vijeća poslijediplomskog dokorskog studija *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja*.

10. STUDIJSKI MODULI

Doktorske studije *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* bit će realizirane u okviru zajedničkih – obaveznih i izbornih kolegija i izbornih modula pod naslovima:

- *Rani odgoj i savremeni problemi razvoja predškolskog odgoja*
- *Kurikulum savremene škole*
- *Škola u koncepciji inkluzivnog odgoja i obrazovanja*
- *Rukovođenje, upravljanje i evaluacija u institucijama odgoja i obrazovanja*
- *Metodike nastavnih predmeta u razrednoj nastavi:*
Metodika bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti
Metodika matematike
Metodika prirode i društva
Metodika muzičke kulture
Metodika likovne kulture
Metodika tehničkog odgoja sa informatikom
Metodika tjelesne kulture
Metodika kulture življenja

11. OBAVEZE STUDENATA DOKTORSKOG STUDIJA

Studenti dokorskog studija *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* upisani u prvi semestar studija imaju studijsku obavezu objaviti samostalno dva (2) naučna članka u referentnim naučnim časopisima iz područja pedagogije u Bosni i Hercegovini ili inostranstvu, sudjelovati aktivno na dva (2) domaća ili međunarodna naučna skupa iz područja pedagogije, te objaviti dva (2) prikaza strane knjige iz šireg područja pedagogije (objavljenje u posljednje dvije godine). Sve ove obaveze potrebno je izvršiti do predaje dokorskog rada.

Studenti ovog dokorskog studija, upisani u četvrti semestar studija imaju studijsku obavezu objaviti samostalno dva (2) naučna članka od kojih jedan (1) u referentnom naučnom časopisu, a drugi u časopisu, zborniku ili naučnoj knjizi iz područja pedagogije u Bosni i Hercegovini ili inostranstvu, sudjelovati aktivno na jednom domaćem ili međunarodnom naučnom skupu iz šireg područja pedagogije, te objaviti jedan (1) prikaz strane knjige iz šireg područja pedagogije (objavljene u posljednje dvije godine). Navedene obaveze potrebno je izvršiti do predaje dokorskog rada.

Studenti dokorskog studija *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* upisani u peti semestar studija imaju studijsku obavezu objaviti samostalno jedan (1) naučni članak u referentnom naučnom časopisu iz područja pedagogije u Bosni i Hercegovini ili inostranstvu i sudjelovati aktivno na jednom domaćem ili međunarodnom naučnom skupu iz šireg područja pedagogije.

Studenti tokom dokorskog studija (a najkasnije u trećoj studijskoj godini) učestvuju u naučnoistraživačkom radu.

12. VOĐENJE KANDIDATA U TOKU STUDIJA

Vođenje studenata doktorskog studija *Savremeni tokovi predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja* obuhvata:

- brigu voditelja o cjelokupnom toku doktorskih studija, obavljanju ispita, sudjelovanju u naučnoistraživačkom radu, kao i na naučnim skupovima,
- mentorovu obavezu da sudjeluje u akademskim konsultacijama sa kandidatom u pogledu izbora teme doktorskog rada, izrade sinopsisa i izrade doktorskog rada.

Studentu doktorskih studija obavezno se imenuje mentor. Pri odabiru mentora Nastavno-naučno vijeće doktorskih studija utvrđuje kompetencije profesora u odnosu na predloženu temu doktorskog rada i interesa/želje kandidata. Studentu se može imenovati i komentor za temu interdisciplinarnog karaktera.

Mentor se bira najkasnije u drugoj godini studija, a odgovoran je za konsultativni i naučnoistraživački rad studenta te mu pomaže u prijavi sinopsisa i izradi doktorskog rada.

13. POSTUPAK I UVJETI ZA PRIHVATANJE TEME DOKTORSKOG RADA

Tema doktorskog rada bira se i prijavljuje najranije tokom druge godine studija.

Sinopsis doktorskog rada brani se javno, pred stručnom komisijom sastavljenom od mentora i dva člana. Imenovanje komisije vrši Vijeće doktorskog studija.

Nakon javne odbrane, student, u dogovoru sa mentorom, predlaže temu doktorskog rada Vijeću doktorskih studija u pisanom obliku (sinopsis/projekt).

Prijedlog teme sadrži: naslov; sažeti uvod u predloženo istraživanje; teorijsku podlogu i obrazloženje aktualnih relevantnih saznanja; po potrebi, i praktičnu primjenjivost saznanja do kojih se želi doći; uže područje rada; ciljeve istraživanja i očekivani naučni doprinos; obrazloženje metodoloških postupka, strukturu rada (opisno iznesen kratak osvrt na elemente gradiva).

Prijedlog teme i dostavljeni projekt razmatra komisija koju imenuje Vijeće doktorskih studija. Nakon uvida u prijedlog teme i elaborat projekta, komisija podnosi izvještaj. Pozitivna ocjena predložene teme i projekta omogućuje studentu pristupanje izradi doktorskog rada.

14. POSTUPAK I UVJETI OCJENE DOKTORSKOG RADA

Doktorski rad predaje se uz pisanu saglasnost mentora.

Članove komisije za odbranu doktorske disertacije imenuje Vijeće doktorskih studija.

Predloženi član komisije za ocjenu i odbranu doktorskog rada i student čiji se doktorski rad ocjenjuje imaju pravo tražiti izuzeće predloženog člana. O izuzeću odlučuje Vijeće doktorskih studija.

Komisija za odbranu doktorske disertacije sastoji od neparnog broja članova (najmanje tri, najviše pet članova). Većina članova komisije mora biti iz uže, a ostali članovi mogu biti iz srodne naučne oblasti doktorskog rada.

Komisija ocjenjuje doktorski rad skupnim izvještajem koji se podnosi Vijeću doktorskih studija najkasnije u roku od šest mjeseci nakon primljene odluke o imenovanju komisije. Članovi komisije mogu dati i svoje izdvojeno mišljenje.

Mentor studenta ne može biti predsjednik komisije za ocjenu i odbranu doktorskog rada.

Najmanje jedan član komisije za ocjenu i odbranu mora biti izvan institucije na kome se vrši odbrana (Pedagoški fakultet u Sarajevu).

Stručna komisija za ocjenu doktorskog rada može rad prihvatiti, vratiti ga na doradu (uz pisane primjedbe) ili odbiti.

15. UVJETI I NAČIN ODBRANE DOKTORSKOG RADA

Odbrana doktorskog rada provodi se nakon usvajanja pozitivnog izvještaja komisije na Vijeću doktorskih studija, najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana usvajanja izvještaja o ocjeni urađene teze.

Obrana doktorskog rada javna je i obavlja se, u pravilu, pred komisijom koja je ocijenila doktorski rad.

Deset dana prije odbrane objavljuje se tekst disertacije zajedno sa ocjenom na internet-stranici Fakulteta. O odbrani doktorskog rada sastavlja se zapisnik.

Postupak za prijavu, prihvatanje, ocjenu i odbranu doktorskog rada provodi se u skladu sa Pravilima studiranja za III ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.

16. NASTAVNI PLAN I MODULI STUDIJA

Nastavnim planom predviđeni su zajednički studijski programi (kolegiji) – obavezni i izborni, u I, II, III, V i VI semestru.

U IV semestru polaznici doktorskog studija upisuju jedan od pet izbornih modula:

MODUL A: Rani odgoj i savremeni problemi razvoja predškolskog odgoja

MODUL B: Kurikulum savremene škole

MODUL C: Škola u koncepciji inkluzivnog odgoja i obrazovanja

MODUL D: Rukovođenje, upravljanje i evaluacija u institucijama odgoja i obrazovanja

MODUL E: Metodike nastavnih predmeta u razrednoj nastavi:

E1: Metodika bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti

E2: Metodika matematike

E3: Metodika prirode i društva

E4: Metodika muzičke kulture

E5: Metodika likovne kulture

E6: Metodika tehničkog odgoja sa informatikom

E7: Metodika tjelesne kulture

E8: Metodika kulture življenja

V i VI semestar organizirani su u formi istraživačkog rada pod vodstvom mentora.

Zajednički obavezni i izborni studijski programi (kolegiji)

Prvi semestar: *Zajedničke osnove*

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 600	Metodologija naučnoistraživačkog rada	Prof.dr. Dževad Termiz Doc.dr. Daniel Maleč Doc.dr. Lejla Silajdžić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 601	Statistika u naučnim istraživanjima	Prof.dr. Fatih Destović Prof.dr. Omer Kurtanović	15	20	15	Obavezni
PEF STOO 602	Istraživač u odgoju i obrazovanju	Prof.dr. Adnan Tufekčić	10	/	5	Izborni
PEF STOO 603	Savremeni modeli organizacije nastavnog procesa	Prof.dr. Hariz Agić	10	/	5	Izborni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

NAPOMENA: Kandidati biraju jedan izborni kolegij.

Drugi semestar: *Zajedničke osnove*

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 604	Kvalitativne i kvantitativne metode istraživanja	Prof.dr. Jasna Bajraktarević Prof.dr. Sait Kačapor Doc.dr. Daniel Maleč	10	15	10	Obavezni
PEF STOO 605	Odabrana poglavlja iz	Prof.dr. Jasna	10	15	10	Obavezni

	psihologije	Bajraktarević Doc.dr. Lejla Silajdžić				
PEF STOO 606	Stručno-istraživački rad	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

Treći semestar: *Zajedničke osnove*

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 700	Edukometrija	Prof.dr. Sait Kačapor Doc.dr. Irma Čehić	8	10	7	Obavezni
PEF STOO 701	Monitoring i evaluacija rada u odgojno-obrazovnim ustanovama	Prof.dr. Mensura Kudumović Prof.dr. Hariz Agić	12	10	8	Obavezni
PEF STOO 702	Izbor, izrada i odbrana prvog naučnog rada	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
PEF STOO 703	Organizacijska klima u odgoju i obrazovanju	Prof.dr. Mirjana Mavrak	10	/	5	Izborni
PEF STOO 704	Stres menadžment	Prof.dr. Jasna Bajraktarević	10	/	5	Izborni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

NAPOMENA: Kandidati biraju jedan izborni kolegij

**Nastavni programi prvog, drugog i trećeg semestra
(zajednički obavezni i izborni studijski programi)**

1.	Puni naziv predmeta:	Statistika u naučnim istraživanjima
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 601
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	15
5.	Trajanje:	Jedan semestar (I semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Seminarski rad, usmeni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Osposobiti studente za pravilnu pedagošku interpretaciju statističkih pokazatelja i bolje razumijevanje znanstvene i stručne literature iz područja pedagoških nauka i posebno za kritički odnos prema toj literaturi i prikazima provedenih statističkih obrada.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Nakon odslušanog i položenog kursa student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirati osnovne pojmove vjerojatnosti događaja i uvjetne vjerojatnosti. • Grupirati i grafički prikazati podatke, izračunati srednje vrijednosti i mjere raspršenosti. • Definirati diskretne i neprekidne slučajne varijable te ih pravilno tumačiti. • Objasniti ideju statističkog testa i opisati statistički test. • Znati primijeniti osnovne postupke pri testiranju hipoteza koje se odnose na očekivanje te pravilno interpretirati dobivene rezultate • izraditi potpunu statističku analizu danih statističkih podataka korištenjem obrađenih metoda • Definirati pojmove korelacije i regresije te znati primijeniti korelaciju i regresiju analizu
14.	Metode učenja:	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	
16.	Težinski faktor provjere:	Seminarski rad – 70 %, usmeni ispit – 30 %
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Metode deskriptivne analize</i> • <i>Vjerovatnoća i teorijske distribucije vjerovatnoće (definicije i tipovi vjerovatnoće, prekidne i neprekidne distribucije vjerovatnoće</i> • <i>Programska podrška za statističku analizu podataka i modela</i> • <i>Uzorak, statistike uzorka i uzorački rasporedi</i> • <i>Određivanje intervala povjerenja (aritmetička sredina, varijansa i proporcija)</i> • <i>Testiranje hipoteza (aritmetička sredina, varijansa i proporcija)</i> • <i>Testovi o obliku distribucija</i> 	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Korelaciona i regresiona analiza</i> • <i>Analiza vremenskih serija</i> • <i>Rješavanje konkretnih problema iz prakse.</i> <p><i>Formalizacija i predstavljanje rezultata statističkih istraživanja u naučnim radovima.</i></p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
	/	15+20
19.	Fond sati:	35
20.	Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. de Veaux RD, Velleman PF, Bock DE (2009) <i>Intro Stats</i> (3. izdanje). Boston: Pearson Education Inc. ISBN-13: 978-0-321-50045-8 2. Kalton G (ur.) (1983) <i>Introduction to Survey Sampling</i>. Sage Publications, Inc. ISBN-13: 978-0803921269 3. L. E. Bain and M. Engelhardt - <i>Introduction to Probability and Mathematical statistics</i>, BROOKS/COLE Cengage Learning, 1992 4. E. L. Lehman, <i>Testing Statistical Hypotesis</i>, Springer, 1997. 5. V. Erjavec N. (Urednici). (2015). <i>Statistika</i>. Zagreb: Element. 6. Šošić, I. (2004), <i>Primijenjena statistika</i>, Školska knjiga, Zagreb.
	Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cowpertwait PSP, Metcalfe AV (2009) <i>Introductory Time Series with R</i>. Springer. ISBN-13: 978-0387886978 2. K. Knight, <i>Mathematical Statistics</i>, Chapman & Hall/CRC, Boca Raton-Washington, 1999. 3. E. L. Lehman, G. Casella, <i>Theory of Point Estimation</i>, Springer, 1998.
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Fatih Destović i doc.dr. Omer Kurtanović

1.	Puni naziv predmeta:	Istraživač u odgoju i obrazovanju
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 602
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	5
5.	Trajanje:	Jedan semestar (I semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Izborni
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	<p>Provjera znanja se obavlja kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izradu portfolia - Usmeni dio ispita <p>Portfolio predstavlja kompletirane samostalno uradjene zadatke koje studenti dobijaju u sklopu nastave u toku trajanja predavanja, a koji se odnose na teme iz sadržaja kolegija. Ti zadaci su: izrada eseja, seminarskog rada i bibliografije. Prezentacija urađenih i prihvaćenih zadataka unutar portfolia je sastavni dio usmenog dijela ispita</p> <p>Usmena provjera znanja se provodi na završnom, popravnom i završnom popravnom ispitu. Usmenoj provjeri znanja imaju pravo pristupiti studenti koji su odslušali i ovjerali semestar i uradili predispitne obaveze u toku semestra (urađen portfolio).</p>
12.	Ciljevi predmeta:	Cilj kolegija je upoznavanje studenta sa najvažnijim naučnim i stručnim karakteristikama i osobinama istraživača, kao i njegovom ulogom u razvijanju i verifikaciji novih naučnih spoznaja u području odgoja i obrazovanja.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Uspješni studenti, koji su tokom nastavnog procesa kontinuirano izvršavali svoje obaveze, će biti osposobljeni za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijevanje i kritičku analizu temeljnih metodologijskih koncepata iz perspektive istraživača u polju odgoja i obrazovanja, • razumijevanje uloge i značaja naučnih, stručnih i etičkih kompetencija istraživača u području recentnih tokova u odgoju i obrazovanju, • razvijanje specifične metodološke kulture u području odgoja i obrazovanja • samostalno i timsko planiranje, provođenje i evaluaciju istraživanja u području odgoja i obrazovanja
14.	Metode učenja:	<p>Programski sadržaji se realiziraju kroz sljedeće forme obrazovnog rada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Samostalni rad <p>U realizaciji predavanja koriste se sljedeće nastavne metode: metoda usmenog izlaganja, dijaloška metoda, metoda demonstracije i ilustracije, metoda pisanih radova, metoda rada na tekstu.</p> <p>Oblici rada koji se koriste u nastavi u realizaciji sadržaja su: frontalni, grupni, rad u paru i individualni.</p> <p>Oblici učenja koji se primjenjuju u nastavi su: iskustveno,</p>

		organizaciono i samousmjereno učenje.
15.	Objašnjenje provjere znanja:	<p>Praćenje, vrednovanje studenata su nužne faze prije samog ocjenjivanja studenata i ostvarivat će se pomoću instrumenta koji predstavlja tabelarni prikaz svih aktivnosti studenata koje se vrednuju i prate.</p> <p>Metodom samovrednovanja i međusobnog vrednovanja utvrđuje se percepcija vlastitih postignuća svakog studenta unutar cijele grupe.</p> <p>Izrada portfolia predstavlja samostalno urađene zadatke (esej, seminarski rad i izrada bibliografije) koji se odnose na teme unutar sadržaja kolegija.</p> <p>Usmeni dio ispita predstavlja završnu fazu ocjenjivanja studenata i na njemu se utvrđuje konačna ocjena.</p>
16.	Težinski faktor provjere:	<p>Sistem bodovanja studenata u procesu praćenja i vrednovanja postignuća je sljedeći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prisustvo na predavanjima max. 10 bodova 2. Aktivnost na nastavi max. 10 bodova 3. Portfolio max. 30 bodova, od toga: <ul style="list-style-type: none"> - Esej max. 10 bodova - Seminarski rad max. 10 bodova - Izrada bibliografije max. 10 bodova <p>Ukupno za obaveze prije usmenog (završnog) ispita: max. 50 bodova</p> <p>4. Usmeni dio ispita: max. 50 bodova.</p> <p>Ukupni maksimalni broj bodova: 100.</p> <p>Konačna ocjena se formira po sljedećoj skali: 54-62 boda ocjena šest (6/E) 63-72 boda ocjena sedam (7/D) 73-82 boda ocjena osam (8/C) 83-92 boda ocjena devet (9/B) 93-100 bodova ocjena deset (10/A)</p>
17.		<p>Sadržaj nastave: teorija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odgoj i obrazovanje kao područje naučno-istraživačkog rada <ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje odgoja i obrazovanja kao istraživačkog polja - Specifičnosti naučno-istraživačkog rada u području odgoja i obrazovanja - Kratak osvrt na istraživanje odgoja i obrazovanja kroz prošlost (historijski uvid u rad najznačajnijih mislilaca i istraživača u području odgoja i obrazovanja) 2. Kompetencije istraživača u odgoju i obrazovanju <ul style="list-style-type: none"> - Naučne i stručne kompetencije istraživača u odgoju i obrazovanju - Metodologijska, metodološka i pedagoška kultura istraživača u odgoju i obrazovanju (gnoseologijska, epistemologijska, metodološka znanja i znanja o području odgoja i obrazovanja koje se istražuje). - Etičke kompetencije istraživača u odgoju i obrazovanju (karakteristike ličnosti istraživača, etičke norme i ograničenja u istraživanjima odgoja i obrazovanja) 3. Uloga istraživača u odgoju i obrazovanju i njegov rad u kontekstu različitih metodologijskih paradigmi <ul style="list-style-type: none"> - Istraživač u odgoju i obrazovanju u kontekstu kvantitativne, kvalitativne i mješovite metodologije. - Istraživač u odgoju i obrazovanju u kontekstu akcijskih istraživanja - Istraživač u odgoju i obrazovanju u kontekstu metodološkog holizma i metodološkog individualizma

- Istraživač u odgoju i obrazovanju u kontekstu meta-analize i meta-istraživanja
- 4. Specifičnosti rada istraživača u odgoju i obrazovanju
 - Metodološka pitanja odnosa nauke i struke u području odgoja i obrazovanja
 - Rad istraživača u pojedinim fazama naučnog istraživanja (identifikacija problema, izrada projekta, provođenje istraživanja, prezentiranje rezultata istraživanja)
 - Poteškoće s kojima se istraživač u području odgoja i obrazovanja susreće
 - Rad istraživača u istraživačkim timovima
 - Odnos između istraživačkog i praktičnog rada u području odgoja i obrazovanja
 - Specifičnosti rada istraživača kao sudionika u odgojno-obrazovnoj djelatnosti
 - Istraživačeva implementacija rezultata istraživanja u procesu realizacije nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada
- 5. Temeljna vrijednosne teme i dileme savremenog istraživača u odgoju i obrazovanju
 - Uloga istraživača u procesima savremenog reformiranja ali i restrukturiranja i razobličavanja odgoja i obrazovanja.
 - Istraživač u odgoju/obrazovanju i društvene vrijednosti, vrijednosno „neutralna“ znanost, ideologija i politika.
 - Vrijednosti kao činjenice, dva istraživačeva ega: istraživač kao naučnik i istraživač kao nosilac sistema vrijednosti unutar kulture i subkulture kojoj pripada.
 - Prezentiranje, (zlo)upotreba rezultata istraživanja

Sadržaj nastave: vježbe

1. Naučna spoznaja u području odgoja i obrazovanja
 - Karakteristike naučne spoznaje u području odgoja i obrazovanja
 - Tačno i istinito u području znanosti o odgoju i obrazovanju
 - Znanstveno istraživanje u području odgoja i obrazovanja
 - Samostalni praktični rad: Izrada kratkog historijskog prikaza ili eseja o radu najznačajnijih mislilaca i istraživača u području odgoja i obrazovanja
2. Ličnost istraživača
 - Spoznajne i emocionalno – voljne osobine ličnosti istraživača u odgoju i obrazovanju.
 - Osobine ličnosti istraživača kao realizatora praktične odgojno – obrazovne djelatnosti
 - Istraživačeva etika
 - Samostalni praktični rad: Izrada samostalnog prikaza međusobne povezanosti i uslovljenosti različitih osobina ličnosti istraživača u području odgoja i obrazovanja
3. Istraživač i metodologijske paradigme
 - Pozicija i uloga istraživača u odgoju i obrazovanju s obzirom na strukturu i logiku kvantitativnih, kvalitativnih i akcijskih istraživanja
 - Samostalni praktični rad: Izraditi meta-analizu jednog provedenog i publikovanog istraživanja na polju odgoja i obrazovanja s posebnim zadatkom interpretacije rada istraživača i njegove uloge.
4. Istraživač u odgoju i obrazovanju kao naučnik i kao odgajatelj
 - Naučne i stručne determinante rada istraživača u odgoju i obrazovanju
 - Specifičnosti timskog istraživačkog rada
 - Praćenje primjene rezultata istraživanja u realizaciji odgojno-obrazovnog rada
 - Samostalni praktični rad: Detaljan prikaz rada istraživača u odgoju i obrazovanju kroz pojedine faze istraživanja (izbor problema istraživanja; izrada projekta istraživanja i stvaranje uslova za provođenje istraživanja; primjena metoda, postupaka i tehnika u prikupljanju podataka; obrada podataka; interpretacija rezultata na temelju obrađenih podataka; izvođenje zaključaka; prezentiranje zaključaka i objavljivanje izvještaja o istraživanju; praktična primjena novih spoznaja).
5. Sloboda i odgovornost istraživača u području odgoja i obrazovanja
 - Problemi odgoja i obrazovanja zahtijevaju naučna istraživanja
 - Vrijednost i značaj istraživačkog rada za čovjeka
 - Samostalni praktični rad: Pronaći i predstaviti primjere različite upotrebe i zloupotrebe rezultata istraživanja na polju odgoja i obrazovanja

18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		10
19.	Fond sati:	10
20.	Obavezna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Fraenkel, J.R.; Wallen, N.E. (2009) <i>How to Design and Evaluate Research in Education</i>, San Francisko: McGraw-Hill Higher Education - Matijević, M.; Mužić, V.; Jokić, M. (2003) Istraživati i objavljivati – elementi metodološke pismenosti u pedagogiji, Zagreb: HPKZ. - Slatina, M. (2002) Tačan i istinit metodološki pristup u istraživanju odgoja/obrazovanja, u: Muallim, III (9): 36 – 49, Sarajevo: Udruženje ilmije IZ-e u BiH. - Mužić, V. (1999) Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja, Zagreb: Educa - Bandur, V., Potkonjak, N. (1999) Metodologija pedagogije, Beograd: Savez pedagoških društava Jugoslavije - Good, C. V.; Scates, D. E. (1967) Metode istraživanja u pedagogiji, psihologiji i sociologiji, Rijeka: Otokar Keršovani.
	Dopunska literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Berg, B. L. (1998) <i>Qualitative Research Methods for the Social Science</i>, Boston/Lndon: Allyn and Bacon - Bogdan, R. C.; Biklen, S. K. (2007) <i>Qualitative Research for Education: An Introduction to Theory and Methods</i>, New York, NY: Pearson. - Elste, J. (2000) Uvod u društvene znanosti – Matice i vijci za objašnjenje složenih društvenih pojava, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo - Filipović, M. (2004) Metodologija znanosti i znanstvenog rada, Sarajevo: I.P. „Svjetlost“ - Gačić, M. (2001) Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova, Zagreb. - Gay, L. R., Mills, G. E.; Airasian, P. (2009) <i>Educational research: Competencies for Analysis and applications</i>, Upper Saddle River: Pearson. - Greco, J.; Sosa, E. (prir.) (2004) <i>Epistemologija: vodič u teorije znanja</i>, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk - Gut, V.; Het, P. (1966) <i>Metodi socijalnog istraživanja</i>, Beograd: Vuk Karadžić - Halmi, A. (1999) <i>Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima</i>, Zagreb: Alinea. - König, E. i Zedler, P. (1998) <i>Teorije znanosti o odgoju</i>, Zagreb: Educa. - Maxwell, J. (1996) <i>Qualitative Research Design: An Interactive Approach</i>, Thousand Oaks: Sage Publications. - McMillan, J.; Schumacher, S. (2006) <i>Research in Education: Evidence Based Inquiry</i>, Boston: Pearson Education. - Mialaret, G., Clerc, P., Isambert-Jamati, V., Léon, A., Lê Thành Khôi, Lourié, S., Orivel, F., Reboul, O., Tiburcio, L. (1988) Uvod u edukacijske znanosti, Zagreb: Školske novine. - Mužić, V. (1986) Metodologija pedagoških istraživanja, Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika - Pastuović, N. (1999) <i>Edukologija – Integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja</i>, Zagreb:

		<p>Znamen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patton, M. Q. (1990) <i>Qualitative Evaluation and Research Methods</i>, London/New Delhi: Sage Publication - Sekulić – Majurec, A. (1994) <i>Akcijska istraživanja u praksi školskog pedagoga</i>, U: Vrgoč, H. (ur.) <i>Iz prakse pedagoga osnovne škole</i>, Zagreb: HPKZ, str. 9 – 16. - Sekulić-Majurec, A. (1996) <i>Interkulturalizam u obrazovanju kao metodologijski izazov</i>, u: <i>Društvena istraživanja</i>, God. 5, Br. 5-6 (25-26): 875-894, Zagreb: Institut za primijenjena društvena istraživanja. - Sekulić-Majurec, A. (2000) <i>Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena - neke aktualne dileme</i>, u: <i>Napredak</i>, 141 (3): 289-300, Zagreb: HPKZ. - Silobrčić, V. (2000) <i>Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo</i>, Zagreb: Medicinska naklada. - Skelić, Dž. (2011) <i>Uvod u metodologiju znanosti</i>, Sarajevo: Futur art - Termiz, Dž. (2003) <i>Metodologija društvenih nauka</i>, Sarajevo: TDK Šahinpašić - Vujević. M. (2002) <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>, Zagreb: Školska knjiga
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Adnan Tufekčić

1.	Puni naziv predmeta:	Savremeni modeli organizacije nastavnog procesa
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 603
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	5
5.	Trajanje:	Jedan semestar (I semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Izborni
10.	Ograničenja pristupa:	/
11.	Provjera znanja:	Seminarski rad. Usmena odbrana rada. Usmeni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa širim asortimanom nastavnih metoda I strategija, kako tradicionalnih tako I savremenih, koje su postale nužnost savremenog doba bogatim izazovima iz okruženja.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<ul style="list-style-type: none"> – Kritička analiza teorije i prakse upotrebe nastavnih metoda rada – Prepoznavanje prednosti i slabosti upotrebe pojedinih modela organizacije nastavnog procesa – Kreiranje nastavnog procesa upotrebom adekvatnih nastavnih metoda, pojedinačnih i u kombinaciji – Prepoznati i izgraditi sposobnosti motiviranja nastavnika i stručnih saradnika u primjeni savremenih nastavnih metoda, kojima će učenici biti u fokusu i stimulirajući za njihovo učenje-
14.	Metode učenja:	Individualni i grupni rad, radionice i diskusije, konsultacije
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Ispit se polaže uz pisanje i odbranu seminarskog rada, te usmenu provjeru znanja
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Osim prezentiranja tradicionalnih nastavnih metoda, koje su nezamjenjive, obradimo savremene sisteme čiji je doprinos u diferencijaciji nastave i fleksibilnom nastavnom radu velik. To su: heuristička nastava, programirana nastava, egzemplarna nastava, problemska nastava, projektna nastava, individualizirana nastava, kompjuterizovana nastava, timska nastava i mentorska nastava	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Predviđene teme će biti realizirane kroz iznošenje osnovnih teoretskih postavki, te interakciju sa učesnicima, refleksijama iz prakse, kroz konstruktivni dijalog i grupni rad.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		10
19.	Fond sati:	10

20.	Obavezna literatura:	<p>-Agic, H. i Rešic, S. 2011. Diferencirana nastava matematike i poduzetničke kompetencije učenika. Zbornik radova vol. 34 Broj 11 ISSN 1512-6021: 161-182 Tuzla: Filozofski fakultet Tuzla</p> <p>-Ilić, M. (2003). Responsibilna nastava. U: Interaktivno učenje II. (ur. N. Suzić). Banja Luka: Teacher's Training Centre</p> <p>-Jensen, E. (2003). Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje. Zagreb: Educa.</p> <p>-Klippert, H. (2001). Kako uspješno učiti u timu. Zagreb: Educa.</p> <p>-Stevanović, M. (2000). Modeli kreativne nastave. Tuzla: RAS.</p>
	Dopunska literatura:	<p>-Agić, H ; Rešić, S. 2015. <u>Some Outlooks On Creativity In Mathematics Teaching</u>, Original scientific paper. HUMAN, Volume 5, Issue 2, www.Human.ba</p> <p>-Bennett, N. (2001). Učenje kroz grupni rad. U: Uspješno učenje i poučavanje (Ur. C. Desforges). Zagreb: Educa.</p> <p>-Kolac, A. (2001). Suradničko učenje u nastavi prirode i društva. Zbornik učiteljske akademije u Zagrebu. Vol. 3., br. 1. 2001., str. 235-242.</p> <p>-Suzić, N. (1999). Interaktivno učenje. Banja Luka. Teacher's Training Center.</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hariz Agić

1.	Puni naziv predmeta:	Kvalitativne i kvantitativne metode istraživanja
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 604
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (II semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Odbrana seminarskog rada
12.	Ciljevi predmeta:	<p>Kvalitativna i kvantitativna istraživanja su fokusirana na prikupljanje podataka koji predstavljaju jezičke opise pojava. Prikupljeni podaci opisuju kvalitete ili karakteristike ispitivane pojave. Kvalitativni podaci mogu pružiti uvid u detalje ljudskog ponašanja, emocija, osobina ličnosti koje kvantitativne metode ne mogu. Osnovni cilj kvalitativnih istraživanja je osiguranje kompletnog i detaljnog opisa predmeta istraživanja iz perspektiva više izvora. Najčešće se koristi kao eksplorativna tehnika, u prirodnim uvjetima gradeći kompleksne i cjelovite prikaze predmeta koji se istražuje. Primjenjuje se u ranijim fazama istraživačkog projekta dok su u kasnijim fazama preporučuju kvantitativne metode. Istraživač je osnovni instrument za prikupljanje podataka u kvalitativnim istraživanjima. Istraživač koristi razne strategije prikupljanja podataka, u ovisnosti od istraživačkog pristupa. Mogu se koristiti individualni dubinski intervjui, strukturirani i nestrukturirani intervjui, fokus grupe, opisi, analize sadržaja i dokumentacije, opservacija učesnika ili proučavanje arhive. Osnovni cilj kvantitativnih istraživačkih metoda je određivanje mogućnosti generalizacije teorije kao istinite. Fokusirane su na prebrojavanje i klasificiranje pojava i konstrukciji statistički modela u objašnjenju učenog. Koriste se i kao eksplorativne i konfirmatorne tehnike i prirodnim i vještačkim uvjetima. Najčešće se primjenjuje u kasnijim fazama istraživačkog projekta. Kvantitativne istraživačke metode koriste alate kao što su upitnici, ankete, testovi, skale te oprema za mjerenje kako bi se prikupili mjerljivi numerički podaci.</p>
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Omogućiti polaznicima usavršavanje sposobnosti koje se odnose na istraživanja u području odgoja i obrazovanja te upoznavanje osnovnih tehnika intelektualnog rada koje su potrebne za izradu kvalitetnog završnog pisanog rada.</p> <p>Osposobljavanje studenata za rad na poboljšanju kompetencija planiranja, pripreme i provođenja</p>

		empirijskih istraživanja te kriterija za kategoriziranje i pisanje naučnih radova
14.	Metode učenja:	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<p>Znanstveni i neznanstveni pristupi znanju. Teorijske paradigme. Strategije istraživanja. Ulogateorije u znanosti. Etička pitanja u provođenju istraživanja. Planiranje i provedba istraživanja. Deskriptivna istraživanja. Eksperimentalna istraživanja. Akcijska istraživanja. Nacrti istraživanja (eksperimentalni nacrt). Teorija uzoraka. Vrste uzoraka. Metode prikupljanja podataka (Intervju, anketa, sudjelujuće promatranje, sustavno promatranje, studij slučaja, analiza sadržaja). Metode statističke obrade podataka. Kvalitativna analiza empirijskog materijala. Multivarijantne metode obrade podataka (faktorska analiza, regresijska analiza, kanonička korelacijska analiza, analiza varijance, diskriminacijska analiza). Upoznavanje osnova korištenja računala za statističku obradu. Naučne baze i pretraživanje na Internetu. Etička pitanja u naučnim istraživanjima. Pisanje naučnog izvještaja i doktorskog rada.</p> <p style="text-align: center;">1. Studija slučaja</p> <p>U studijama slučaja istraživač istražuje jedan entitet ili fenomen u ograničenom vremenu ili u sklopu određenih aktivnosti (program, događaj, institucija, društvena grupa) te prikuplja detaljne informacije kroz raznolike procedure za prikupljanje podataka kroz određeni vremenski period. Studija slučaja je opis individualnog iskustva i/ili ponašanja procjenjen od strane vanjskog promatrača.</p> <p>2. Etnografske studije</p> <p>U etnografskim studijama istraživač proučava grupe u prirodnom okruženju kroz određeni vremenski period. Grupa dijeli barem jedan zajednički faktor: društveno iskustvo, lokaciju, društvene karakteristike koje mogu biti pripadanje grupi koje su iskusile seksualno zlostavljanje u sigurnim kućama, djeca u hraniteljskim porodicama i sl.</p> <p>3. Fenomenološke studije</p> <p>U fenomenološkim studijama ljudsko iskustvo se proučava kroz detaljne opise ljudi koji su dio istraživanja kako bi se razumjeli životni uvjeti proučavanih subjekata. Ova vrsta istraživanja podrazumjeva intenzivno proučavanje male grupe ljudi kroz duži vremenski period.</p> <p>1. Eksperiment</p> <p>Osnovna karakteristika eksperimenta je slučajno razmještanje ispitanika u eksperimentalnim uvjetima i korištenje eksperimentalnih kontrola. Efekti korištenja</p>	

	<p>eksperimentalnih kontrola se proučavaju na određenoj zavisnoj varijabli ili više njih.</p> <p>2. Kvazi-eksperimenti</p> <p>Kvazi-ekspserimentalne studije dijele skoro ista obilježja kao i eksperimentalne studije osim razmjешtanja ispitanika u različite eksperimentalne uvjete. Eksperimentalni uvjeti najčešće nisu provocirani od strane eksperimentatora nego dio prirode.</p> <p>3. Anketno istraživanje</p> <p>Anketno istraživanje uključuju transverzalne i longitudinalne metode prikupljanja podataka koristeći se anketama ili intervjuima sa namjerom procjene karakteristika veće populacije od interesa na osnovu manjeg uzorka iz te populacije.</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Izrada svih vrsta instrumenata za kvalitativna i kvantitativna istraživanja. (prati sadržaj predavanja)	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
	/	10+15
19.	Fond sati:	25
20.	Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creswell, J. (1994). Research design: Qualitative and quantitative approaches. London: Sage. 2. Denzin, N.K. & Lincoln, Y.S. (1994). Handbook of qualitative research. Newbury Park, CA: Sage. 3. Fajgelj, S. (2005). Metode istraživanja ponašanja. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju, 269-275. 4. Feldman, M. (1995). Strategies For Interpreting Qualitative Data. Thousand Oaks, CA: Sage. 5. Goodwin, C.J. (1995). Research in psychology: methods and design. New York: Wiley. 6. Howitt, D. i Cramer, D. (2011). Introduction to Research Methods in Psychology. Essex, Pearson Education Limited. 7. Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1984). Qualitative data analysis: A sourcebook of new methods. Beverly Hills, CA: Sage. 8. Patton, M. Q. (1980). Qualitative evaluation methods. Beverly Hills, CA: Sage. 9. Halmi, A. (2005), Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap. 10. Mejovšek, M. (2003), Uvod u metode znanstvenog istraživanja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 11. Mužić, V. (1982), Metodologija pedagoškog istraživanja. Sarajevo: Svjetlost. 12. Andrilović, V. (1991), Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja. Zagreb: Školska knjiga.

		<p>13. Gačić, M. (2001), Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova. Zagreb: MUPRH.</p> <p>14. Petz, B. (1985), Osnove statističke metode za nematematičare. Zagreb: Liber.</p> <p>15. Vujević, M. (2002), Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti. Zagreb:Školska knjiga.</p>
	Dopunska literatura:	Shaughnessy, J.J., Zechmeister, E.B. i Zechmeister, J.S. (2011). Research Methods in Psychology. New York. McGraw-Hill.
21.	Nosilac predmeta:	prof.dr. Jasna Bajraktarević, prof.dr. Sait Kačapor, doc.dr. Daniel Maleč

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja iz psihologije	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 605	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (II semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezni	
10.	Ograničenja pristupa:		
11.	Provjera znanja:	Usmeno i pismeno	
12.	Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa savremenim tokovima psihologije kao nauke	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Primena novih znanja i metoda iz oblasti psihologije u radu	
14.	Metode učenja:	Induktivni i deduktivni pristup učenju	
15.	Objašnjenje provjere znanja:		
16.	Težinski faktor provjere:		
17.		Sadržaj nastave: teorija	
		Uzroci nastanka psihičkih poremećaja kod dece i odraslih Poremećaj ponašanja u ishrani Poremećaji ličnosti Psihološki aspekti suicida Psihoterapija Porodica Narkomanija Alkoholizam Maloletnička delikvencija Nasilje Uloga škole u psihosocijalnom razvoju deteta Odgoj i obrazovanje dece sa poteškoćama Pozitivna psihologija	
		Sadržaj nastave: vježbe	
		Strukturiranje studije slučaja	
18.		OPTERECENJE STUDENTA	
		Sedmično	Semestralno
			10+15
19.	Fond sati:		

20.	Obavezna literatura:	<p>Bajraktarević, J., (2015): Mentalno zdravlje, Avery, Sarajevo</p> <p>Davison, G.C. i Neale, M.J. (1999). "Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja", Naklada Slap, Jastrebarsko.</p> <p>Spencer, A. Rathus (2001): Temelji psihologije, Zagreb, Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>
	Dopunska literatura:	<p>Hrnjica S.: Klinička psihologija, Naučna knjiga, Beograd, 1990</p> <p>Olport, Gordon (1969). Sklop i razvoj ličnosti. Beograd: Kultura</p> <p>Petrović, Stevan (1988), Ličnost narkomana, Gornji Milanovac: Dečje novine</p> <p>Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Rijavec, M., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja. Zagreb: IEP Vern</p>
21.	Nosilac predmeta:	<p>Prof.dr. Jasna Bajraktarević</p> <p>Doc.dr. Lejla Silajdžić</p>

1.	Puni naziv predmeta:	Stručno-istraživački rad	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 606	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (II semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezni	
10.	Ograničenja pristupa:	Upis u II semestar	
11.	Provjera znanja:	Obrana naučnog rada pred izabranim mentorom	
12.	Ciljevi predmeta:	Uvođenje kandidata u samostalnu obradu stručnih (naučnih) radova.	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Po okončanju ovog projekta kandidati će biti osposobljeni za izradu ovakvih i sličnih radova.	
14.	Metode učenja:		
15.	Objašnjenje provjere znanja:		
16.	Težinski faktor provjere:		
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Mentorsko vodstvo u skladu sa metodologijom naučnog rada i akademskim pisanjem.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		10+10	
19.	Fond sati:	20	
20.	Obavezna literatura:	Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme.	
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor	

1.	Puni naziv predmeta:	Edukometrija
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 700
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	7
5.	Trajanje:	Jedan semestar (III semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	/
11.	Provjera znanja:	Pismeno i usmeno
12.	Ciljevi predmeta:	Cilj ovog predmeta je da studente upozna sa komparativnom pedagogijom kao disciplinom; njenim razvojem, položajem i uticajem u savremenim pedagoškim kretanjima; Upoznati ih sa strukturom i opštim karakteristikeama sistema obrazovanja u svijetu; Predstaviti studentima različite sisteme vaspitanja i obrazovanja u svijetu sa svim specifičnostima koje ih razlikuju i sličnostima koje ih povezuju; Upoznati studente sa položajem obrazovanja i ulogom refomi obrazovanja u zemljama u tranziciji. Najznačajnijim pravcima pedagogije dvadesetog vijeka, njihovim korijenima, izvorima, razvojnim tokovima kao i tendencijama daljeg razvoja; da ih upozna sa najznačajnijim doprinosima i uticajima koje su određeni pravci izvršili u oblasti teorije vaspitanja i razvoja vaspitno-obrazovnih sistema; i da im omogući da cjelovito i kritički sagledaju pravce pedagogije 20. vijeka.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Upoznavanje sa teorijskim i metodološkim osnovama pedagoških pravaca 20. vijeka; razumijevanje njihovih razvojnih puteva i savremenog značaja; sposobnost procjene određenih veza i odnosa u okviru, i među tih pravaca; i kritičko sagledavanje njihovog doprinosa
14.	Metode učenja:	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Edukometrija- pojmovno određenje.	
	Savremena dostignuća dokimologije.	
	Pedagoško praćenje postignuća u odgoju i obrazovanju.	
	Mogućnosti mjerenja odgojno – obrazovnih postignuća (metode, tehnike i instrumenti).	
	Evaluacija u institucionalnom odgoju i obrazovanju (<i>evalvacija i/ili valorizacija</i> , odnosno	

	<p><i>vrednovanje).</i></p> <p>Ocjenjivanje učeničkih znanja i postignuća. Metode, tehnike i instrumenti ocjenjivanja. Komparativno proučavanje iskustava ocjenjivanja znanja i postignuća u procesu odgoja i obrazovanja u različitim školskim sistemima i pravcima u svijetu.</p> <p>Kumulativno ocjenjivanje (učenički portfolio).</p> <p>Samopaćenje, samomjerenje, samovrednovanje i samoevaluacija postignuća u odgoju i obrazovanju.</p> <p>Programme for International Student Assessment (PISA)</p> <p>Praćenje, mjerenje, vrednovanje (evaluacija) rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnik u nastavi. Vrednovanje rada škole. Interna evaluacija rada škole. Eksterna evaluacija rada škole</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		8+10
19.	Fond sati:	18
20.	Obavezna literatura:	<p>Arambašić, L., Vizek-Vidović, V. i Lugomer-Armano, G. (1991), Some personality characteristics of primary school students under two different evaluation systems of academic achievement. Proceedings of XIV ISPA Colloquium: „School psychology and human development“, (Ed. I. S. Ribeira and L. S. Almeida), Portugal, Univesity of Minho, p. 324-336.</p> <p>Baert, G. i dr. (1989), <i>Inovacije u osnovnom obrazovanju</i>. Zagreb: Školske novine.</p> <p>Bloom, S. B. (1956), <i>Taxonomy of Educational Objectives. Handbook I: Cognitive Domain</i>. New York: McKay.</p> <p>Cardinet, J. (1989), Vanjsko ocjenjivanje i samoocjenjivanje u školskom uspjehu. <i>Kulturni radnik</i>, Vol. 42, No 2, str. 159-180.</p> <p>Domović, V. i Godler, Z. (2005), Procjena učinkovitosti obrazovnih sustava na osnovi učeničkih dostignuća: usporedba Finska – Njemačka. <i>Društvena istraživanja</i>, Vol. 14, br. 3, str. 439-458.</p> <p>Kačapor, S, Vilotijević, M. i Kundačina, M., (2005), Umijeće ocjenjivanja, Univerzitet „Džemal Bijedić“, Fakultet humanističkih nauka.</p>
	Dopunska literatura:	<p>Kyriacou, Ch. (2001), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa.</p> <p>Matijević, M. (2004), <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex.</p> <p>Paintner-Vilenica, M. (2002), <i>Ocjenjivanje. Život i škola</i>, vol.</p>

		48, br. 8, str. 23-31. http://pisa-sq.acer.edu.au/ http://www.eurydice.org/ http://www.eric.ed.gov/
21.	Nosilac predmeta:	Voditelj: Prof. dr. Sait Kačapor – osam nastavnih sati Vježbe: Doc. dr. Irma Čehić - Deset nastavnih sati

1.	Puni naziv predmeta:	Monitoring i evaluacija rada u odgojno-obrazovnim ustanovama
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 701
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	8
5.	Trajanje:	Jedan semestar (III semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Upis u III semestar
11.	Provjera znanja:	Seminarski rad. Usmena odbrana rada. Usmeni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Studenti nakon realizacije sadržaja trebaju biti svjesni značaja evaluaciju u odgojno-obrazovnom procesu. Treba shvatiti njenu ulogu, vrste, upotrebu i shvatiti da je ona nedjeljiva sa stalnim razvojem kvaliteta, što je imperativ vremena. Naročito je značajno uspostravljanje znanja i vještina, potrebnih da se evaluira školski program, koji treba biti stalno podložan promjenama, podsticanim iz okruženja. Monitoring, vrednopvanje ukupnog rada škole i stalno poboljšanje odvijanja odgojno-obrazovnog procesa je sastavni dio rukovođenja u ustanovama obrazovanja je jedan od glavnih zadataka u obrazovnom menadžmentu. Veoma je značajno uočiti vezu između kvaliteta i evaluacije.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Studenti će: Znati pojam, svrhu, korist, vrste te namjene pojedinih vrsta evaluacije. Znati će razlikovati i praktično pokazati formativnu od sumativne evaluacije. Moći će primjeniti evaluaciju u svim školskim aktivnostima u cilju poboljšanja predmeta evaluacije. Znati će vezu monitoringa sa pojmom evaluacije, kao prevencije u dostizanju kvaliteta obrazovne usluge. Znati će organizirati i sprovesti praćenje rada nastavnika, počev od pripreme di konsrktivne povratne informacija. Shvatiće da nema poboljšanja kvaliteta odgojno-obrazovnih aktivnosti bez odgovarajuće evaluacije. Prirodans ljed je saznanje da je dugoročno usmjerenje prema samoevaluaciji vrednije od povremene eksterne evaluacije.
14.	Metode učenja:	Seminarski rad, konsultacije u stalnoj komunikaciji, istraživanje, konsultacije, korištenje literaturom, prezentacije.
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Ispit se polaže uz pisanje o odbranu seminarskog rada, te usmenu provjeru usvojenih znanja i vještina.
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Evaluacija. Razvoj evaluacije. Definicije. Odnos između evaluacije i istraživanja. Odnos evaluacije i politike. Upotreba terminologije. <i>Namjena evaluacije i upotreba rezultata.</i> Vrste evaluacija. Formativna i sumativna evaluacija. Unutrašnja i vanjska evaluacija. Evaluacija programa iz oblasti obrazovanja Kurikulum i evaluacija . Primarni i sekundarni poslovi nastavnika. Evaluacijski izvještaj.	

	<p>Hospitacije Dvojna uloga hospitacija. Zašto pratimo uspješnost rada u školi/vrtiću? Razvojno praćenje uspješnosti rada. Slučajno i sistematično posmatranje. Prvi uslovi za uspješno posmatranje nastave. Koraci pri posmatranju i usmjeravanju rada. Karakteristike dobrog podsjetnika – protokola. Tok posmatranja nastavnog sata. Smetnje za praćenje i usmjeravanje rada nastavnika. Prepreke za praćenje rada nastavnika – pogledi nastavnika i direktora. Primjeri prakse praćenja rada nastavnika u BiH. Obrasci.</p> <p>Evaluacija i kvalitet. Evaluacija u funkciji kvaliteta u obrazovanju. TQM. Uvođenje kvaliteta u obrazovanju. Evropski standardi kvaliteta u obrazovanju (EFQM)</p> <p>Vrednovanje rada odgojno-obrazovnih ustanova. Kako se vrši vrednovanje kvaliteta rada obrazovne ustanove? Samovrednovanje. Spoljašnje/eksterno vrednovanje kvaliteta rada ustanove. Proces samovrednovanja. Oblasti kvaliteta rada odgojno obrazovne ustanove. Standardi kvaliteta. Indikatori kvaliteta. Standardi otvorenih škola. Instrumenti za vrednovanje rada škola. Primjeri praksi vrednovanja rada škola u BiH.</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Poslije svake obrađene oblasti uraditi refleksiju sa fokusom na aspekte iz školske prakse, te kroz grupni rad, diskusiju i izvještavanje, produbiti praktična i dobiti upotrebljiva znanja iz vrednovanja i samovrednovanja iz oblasti odgoja i obrazovanja.	
18.	OPTEREĆENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		22
19.	Fond sati:	12+10
20.	Obavezna literatura:	<p><i>Bee, Frances in Roland Bee. 2003. Learning needs analysis and evaluation London: The Chartered Institute of Personnel and Development.</i></p> <p><i>Guba, Egon in Yvonna Lincoln. 1989. Fourth Generation Evaluation. Sage Publications, Inc.</i></p> <p>Bevc, V., Sentočnik, S., Fošnarič, A. (1999). Spremljanje pedagoškega dela strokovnih delavcev. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.</p> <p><i>Erčulj, Justina. 2000a. Kakovost – znana neznanka. V Vzgoja in izobraževanje, 31. št. 1., 4-8.</i></p> <p>Kramar, M. (1999). Didaktična analiza izobraževalno-vzgojnega procesa. Ljubljana: Šola za ravnatelje.</p> <p><i>Kirkpatrick, L. Donald (ur.) 1998. Another look at evaluating training programs. American Society for Training and Development.</i></p> <p><i>Nevo, David. 2001. School Evaluation: Internal or External? v Studies in Educational Evaluation, 27/2001, 95-106. Elsevier Science Ltd.</i></p> <p><i>Požarnik Marentič, Barica. 1999. Evalvacija – kakšna, za koga, čemu?. V Sodobna pedagogika, 4/99, 20.37. Ljubljana: Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije.</i></p>
	Dopunska literatura:	<i>Agić, H. (2008) Praćenje rada nastavnika u domenu djelokruga Pedagoškog zavoda, Zenica: Didaktički putokazi, decembar 2008. godine</i>
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Mensura Kudumović i Prof.dr. Hariz Agić

1.	Puni naziv predmeta:	Izbor, izrada i odbrana prvog naučnog rada
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 702
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (III semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Položeni ispiti <i>iz I i II semestra</i>
11.	Provjera znanja:	Objavljen naučni rad
12.	Ciljevi predmeta:	Uvođenje kandidata u samostalnu obradu stručnih (naučnih) radova.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Po okončanju ovog projekta kandidati će biti osposobljeni za izradu ovakvih i sličnih radova.
14.	Metode učenja:	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Mentorsko vodstvo u skladu sa metodologijom naučnog rada i akademskim pisanjem.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		10+10
19.	Fond sati:	20
20.	Obavezna literatura:	Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme.
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

1.	Puni naziv predmeta:	Organizacijska klima u odgoju i obrazovanju	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 703	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	5	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (III semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Izborni	
10.	Ograničenja pristupa:		
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje kandidata za uspješno organizovanje rada institucije odgoja i obrazovanja.	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Studenti će upoznati značenje i utjecaj školskog organizacijskog konteksta na odvijanje školskih procesa, odnosno ostvarivanje različitih učinaka i ciljeva škole. Polaznici će se upoznati i s teorijskim konceptima i istraživanjima školske i razredne klime, te steci kompetencije koje se odnose na ulogu nastavnika u kreiranju, unapređivanju i transformiranju škole.	
14.	Metode učenja:		
15.	Objašnjenje provjere znanja:		
16.	Težinski faktor provjere:		
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	<p>Temeljni pojmovi iz teorije organizacije – socijalni sustav, organizacija, institucija, birokracija</p> <p>2. Škola kao socijalni sustav</p> <p>3. Organizacijska struktura škole</p> <p>4. Organizacijska klima: teorijske pretpostavke i konceptualizacija</p> <p>5. Školska klima i kultura škole – pristupi istraživanju školske okoline</p> <p>a. organizacijska kultura škole (teorije i pristupi istraživanju, praktične implikacije istraživanja)</p> <p>b. organizacijska klima škole (teorije i pristupi istraživanju – otvorena – zatvorena klima, zdrava škola, kontrola učenika, radna klima nastavnika)</p> <p>6. Organizacijska učinkovitost – teorijski modeli</p> <p>7. Organizacijska klima i učinci organizacije</p> <p>8. Utjecaj rukovođenja na organizacijsku klimu škole</p> <p>9. Odnos organizacijske klime i zadovoljstva poslom, stresa, pregorijevanja na poslu (burn-out)</p> <p>10. Unapređivanje i mijenjanje organizacijske klime</p>		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
	/	10	
19.	Fond sati:	10	

20.	Obavezna literatura:	<p>1. Domovic, V. (2003, 2004). Skolsko ozracje i ucinkovitost škole. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>2. Pastuovic, N. (1999). Edukologija. Zagreb: Znamen. (odabrana poglavlja)</p> <p>3. Hoy, W. K. i Miskel, C. G. (1997). Educational administration – Theory, Research, and Practice. USA: McGraw – Hill.Inc. (odabrana poglavlja)</p> <p>4. Harris, A. and Bennett, N. (2005). School Effectiveness and School Improvement. London: Biddles Ltd.</p>
	Dopunska literatura:	<p>1.Bošnjak, B. (1997). Drugo lice škole. Zagreb: Alinea.</p> <p>2. Kulenovic, A. i Domovic, V. (2001) Jedinice analize i psihometrijski tretman mjera okolinskih karakteristika. Društvena istraživanja, 3, 485 – 502.</p> <p>3. Macbeath, J. and Mortimore, P. (2001). Improving School Effectiveness. Great Britain: Open University Press.</p> <p>4. Resman, M. (2000). Savjetodavni rad u vrticu i školi. Zagreb: Hrvatski pedagoško – književni zbor.</p> <p>5. Stoll, L. i Fink, D. (2000). Mijenjajmo naše škole. Zagreb: Educa.</p> <p>6. Willis D. Hawley and Donald, L. Rollie. (2001). The Keys to Effective Schools. California, USA: Corwin Press, Inc.</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Mirjana Mavrak

1.	Puni naziv predmeta:	Stres menadžment	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 704	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	5	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (III semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:		
10.	Ograničenja pristupa:		
11.	Provjera znanja:	Pismeno i usmeno	
12.	Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za prepoznavanje stručnog i naučnog aspekta stresa	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Mogućnost da se adekvatno suoče sa stresom kao i da se osposobe za preventivnu i primarnu pomoć sebi i drugima	
14.	Metode učenja:	Induktivan i deduktivan način upoznavanja sa problematikom	
15.	Objašnjenje provjere znanja:		
16.	Težinski faktor provjere:		
17.		Sadržaj nastave: teorija	
		Pojam i definicija stresa Stres prouzrokovan poslom Mobing Frustracija kao uzročnik stresa Anksioznost kao uzrok i kao posledica stresa Stres i starenje Upravljanje stresom	
		Sadržaj nastave: vježbe	
		Analiza životnih uverenja kao metod upravljanja stresom Upitnik za introspektivnu analizu	
18.		OPTERECENJE STUDENTA	
		Sedmično	Semestralno
			10
19.	Fond sati:		
20.	Obavezna literatura:	Bajraktarević, J. (2014): <i>Stres menadžment</i> , Avery, Sarajevo Arambašić, L. (2003): <i>Stres na radnom mjestu</i> Havelka, M. (1995): <i>Psihološka pomoć pomagačima</i> , Dobrobit – dobrotvorno udruženje, Zagreb Hornaj, K. (2005): <i>Neurotična ličnost našeg doba</i> , Beograd Keith Oatley, Jennifer M. Jenkins (1998): <i>Razumijevanje emocija</i> , Oxford	
	Dopunska literatura:	Beck J. S. (1995): <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> , The Guilford Press, New York, London Eyscnck, H. J. (1947): <i>Dimensions of Personality</i> , Routledge & Kegan, London	
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr Jasna Bajraktarević	

DRUGA STUDIJSKA GODINA**Četvrti semestar****Izborni modul A: Rani odgoj i savremeni problemi razvoja predškolskog odgoja**

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 705	Specifičnosti istraživanja u ranom odgoju	Prof.dr. Lidija Pehar Doc.dr. Elvira Nikšić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 706	Odabrana poglavlja iz metodika ranog odgoja	Prof.dr. Sadeta Zečić Doc.dr. Jasmina Bećirović-Karabegović	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 707	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obav
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

Nastavni programi modula A

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u ranom odgoju	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 705	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezni	
10.	Ograničenja pristupa:		
11.	Provjera znanja:	Usmeni ispit	
12.	Ciljevi predmeta:	Upoznavanje studenata sa potrebama i načinima istraživanja odgojno-obrazovne prakse u vrtiću.	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljavanje studenata da ovladaju temeljnim spoznajama o istraživanju i mijenjanju odgojno obrazovne prakse.	
14.	Metode učenja:	Predavanje uz grupni i individualni rad sa studentima i rasprave o odabranim temama.	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Poticanja studenata za kritičko vrednovanje i tematsku raspravu sadržaja kolegija.	
16.	Težinski faktor provjere:		
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Istraživanje kao esencijalna aktivnost ostvarivanja kvalitetnije odgojno obrazovne prakse. Potreba i načini istraživanja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma ranog odgoja. Povezanost istraživanja odgojno-obrazovne prakse i razvoja kurikuluma. Povezanost istraživanja odgojno-obrazovne prakse i profesionalnog razvoja odgajatelja. Odgajatelj u ulozi istraživača odgojno obrazovne prakse. Odgajatelj kao istraživač procesa učenja i stvaranja znanja u institucijskom kontekstu. Odgajatelj kao istraživač i reflektivni praktičar. Odgajatelj – „teoretičar u akciji“. Akcijska istraživanja u ustanovama ranog odgoja. Etnografska istraživanja u ustanovama ranog odgoja. Oblici dokumentacije u vrtiću i etnografski zapisi. Aktivno promišljanje i istraživanje odgojne prakse. Kritička rasprava kao oblik istraživanja i razumijevanja odgojno obrazovne prakse. Epistemološke odrednice razvoja spoznaje. Specifičnosti istraživanja djece i njihovih aktivnosti.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		15+10	
19.	Fond sati:	15+10	

20.	Obavezna literatura:	<p>Cohen L., Manion, L., Morrison, K. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju. Naklada Slap: Zagreb.</p> <p>Creswell .W.J. (2003). Research Design Qualitative Quantitative and Mixed Methods Approaches. Lincoln: Sage Publications.</p> <p>Miljak, A. (2007), Teorijski okvir sukonstrukcije kurikuluma ranog odgoja.U: Previšić, V. (ur), Kurikulum. Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga, str 205.-252.</p> <p>Slunjski E. (2011). Kurikulum ranog odgoja - istraživanje i konstrukcija. Zagreb: Školska knjiga</p> <p>Vujičić, L. (2011). Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove. Zagreb: Mali profesor; Rijeka: Sveučilište u Rijeci.</p> <p>Petrovič-Sočo B. (2009). Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjih vrtića. Zagreb: Mali profesor.</p>
	Dopunska literatura:	<p>Curtis, D., & Carter, M. (2003). Designs for living and learning – Transforming early childhood environments. St. Paul, MN: Redleaf Press.</p> <p>Edwards, C., Gandini, L., Forman, G. (Eds.) (1998), The Hundred Languages of Children. London: Ablex Pub.</p> <p>Good-Scates (1967). Metode istraživanja u pedagogiji, psihologiji i sociologiji. Rijeka: Otokar Keršovani</p> <p>Gopnik, A., Meltzoff, A.N., Kuhl, P.K. (2003). Znanstvenik u kolijevci – što nama rano učenje kazuje o umu. Zagreb: Educa.</p> <p>Greenman J. (2005) Caring Spaces, Learning Places - Children Environments That Work. Redmond, WA: Exchange Press.</p> <p>Milas G. (2009). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap</p> <p>Miljak, A. (1996), Humanistički pristup praksi i teoriji predškolskog odgoja.Zagreb: Persona.</p> <p>Miljak, A. (2009). Življenje djece u vrtiću. Novi pristupi u shvaćanju, istraživanju i organiziranju odgojno-obrazovnog procesa u dječjim vrtićima. Zagreb: SM naklada.</p> <p>Slunjski, E. (2006): Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću – organizaciji koja uči. Zagreb, Čakovec: Mali profesor, Visoka učiteljska škola u Čakovcu. (odabrana poglavlja)</p> <p>Slunjski, E. (2012), Tragovima dječjih stopa. Zagreb: Profil.</p>
21.	Nosilac predmeta:	<p>Prof.dr. Lidija Pehar Doc.dr.Elvira Nikšić</p>

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja iz metodika ranog odgoja
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 706
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Redovni
10.	Ograničenja pristupa:	NE
11.	Provjera znanja:	
12.	Ciljevi predmeta:	<p>Detaljno upoznavanje sa metodikom predškolskog odgoja. Upotreba i primjena metodičkih postupaka i principa primjerenih dječijem razvoju u svim metodikama predškolskog odgoja.</p> <p>Primjenjivanje metodičkih postupaka koji potiču bogaćenje dječijeg iskustva i znanja o neposrednoj stvarnosti kroz različite vrste igara i aktivnosti.</p> <p>Prepoznavanje savremenih metoda učenja kroz najnovije sadržaje i smjernice u razvoju predškolske djece u institucijama.</p> <p>Izučavanje novim tehnikama opserviranja i savremenim modelima evidentiranja. Ovladati sposobnošću dobre organizacije prostora, materijala i aktivnosti u funkciji realizacije odgojno obrazovnih ciljeva i zadataka u predškolskoj ustanovi.</p> <p>Prepoznavanje poticaja koje pruža šire i uže okruženje u cilju sveobuhvatnog dječijeg razvoja, uključujući refleksivnog praktičara i stavljanje djece u ulogu istraživača. Prepoznati i prilagoditi sve što se može inkluziranoj djeci u predškolski sistem obrazovanja.</p>
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Da upoznaju strukturu i važnost svake metodike u predškolskom odgoju.</p> <p>Primjenjuju metodičke postupake poštujući principe koji potiču struktuiranje i bogaćenje dječijeg iskustva i znanja o neposrednoj stvarnosti kroz različite vrste igara i aktivnosti.</p> <p>Usvojiti i prakticirati savremene metode učenja prateći najsavremenije sadržaje i smjernice razvoja predškolske djece u institucijama. Primjenjivati nove tehnike opservacije i evidencije. Imati sposobnost dobre organizacije prostora i materijala u funkciji realizacije odgojno obrazovnih zadataka.</p> <p>Primjenjivati sve metode principe i postupke refleksivnog praktičara u istraživanju sa djecom predškolskog uzrasta. Sposobnost prepoznati i aktiviranja djece u inkluziji.</p>
14.	Metode učenja:	monološka i dijaloška metoda, metoda demonstracije i ilustracije, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda praktičnih radova

15.	Objašnjenje provjere znanja:	Parcijalna provjera znanja-Seminarski rad, Prezentacija seminarskog uz usmeni razgovor, Završni ispit analiza 1. Istraživačkog rada iz svake metodike preuzetog sa interneta.
16.	Težinski faktor provjere:	Seminarski rad: 40% Prezentacija seminarskog uz usmeni razgovor,30% Završni ispit analiza 1. Istraživačkog rada iz svake metodike preuzetog sa interneta. 30%
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Interdisciplinarni pristup metodici predškolskog odgoja. Prepoznavanje metodičkih smjernica u raznim oblastima i njihova realizacija u praksi. Najnoviji programski sadržaji iz područja realne stvarnosti u predškolskom kurikulumu koji su toku primjene u neposrednom okruženju. Modeli učenja putem sopstvenog saznanja i učenja. Primjena ideje refleksivnog praktičara u vođenju istraživanja i otkrivanja novih saznanja putem strmljenja do željenog cilja. Praćenje i evidentiranje djeteta u svim situacijama istraživanja i učenja u grupi i individualno. Kreiranje stimulativnog fizičkog i socijalnog okruženja: centri aktivnosti, materijal, ciljevi i zadaci, igre i aktivnosti Zadaci i uloga odgajatelja u centrima aktivnosti i dnevnoj aktivnosti Saznanja putem istraživačkih radova o materiji koju želimo primjeniti kao inovativnu u grupama predškolskog uzrasta.	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Vježbe prate teoretska predavanja na kojima s upoznaju sa novim materijalima pomenutim u sadržaju.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
19.	Fond sati:	Teoretski 15 sati vježbi 10 sati.
20.	Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kamenov E. : Metodika vaspitno-obrazovnog rada sa predškolskom decom, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1988. (odabrana poglavlja) 2. Slunjski E.: Integrirani predškolski kurikulum, Mali profesor, Zagreb, 2001. 3. Pjanić R.: Metodika rada na razvoju djece predškolskog uzrasta, Grafičar, Bihać, 2006. 4. Bouillet D.: (2010). Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja. Školska knjiga, Zagreb. 5. Mikas D. Roudi B.: Socijalizacija djece s teškoćama u razvoju u ustanovama predškolskog odgoja. Paediatr Croat. 2012; 56 (Supl 1): 207-2. 6. Mitrović, D. (1980) Predškolska pedagogija, Zavod za udžbenike, Sarajevo, 1980. 7. Čudina-Obradović N.: Nadarenost, razumjevanje, prepoznavanje i razvijanje II izdanje Š.K. Zagreb 1991. 8. Došen-Dobud A. : Malo dijete veliki istraživač, Alinea, Zagreb, 1995.
	Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kamenov E. : Igre opažanja, Nova prosveta , Beograd 1991. 2. Stanić-Bojković D. : Upoznavanje predškolske dece s okolinom, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1990. 3. Matić R.: Rad na razvoju govora djece predškolskog i mlađeg

		<p>uzrasta ,Beograd 1980.</p> <p>4.Daniels Estvaranje programa u kojima dojenčad i djeca jasličke dobi imaju centralnu ulogu 0-3god.Centar za obrazovne inicijative. Step BY Step</p> <p>5. Meduoz S. , Kešdan A. : Kako pomoći djeci da uče; Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2000.</p> <p>6. Grupa autora: Stvaranje učionica u kojima dijete ima centralnu ulogu, COI, Sarajevo, 2000. (odabrana poglavlja</p>
21.	Nosilac predmeta:	<p>Prof.dr.sci. Sadeta Zečić</p> <p>Doc.dr. Jasmina Bećirović-Karabegović</p>

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 707	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

Izborni modul B: Kurikulum savremene škole

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 708	Teorija kurikuluma	Prof.dr. Hašim Muminović Doc.dr. Irma Čehić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 709	Programiranje rada škole	Prof.dr. Hariz Agić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 710	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

Nastavni programi izbornog modula B

1.	Puni naziv predmeta:	Teorija kurikuluma
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 708
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	
12.	Ciljevi predmeta:	Upoznavanje polaznika s novijim spoznajama iz područja teorije kurikuluma primijenjene na kurikulum osnovnog i obveznog školovanja.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Nakon završenih predavanja i vježbi i položenog ispita iz ovog predmeta studenti su osposobljeni za razumijevanje ciljeva, bazičnih principa i odlika različitih teorija nastavnog programa, za samostalno istraživanje, analizu i kritička promišljanja kurikuluma, te za izradu i implementaciju kurikuluma u obrazovno-vaspitnoj ustanovi.
14.	Metode učenja:	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	1. Školski kurikulum: priroda i vrste 2. Teorija ciljeva 2.1 Društveni i individualni aspekt ciljeva 2.2 Odgojni ciljevi 2.3 Obrazovni ciljevi 2.4 Konkretizacija i operacionalizacija ciljeva 3. Teorija sadržaja 3.1 Odnos ciljeva i sadržaja 3.2 Kriteriji za izbor sadržaja osnovnog i obveznog školovanja 3.3 Odgojni sadržaji 3.4 Obrazovni sadržaji 3.5 Strukturiranje odgojno-obrazovnih sadržaja 4. Nastavne metode i strategije 4.1 Strategije primjerene velikim skupinama učenika 4.2 Strategije primjerene malim skupinama 4.3 Strategije za individualno poučavanje 5. Obrazovna tehnologija i didaktika medija 5.1 Nastavni mediji 5.2 Računala i Internet u nastavi 5.3 Kriteriji za izbor nastavnih medija 6. Nastavna ekologija: Uređenje i opremanje prostora za poučavanje i učenje u školi I školskom dvorištu 7. Teorije vrednovanja 7.1 Vrste vrednovanja 7.2 Modeli vrednovanja	

	7.3 Evaluacijska istraživanja	
	8. Istraživanja u području kurikuluma osnovnog i obaveznog obrazovanja	
	Sadržaj nastave: vježbe	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		15+10
19.	Fond sati:	25
20.	Obavezna literatura:	<p>Baert, G. i dr. (2002), <i>Inovacije u osnovnom obrazovanju</i>. Zagreb: Školske novine.</p> <p>Bognar, L. (2001), <i>Metodika odgoja</i>. Osijek: Pedagoški fakultet.</p> <p>Bognar, L. I Matijević, M. (2002), <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>*** <i>Iskustva u izradi nastavnih planova i programa (curriculum) temeljena na istraživanjima zemalja članica OECD-a</i> (1983), Zagreb: RSIZ odgoja i obrazovanja.</p> <p>Marsh, J. C. (1994), <i>Kurikulum: Temeljni pojmovi</i>. Zagreb: Educa.</p> <p>Matijević, M. (2000), <i>Učiti po dogovoru</i>. Zagreb: CDO "Birotehnika"</p> <p>Pastuović, N. (1999), <i>Edukologija</i>. Zagreb: Znamen.</p> <p>Rudner, M. L. (2002), <i>What Teachers need to know about Assessment</i>. Washington: National Educational Association.</p> <p>Schiro, M. (1978), <i>Curriculum for better Schools</i>. New Jersey: Englewood Cliffs, Educational Technology Publications.</p> <p>Shalaway, L. (1998), <i>Learning to Teach</i>. New York: Scholastic Professional Books.</p> <p>http://www.eurydice.org/</p>
	Dopunska literatura:	
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Hašim Muminović Doc.dr. Irma Čehić

1.	Puni naziv predmeta:	Programiranje rada škole
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 709
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Seminarski rad. Usmena odbrana rada. Usmeni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Teorijsko i praktično osposobljavanje studenata za strateško i operativno programiranje rada škole kao osnove efikasnog upravljanja utemeljenog na sistemskim osnovama.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Studenti će biti osposobljeni da samostalno obavljaju programiranje svih vidova rada u školi u okviru strateškog (razvojnog) ili godišnjeg programa rada primjenom pojedinih modela planiranja.
14.	Metode učenja:	Seminarski rad, konsultacije u stalnoj komunikaciji, istraživanje, konsultacije, korištenje literaturom, prezentacije.
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Ispit se polaže uz pisanje o odbranu seminarskog rada, te usmenu provjeru usvojenih znanja i vještina.
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Projektovanje, planiranje i programiranje kao tri dela jedinstvenog procesa (pojam, značaj, uloga); Vrste programiranja (strateško-razvojno i operativno); Principi programiranja (realnosti, savremenosti, racionalizacije, konkretnosti, integrativnosti, selektivnosti i dr); Funkcije programiranja; Školski razvojni plan (metodologija izrade); Metodologija pripreme i izrade godišnjeg programa rada škole (analitičko-planska dokumentacija, etape programiranja rada škole i dr); Struktura godišnjeg programa rada i osnovne determinante koje je određuju; Osnovni strukturalni elementi godišnjeg programa rada (kadrovski potencijali, prostorni i didaktičko-tehnički uslovi, organizacija, program stručnih i upravnih organa; program unaprjeđivanja rada; program primene inovacija u nastavi; program istraživačkog rada u školi; program stručnog usavršavanja; program saradnje i dr); Modeli programiranja (mrežno, karta toka procesa, gantogramsko i dr); Operativno mjesečno, sedmično i dnevno planiranje (modeli i značaj); Vremenska i novčana valorizacija godišnjeg programa rada škole.	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Poslije svake obrađene oblasti uraditi refleksiju sa fokusom na aspekte iz školske prakse, te kroz grupni rad, diskusiju i izvještavanje, produbiti praktična i dobiti upotrebljiva znanja iz menadžmenta iz oblasti odgoja i obrazovanja.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		25
19.	Fond sati:	15 + 10

20.	Obavezna literatura:	Mandić, P., Vilotijević, M. (1978): <i>Programiranje rada škole</i> , Svjetlost, Sarajevo Lauren, T. i tim CES. (2006): <i>Osnove demokratskog školskog menadžmenta</i> , Sarajevo Huseinagić, E. (2011): <i>Menadžment u obrazovanju</i> , PrintCom Tuzla
	Dopunska literatura:	Agić H. i drugi. 2008. <i>Organizacija i organiziranje u obrazovanju</i> . Gradačac: JU Javna biblioteka «Alija Isaković» Gradačac
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Hariz Agić

		Obrana projekta
1.	Puni naziv predmeta:	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 710
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezan
10.	Ograničenja pristupa:	Ne
11.	Provjera znanja:	
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		20
19.	Fond sati:	20
20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

Izborni modul C: Škola u koncepciji inkluzivnog odgoja i obrazovanja

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 711	Specifičnosti istraživanja u nastavi inkluzivne edukacije ¹	Doc.dr. Haris Memišević	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 712	Odabrana poglavlja u oblasti inkluzivne edukacije	Prof.dr. Sadeta Zečić Doc.dr. Haris Memišević	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 713	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis dokorskog studija						

¹ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

Nastavni programi izbornog modula C

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi inkluzivne edukacije
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 711
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Ne
11.	Provjera znanja:	Pismeno
12.	Ciljevi predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doktorant će usvojiti znanja i vještine za provođenje samostalnog naučno- istraživačkog rada; 2. Usvojiti znanje za provođenje akcionih istraživanja u nastavi
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Doktorant će:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primjeniti IMRAD strukturu u pisanju naučnog rada; 2. Primjeniti adekvatne statističke metode prilikom obrade podataka; 3. Samostalno pretraživati i vrednovati naučne baze podataka i naučne časopise; 4. Poznavati etičke norme prilikom ispitivanja pojava u specijalnoj edukaciji; 5. Pripremiti samostalan naučno-istraživački rad za publikaciju.
14.	Metode učenja:	Metoda demonstracije, verbalna, analitička i sintetička
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Praktični dio: priprema naučne publikacije za objavljivanje; Završni ispit: Pismena provjera
16.	Težinski faktor provjere:	Praktični dio: 50% Završni dio: 50%
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<ul style="list-style-type: none"> • Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja • Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi • Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju • Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su zapostavljeni • Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja • Etičke implikacije istraživanja u specijalnoj edukaciji • Akciona istraživanja • Baze podataka: WoS; Scopus, Psycinfo, Eric 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Odabir časopisa za objavljivanje naučnog djela • Statistička obrada podataka • Prikaz slučaja u specijalnoj edukaciji • Pisanje naučne publikacije (APA stil) • Meta-analiza • Struktura naučnog rada: IMRAD 	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	<ul style="list-style-type: none"> • Postavljanje istraživačkih pitanja- kako unaprijediti nastavni proces? • Identifikacija varijabli u istraživanju; • Etički principi u istraživanjima sa djecom; • Mjerni instrumenti u specijalnoj edukaciji- pouzdanost i valjanost; • Statistička obrada podataka; • Programi za obradu podataka: R, SPSS, SAS • Priprema naučne publikacije 	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		15+10
19.	Fond sati:	25
20.	Obavezna literatura:	<p>Altaras, A.(2006) Darovitost i podbacivanje, Institut za psihologiju, Beograd.</p> <p>Bežen, A. (2008) Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta, Učiteljski fakultet, Profil, Zagreb.</p> <p>Bognar, L.Matijević, M.(2005) Didaktika, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Đorđević, J. Đorđević, B. (2016) Priroda darovitosti i podsticanje razvoja, Sao, Beograd.</p> <p>Gojkov, G.(2008) Didaktika darovitih, Vršac.</p> <p>Kipper, H. i Mischke, W. (2008). Uvod u opću didaktiku, Educa, Zagreb.</p> <p>Klippert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Zg, Educa.</p> <p>Muminović, H. (20139) Osnovi didaktike, Des, Sarajevo.</p> <p>Sternberg, R. J.(1999) Uspješna inteligencija (kakao praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu), Zagreb, Barka.</p> <p>Vilotijević, M., (2002), Didaktika 1,2 i 3, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p>

	<p>Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>Memišević, H. (2016). Izbor časopisa za objavljivanje naučnih radova. Učenje i nastava, 2(1): 181-190.</p> <p>Graziano, A. M., & Raulin, M. L. (1993). <i>Research methods: A process of inquiry</i>. HarperCollins College Publishers.</p> <p>Crowther, D., & Lancaster, G. (2012). <i>Research methods</i>. Routledge.</p>
Dopunska literatura:	<p>Delors, J.(1998), Učenje:blago u nama,Educa, Zagreb.</p> <p>Dryden, G. i Vos, J. (2001): Revolucija u učenju, Educa, Zagreb.</p> <p>Jensen, E.(2003), Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb.</p> <p>Klipert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Educa, Zagreb.</p> <p>Kocić,LJ.(1983) Eksperimentalna pedagogija,Prosveta, Beograd.</p> <p>Krkljuš, S., (1998), Didaktički disput, SPD Vojvodine, Novi Sad;</p> <p>Knežević-Florić, O.(2005): Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije, Novi Sad.</p> <p>Kiryacou, K. (1995) <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb</p> <p>Meyer, H.(2002) Didaktika razredne kvake, Educa, Zagreb.</p> <p>Muminović, H. (2000) Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo.</p> <p>Pastulović,N. (1987) Edukološka istraživanja,Školske novine, Zagreb.</p> <p>Prodanović T.i drugi(1976) Istraživanje u nastavi, NIŠP, Novi Sad</p> <p>Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>Strmčnik, F. (2001) Didaktika – osrednjeteoretičarske teme, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana.</p> <p>Twomey F., C. (1989). Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching. New York: Teachers College Press.</p> <p>Hopkins, K. D., Glass, G. V., & Hopkins, B. R. (1987). <i>Basic statistics for the behavioral sciences</i>. Prentice-Hall, Inc.</p>

21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hašim Muminović Doc.dr. Haris Memišević

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u oblasti inkluzivne edukacije
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 712
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	NE
11.	Provjera znanja:	Usmeno i pismeno
12.	Ciljevi predmeta:	Upoznati studente sa predmetom specijalne edukacije i rehabilitacije; upoznati ih sa oblastima kojima se specijalna edukacija bavi, te načinima pružanja podrške učenicima sa teškoćama u razvoju u osnovnom i predškolskom obrazovanju. Upoznati studente sa osnovama edukacijsko-rehabilitacijske procjene. Upoznati studente sa težim slučajevima u defektologiji kroz oligofrenopedagogiju Kombinirati različite rehabilitacijske programe s ciljem maksimiziranja potencijala učenika sa intelektualnim teškoćama. Znati pomoći i obitelji koje imaju djecu s posebnim poteškoćama.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Biti osposobljeni da procjene i upotrijebe instrumente koji se koriste u edukacijskorehabilitacijskoj oblasti, Objasniti standardizovane vrijednosti, Primijeniti instrumente za edukacijskorehabilitacijsku procjenu (AAMD skalu, Acadia test), Analizirati podatke dobijene iz edukacijskorehabilitacijske procjene, Kombinirati različite edukacijske programe, Biti osposobljeni u provedbi inkluzije i u ulozi asistenta, Znati pomoći obitelji koja ima dijete s PP i usmjeriti kako prevlaziti krize i organizirati ljepši život.
14.	Metode učenja:	Metod usmenog izlaganja Metod demonstracije Praktične vježbe Analitički metod Sintetički metod
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Seminarski rad Analiza istraživačkih radova-pismo i usmeno
16.	Težinski faktor provjere:	Seminarski rad 50% Analiza istraživačkih radova-pismo i usmeno 50%
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	-Historijski razvoj edukacije i rehabilitacije osoba sa teškoćama u razvoju	
	-Osnove defektologije (pojam, definiranje, predmet i zadaci)	

	<p>-Inkluzija osoba sa teškoćama u razvoju- life-span pristup -Uticaj rada L. Vigotskog i J. Piaggea na razvoj edukacijsko- rehabilitacijskih znanosti -Oligofrenopedagogija, odabrati poglavlje o hromozomopatiji. -Svrha i ciljeve edukacijsko-rehabilitacijske procjene; upoznati instrumente koji se koriste u edukacijsko rehabilitacijskoj procjeni; poznavati tehnike prikupljanja podataka; Objasniti standardizovane vrijednosti. Upoznati AAMD skalu i i ACADI-a test razvojnih sposobnosti. -Uvod u kognitivnu rehabilitaciju: upravljanje pažnjom, pamćenjem i izvršnim funkcijama, razvojne teorije za rad sa kognitivnim oštećenjima, mjerenje efikasnosti i rezultata. -Kombinirati različite rehabilitacijske programe s ciljem maksimiziranja potencijala učenika sa intelektualnim teškoćama. -Način provođenja inkluzije u osnovnom i predškolskom obrazovanju. -Uloga asistenta u nastavi i prilagođeni programi. Problemi u obitelji vezani uz prisutnost djeteta s teškoćom u razvoju,</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
19.	Fond sati:	15 sati teoretski i 10 sati vježbe
20.	Obavezna literatura:	<p>--Kernic, M : (1991) Dijagnosticiranje u defektologiji (drugo izmjenjeno izdanje) Sveučilište u Zagrebu. Fakultet za defektologiju.</p> <p>- Stefanović, D. : Metodologija rane dijagnostike i rehabilitacije dece ometene u psihofizičkom razvoju. Niš 1980.</p> <p>- Memišević, H. (2013). Trendovi u edukacijsko-rehabilitacijskim znanostima- Izvršne funkcije. Naša Škola, 63/233: 3-10. 4.</p> <p>- Došen A, Škrinjar J. Mentalno zdravlje osoba s mentalnom retardacijom. U: Došen A, Igrić Lj (ur.) Unapređivanje skrbi za osobe s mentalnom retdacijom (str. 71-118). Sveučilište u Zagrebu: Matra projekat. Sinopsis predavanja. 2002.</p> <p>- Zečić, S. & Jena, Z.: (2006) Nastavnik u inkluzivnom okruženju. Fojnica-Sarajevo</p> <p>-Hercigonja, D. K. (2000). Mentalna retardacija: biologijske osnove, klasifikacija i mentalno-zdravstveni problemi. Naklada Slap.</p> <p>-Kovačević, V., Stančić, V., & Mejovšek, M. (1998). Osnove teorije defektologije. Fakultet za defektologiju Sveučilišta.</p> <p>-Levandovski D, Teodorović B. Kako poticati djete s mentalnom retardacijom. Priručnik za roditelje. Zagreb: Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu, 1991.</p>
	Dopunska literatura:	<p>- Mačešić-Petrović, D. : (1996) Saznajni razvoj lako mentalno retardirane djece. Defektološki fakultet Univerziteta u Beogradu.</p> <p>-Turdiju, J.: (1990) Klinička neuropsihologija. Školska knjiga Zagreb.</p> <p>-Memišević, H. (2015). Radno pamćenje kod djece sa lakim intelektualnim teškoćama. Naša škola, 71(241): 51-58. 21</p> <p>-Došen A. Psihijatrijski poremećaji djece i mladeži s mentalnom retardacijom. Defektologija 30 (2): 169-173.</p> <p>-Teodorović, B., & Bratković, D. (2005). Značajke odraslih osoba s intelektualnim teškoćama.</p>

		<p>-Race, D. (2007). Intellectual Disability: Social Approaches: Social Approaches. McGraw-Hill Education (UK).</p> <p>-Baroff, G. S., & Olley, J. G. (2014). Mental retardation: Nature, cause, and management. Routledge.</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof dr. Sci. Sadeta Zečić

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 713	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

Izborni modul D: *Rukovođenje, upravljanje i evaluacija u institucijama odgoja i obrazovanja*

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 714	Menadžment u odgoju i obrazovanju	Prof.dr. Zijada Rahimić Prof.dr. Hariz Agić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 715	Menadžment informacionih sistema u odgoju i obrazovanju	Prof.dr. Mensura Kudumović Prof.dr. Nedžad Dukić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 716	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

Nastavni programi izbornog modula D

1.	Puni naziv predmeta:	Menadžment u odgoju i obrazovanju
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 714
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Seminarski rad. Usmena odbrana rada. Pismeni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> – Razumijevanje logike menadžmenta kao poslovnog procesa u institucijama odgoja i obrazovanja – Upoznavanje sa sadržajem osnovnih menadžerskih funkcija – Precizno definiranje pojma i sadržaja poslovnog odlučivanja – Jačanje kompetencija za uspješno upravljanje ljudskim potencijalima – Rješavanje određenih menadžerskih problema u upravljanju odgojno-obrazovnim ustanovama u dinamičnom okruženju
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<ul style="list-style-type: none"> – Kritička analiza teorije i prakse menadžmenta u odgojnim i obrazovnim ustanovama – Valorizacija elemenata poslovnog odlučivanja – Kreiranje izvještaja o poslovnim praksama stvarne odgojno-obrazovne ustanove – Planirati i organizirati rad odgojno obrazovne institucije – Prepoznati i izgraditi sposobnosti motiviranja saradnika i izgradnje organizacijske kulture i klime koja podržava promjene
14.	Metode učenja:	Individualni i grupni rad, radionice i diskusije, konsultacije
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Ispit se polaže uz pisanje i odbranu seminarskog rada, te pismenu provjeru znanja
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u menadžment, specifičnosti menadžmenta odgojno obrazovnih ustanova 2. Teorije i funkcije menadžmenta 3. Strateško planiranje (definisane vizije i misije, analiza eksternog i internog okruženja, postavljanje ciljeva, odlučivanje) 4. Organiziranje, Dizajn organizacione strukture primjerene odgojno-obrazovnoj ustanovi 5. Zapošljavanje, kontinuirano usavršavanje i napredovanje u karijeri 6. Vođenje i motivacija saradnika u odgojno-obrazovnim ustanovama 7. Menadžerske vještine i sposobnosti za uspješno upravljanje odgojno-obrazovnim ustanovama (timski rad, rješavanje konflikata, upravljanje vremenom,...) 8. Kontrola i evaluacija odgojno obrazovnog rada 9. Upravljanje promjenama u dinamičnom okruženju 	

	10. Organizacijska kultura i klima u odgojno-obrazovnoj organizaciji 11. Značaj i uloga hospitacija 12. Kvalitet u obrazovanju
	Sadržaj nastave: vježbe
	Poslije svake obrađene oblasti uraditi refleksiju sa fokusom na aspekte iz školske prakse, te kroz grupni rad, diskusiju i izvještavanje, produbiti praktična i dobiti upotrebljiva znanja iz menadžmenta u oblasti odgoja i obrazovanja.
18.	OPTERECENJE STUDENTA
	Sedmično
	Semestralno
	25
19.	Fond sati: 15 + 10
20.	Obavezna literatura:
	<ul style="list-style-type: none"> – Agić H. i drugi. 2006. <i>Vodjenje u obrazovanju</i>. Gradačac: JU Javna biblioteka «Alija Isaković» Gradačac – Agić H. i drugi. 2008. <i>Organizacija i organiziranje u obrazovanju</i>. Gradačac: JU Javna biblioteka «Alija Isaković» Gradačac – Bush, T. (2003) <i>Theories of Educational Leadership and Management</i>, third edition, London: Sage Publications – Dedić, M. 1997. <i>Uvod u humani menadžment</i>. Tuzla: Ekonomski fakultet u Tuzli. – Fullan, M.G. 1991. <i>The new meaning of Educational Change</i>, 2nd edition, Cassel – Rahimić, Z. 2010. <i>Menadžment ljudskih resursa</i>, Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu – Staničić, S. 2006. <i>Menadžment u obrazovanju</i>, Rijeka: Vlastita naklada – Šehić, Dž., Rahimić, Z. 2006. <i>Menadžment</i>, Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu
	Dopunska literatura:
	<ul style="list-style-type: none"> – Bass, B. M. 1990. <i>Bass&Stogdill s Handbook of leadership: theory, research and managerial applications</i> 3th Edition. New York: The Free Press – Drucker, P.F. 2000. <i>The Age of Discontinuity, Guidelines to Our Changing Society</i>. London: Transaction Publishers – Nedović, V. 1998. <i>Direktor škole – nastava i nastavnici</i>. Beograd: Učiteljski fakultet Beograd – Sallis, E. 1993. <i>Total quality management in education</i>. Philadelphia, London: Kogan Page – Stevanović, M., Bajrić, M. 1999. <i>Direktor, pomoćnik i pedagog u školi</i>. Tuzla: R&S
21.	Nosilac predmeta: Prof. dr. Zijada Rahimić i Prof. dr. Hariz Agić

1.	Puni naziv predmeta:	Menadžment informacionih sistema u odgoju i obrazovanju
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 715
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Praktični , test ii dodatnim usmenim ispitivanjem
12.	Ciljevi predmeta:	Ciljevi predmeta su: upoznavanje studenata sa sistemima i analize sistema, informacija, odlučivanja, kvaliteta i procjene kvaliteta, sistema naučnih i stručnih informacija, informacijskih sistema i tehnologija, vrstama informacijskih sistema.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Studenti se upoznaju s pojmom komunikacije i informacije, menadžmenta, informacionim sistemom (IS) i menadžment informacioni sistem (MIS) sa definicijama IS-a i MIS-a, vrstama sistema, principima rada i funkcioniranja sistema generalno, reinžinjerinng IT i IS u obrazovanju
14.	Metode učenja:	Nastava iz predmeta Menadžment informacionih sistema u odgoju i obrazovanju obuhvata fond od 15 sati teoretske, i 10 sati praktične nastave
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Praktični dio ispita obavlja se na računaru a teoretski dio ispita obavlja se putem pismenog multiple-choice testa, pisanog eseja i dodatnim usmenim ispitivanjem
16.	Težinski faktor provjere:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarski rad: 20 % 2. provjera znanja-teorija 20% 3. provjera znanja-vježbe 20 % 4. Završni ispit 40%
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<p>Podatak, informacija, znanje Mreže računarskih sistema i računarske komunikacije, Baze podataka (BP) i vrste BP, Menadžment i Menadžersko odlučivanje, Podatak i informacija kao podloga za donošenje menadžerskih odluka Informacioni sistemi (IS), menadžment informacioni sistem (MIS), reinžinjerinng IT i IS Integralni informacioni sistemi i Zaštita i sigurnost IS i MIS</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	<p>Primjene računarskih sistema (hardware i software) Projektovanje IS-a Softverska rješenja koji se koriste u projektovanju IS, Projektovanje MIS-a Kreiranje baza podataka, aplikativne baze podataka Nosači podataka</p>	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno

		15+10
19.	Fond sati:	15 časova teoretske nastava 10 časova praktična nastava
20.	Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kudumović M, Sukić C. Informatika, Sarajevo, 2012, 2. Sukić Ć, Kudumović M. Informatičke tehnologije, Sarajevo, 2009. 3. Kudumović M. Informacioni sistemi, Tuzla, 2000, 4. Kudumović M. MIS, Sarajevo, 2017
	Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sukić Ć. Sigurnost računarskih sistema, Novi Pazar, 2012, 2. Rosenberg, M.J. E-learning: Strategies for delivering knowledge in the digital age, New York, 2001
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr Mensura Kudumović
		Prof.dr. Nedžad Dukić

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 716	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

Izborni modul E: Metodike nastavnih predmeta u razrednoj nastavi (Kandidati biraju jedan izborni modul.)

E1: Metodika bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 717	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti ²	Doc.dr. Sanja Soče	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 718	Odabrana poglavlja u metodici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti	Prof.dr. Almedina Čengić Doc.dr. Sanja Soče	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 719	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

² Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 717
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (I semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Ne
11.	Provjera znanja:	Pismeno
12.	Ciljevi predmeta:	<p>Poboljšanje kvaliteta nastavnog procesa u razrednoj nastavi usavršavanjem istraživačkih nastavničkih kompetencija na realizaciji sadržaja BHS jezika i književnosti</p> <p>Ovladavanje teorijskim i praktičnim aspektima istraživačkog rada na primjerima metodičkih modela kritičkog i istraživačkog čitanja i razumijevanja pročitaneog teksta</p> <p>Na osnovu specifičnih istraživanja u razrednoj nastavi, novih spoznaja o ličnosti djeteta, razvojnih promjena u društvu i novih istraživanja u nauci, pojačati inovativnost i kreativnost u realizaciji nastavnih sadržaja BHS jezik i književnosti</p>
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Doktorant će:</p> <p>Razumjeti ključne aspekte i značaj primjene kritičkog čitanja i kritičkog mišljenja u razumijevanju književnih i neknjiževnih tekstova</p> <p>Integrirati teorijske i praktične aspekte metodičkog modeliranja istraživačkih pitanja za realizaciju sadržaja kritičkog čitanja i stvaralačkog mišljenja učenika razredne nastave</p> <p>Analizirati nastavne sadržaje kritičkog čitanja i kritičkog mišljenja koji su u funkciji razvoja spoznaje i metaspoznaje kod učenika razredne nastave</p> <p>Procijeniti prednosti, nedostatke i ograničenja tehnika i postupaka koja se koriste u podučavanju učenika za samostalno kritičko čitanje teksta i kritičko promišljanje o porukama u tekstu</p> <p>Kreirati nacrt naučnoistraživačkog projekta kritičkog čitanja u razrednoj nastavi</p> <p>Istražiti efekte primjene kritičkog čitanja i kritičkog mišljenja u razrednoj nastavi</p>
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, učenje otkrivanjem, učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	<p>Završna provjera znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Napisati naučnoistraživački projekat realizacije kritičkog čitanja u razrednoj nastavi primjenom metoda naučnog saznanja i naučnog istraživanja temeljeno na poznavanju relevantne literature - Organizirati realizaciju naučnoistraživačkog projekta u razrednoj nastavi - Prezentirati rezultate naučnoistraživačkog rada u formi izvještaja o istraživanju i rezultatima istraživanja pred

		<p>studijskom grupom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Argumentirano diskutiranje uočavajući prednosti i nedostatke prezentiranih sadržaja.
16.	Težinski faktor provjere:	<p>Aktivno prisustvo na nastavi:10% Konsultacije: 10% Nacrt naučnoistraživačkog projekta: 10% Istraživački i rad: 10% Diskusije, argumentiranje:10% Završni ispit:50 %</p>
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<p>a) Didaktičko - metodički dio sadržaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja • Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi • Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju • Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su zapostavljeni • Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja <p>b) Metodika BHS jezika i književnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metodički aspekti kognitivnih i metakognitivnih aktivnosti kritičkog čitanja, razumijevanja i interpretacije književnih i neknjiževnih tekstova • Strategije u nastavi jezika i književnosti u funkciji razvoja spoznaje i metaspoznaje • Tehnike i postupci u podučavanju učenika za samostalno kritičko čitanje teksta i kritičko promišljanje • Kritičko čitanje u funkciji provjere kvaliteta razumijevanja pročitano • Metodika rada u funkciji razvoja sposobnosti kritičkog čitanja i kritičkog mišljenja • Pitanja i zadaci u funkciji razvoja kritičkog čitanja i razumijevanja teksta • Metodički model(i) kritičkog čitanja u funkciji razvoja kritičkog i stvaralačkog mišljenja učenika razredne nastave. 	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza ciljeva i ishoda maternjeg jezika i književnosti u Nastavnom planu i programa razredne nastave kod nas i u svijetu s posebnim osvrtom na kritičko čitanje i razumijevanje književnih i neknjiževnih tekstova • Istraživanje i osmišljavanje strategija stvaralačkog pristupa rada na književnim i neknjiževnim tekstovima. 	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno

		15+10
19.	Fond sati:	25
20.	Obavezna literatura:	<p>a) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Altaras, A. (2006). <i>Darovitost i podbacivanje</i>. Institut za psihologiju, Beograd.</p> <p>Bežen, A. (2008). <i>Metodika – znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>. Profil, Zagreb.</p> <p>Bognar, L. Matijević, M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Đorđević, J. Đorđević, B. (2016). <i>Priroda darovitosti i podsticanje razvoja</i>. Sao, Beograd.</p> <p>Gojkov, G. (2008). <i>Didaktika darovitih</i>, Vršac.</p> <p>Kipper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Educa, Zagreb.</p> <p>Klippert, H. (2001). <i>Kako uspješno učiti u timu</i>. Zg, Educa.</p> <p>Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Des, Sarajevo.</p> <p>Sternberg, R. J. (1999). <i>Uspješna inteligencija (kako praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu)</i>. Zagreb, Barka.</p> <p>Vilotijević, M., (2002). <i>Didaktika 1,2 i 3</i>, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>Slatina, M. (1998). <i>Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>b) Metodika BHS jezika i književnosti</p> <p>Afflerbach, P., Pearson, P. D., & Paris, S. G. (2008). Clarifying differences between reading skills and reading strategies. <i>The Reading Teacher</i>, 61(5), 364–373.</p> <p>Anderson, J. R. (1985). <i>Cognitive Psychology and its Implications (2nd Ed.)</i>. New York: Freeman.</p> <p>Cotrell, S. (2005), <i>Critical Thinking Skills</i>. Palgrave MacMillan.</p> <p>Halpern, D. F. (2000). <i>Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking Third edition</i> Lawrence Erlbaum Associates, Publishers 1996 Mahwah, New Jersey.</p> <p>Hubijar, Z. (2010). <i>Metodika nastave čitanja i pisanja</i>. Bosanska riječ, Sarajevo.</p> <p>Klooster, D. (2002). Što je kritičko mišljenje? <i>Metodički ogledi</i>, br. 9, str. 87-95.</p>

	<p>Kolić-Vehovec, S. (2013). Kognitivni i metakognitivni aspekti čitanja. <i>Čitanje za školu i život</i>, 23-32.</p> <p>Miller, D. (2002). <i>Reading with Meaning: Teaching Comprehension in the Primary Grades</i>. Stenhouse Publishers. Portland, Maine.</p> <p>Mužić, V. (2004). <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Nemeth-Jajić, J. (2013). Metodčki aspekti čitanja neknjiževnih tekstova u nastavi hrvatskoga jezika, <i>Čitanje za školu i život, IV. simpozij učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika, Zbornik radova</i>, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, str .105-115.</p> <p>Rosandić, D. (2005). <i>Metodika književnog odgoja</i>. Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Steele, J. L., Meredith, K.S., Temple, Ch., (1998). <i>Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje. Metode za promicanje kritičkog mišljenja. Vodič kroz project IV</i>. Forum za slobodu odgoja, Zagreb.</p> <p>Terhart, E. (2001). <i>Metode poučavanja i učenja: uvod u probleme metodičke organizacije poučavanja i učenja</i>, Educa, Zagreb.</p>
Dopunska literatura:	<p>a) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Delors, J.(1998). <i>Učenje:blago u nama</i>. Educa, Zagreb.</p> <p>Dryden, G. i Vos, J. (2001). <i>Revolucija u učenju</i>. Educa, Zagreb.</p> <p>Jensen, E.(2003). <i>Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Klipert, H. (2001). <i>Kako uspješno učiti u timu</i>. Educa, Zagreb.</p> <p>Kocić,LJ.(1983). <i>Ekperimentalna pedagogija</i>. Prosveta, Beograd.</p> <p>Krključ, S. (1998). <i>Didaktički disput</i>. SPD Vojvodine, Novi Sad.</p> <p>Knežević-Florić, O.(2005). <i>Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicij</i>. Novi Sad.</p> <p>Kiryacou, K. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Meyer, H.(2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Educa, Zagreb.</p> <p>Muminović, H. (2000). <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i>. DES, Sarajevo.</p> <p>Pastulović, N. (1987). <i>Edukološka istraživanja</i>. Školske</p>

		<p>novine, Zagreb.</p> <p>Prodanović T. i drugi (1976). <i>Istraživanje u nastavi</i>. NIŠP, Novi Sad.</p> <p>Slatina, M. (1998). <i>Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>Strmčnik, F. (2001). <i>Didaktika – osrednje teoretičarske teme</i>. Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana.</p> <p>Twomey F., C. (1989). <i>Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching</i>. New York: Teachers College Press.</p> <p style="text-align: center;">a) Metodika BHS jezika i književnosti</p> <p>Grozđanić, V. (2009). »Poučavanje i evaluacija kritičkog mišljenja«, <i>Napredak</i>, vol. 150, br. 3–4, str. 380–424.</p> <p>Knežević Florić, O., Ninković, S. (2013). <i>Horizonti istraživanja u obrazovanju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za pedagogiju.</p> <p>Marzano, R. J., Pickering, D. J., Pollock, J. E. (2006), <i>Nastavne strategije: kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Zagreb: Educa.</p> <p>Pavlović, J., Džinović, V. (2007). Fokus grupe - od prikupljanja podataka do kritičke pedagoške prakse, <i>Zbornik instituta za pedagoška istraživanja</i>, 39, 2, 289-308.</p> <p>Paul, R., Elder, L., (2004), <i>The Miniature Guide to Critical Thinking: Concepts & Tools</i>, Foundation for Critical Thinking.</p> <p>Prout, A. (2005). <i>The future of childhood</i>. London, Routledge Falmer.</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hašim Muminović Doc.dr. Sanja Soče

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici bosanskog, hrvatskog , srpskog jezika i književnosti
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 718
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	O
10.	Ograničenja pristupa:	Prethodno završene obaveze i položeni ispiti iz nastavnog plana odgovarajućeg modula III ciklusa studija.
11.	Provjera znanja:	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnih sati u okviru nastavnog programa i izrade seminarskog rada. Ispit je usmeni
12.	Ciljevi predmeta:	Sticanje kompetencija za uvođenje učenika u elementarnu pismenost, osposobljavanje za realizaciju programskih sadržaja kulture izražavanja, interpretacije književnog teksta i oblasti gramatike, ortoepije i ortografije. Analiza aspekata metodičkog modeliranja nastavnih sati u okvirima profesionalnog senzibiliteta i praćenja inovativnih pristupa u realizaciji nastave maternjeg jezika.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Analiza aktivnosti u nastavi maternjeg jezika u okvirima ponuđenih sadržaja NP i P u kontekstu programskih zahtjeva drugih nastavnih predmeta u razrednoj nastavi. Usavršavanje i praćenje novoustanovljenih parametara primjenjivih u metodičkim postupcima realizacije nastavnih sati.
14.	Metode učenja:	Metoda teorijske analize (analiza ponuđene literature), Empirijska metoda (prokupljeni podaci na osnovu osobnog iskustva rada u nastavi), Metoda prikupljanja podataka (istraživanje u praksi), Deskriptivno-analitička metoda (primjena i realizacija ponuđenih rješenja u realizaciji nastave)
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Izrada seminarskog rada uz konsultativni proces praćenja i prezentacija obrađenog materijala. Usmeni dio ispita razgovor kroz analizu ponuđenog nastavnog sadržaja u toku kursa.
16.	Težinski faktor provjere:	Osposobljenost za razumijevanje ciljeva, bazičnih principa i specifikuma različitih teorija nastavnog programa za samostalno istraživanje, analitičke provjere i kritičko mišljenje u okvirima parametara koji određuju ponuđene programske sadržaje.
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<p>-Proces usvajanja čitanja i pisanja u kao bitnih elemenata u inicijalnom razvojnom procesu opismenjavanja.</p> <p>-Različiti metodički pristupi u osavremenjivanju usvajanja pismenosti kod učenika razredne nastave.</p> <p>-Stvaralački pristupi u interpretaciji teksta u razrednoj nastavi.</p> <p>-Razvoj sposobnosti i vještina u okvirima ortoepskog i ortografskog komunikacijskog sistema.</p> <p>-Didaktičko-metodički modeli stvaralačke – kreativne nastave maternjeg jezika u razrednoj</p>	

	<p>nastavi.</p> <p>-Divergentnost pisanog i usmenog izraza u okvirima aspekata metodičkog modeliranja nastavnih sati.</p> <p>-Individualizacija i konkretizacija rada djece sa posebnim potrebama u oblastima matrenjeg jezika kroz kreativne tehnike rada.</p> <p>-Primjena elektronskih sadržaja u procesu osavremenjivanja usvajanja nastavnog gradiva.</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Usklađivanje zadataka sa programskih sadržajem nastave teorije. Analiza ponuđenih sadržaja u vidu analitičkih rasprava ponuđenog materijala u usmenoj i pisanoj formi.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
19.	Fond sati:	Predavanje 15, vježbe 10 sati
20.	Obavezna literatura:	<p>Bežen Ante: <i>Jezičke teškoće školske djece</i>, Školske novine, Zagreb, 1997.</p> <p>Bežen Ante: <i>Metodika znanost o proučavanju nastavnog predmeta</i>, Profil, Zagreb, 2008.</p> <p>Bežen Ante: <i>Metodički pristup početnom čitanju i pisanju na hrvatskom jeziku</i>, Profil, Zagreb, 2012.</p> <p>Gudelj-Velaga Zdenka: <i>Nastava stvaralačke pismenosti</i>, Zagreb, 1990.</p> <p>Hubijar, Zehra <i>Usvajanje simbolike i strukturnih elemenata usmenog i pisanog govora</i>, Savez društava prosvjetnih radnika BiH, 1995.</p> <p>Hubijar Zehra <i>Metodika početnog čitanja i pisanja</i>, Bosanska riječ, Dječija knjiga, Sarajevo, 2010.</p> <p>Stanišić. Ljubešić: <i>Jezik, govor, spoznaja</i>, Zagreb, 1994.</p> <p>Svorc L.: <i>Uspješno čitanje i pisanje – tehnike za razvoj pismenosti</i>, Kreativni centar, Beograd, 2009.</p> <p>Rosandić Dragutin: <i>Metodika književnog odgoja i obrazovanja</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1996.</p> <p>Težak Stjepko: <i>Gramatika u osnovnoj školi</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1980.</p> <p>Vasić Smiljka: <i>Govor u razredu</i>, Beograd, 1997.</p>
	Dopunska literatura:	<p>Čengić Almedina: <i>Motivska struktura stilsko-historijskog konteksta (književno-umjetnički arhetip inspirisan narodnom tradicijom)</i>. BH Most, Sarajevo 2014.</p> <p>Ilić, M. <i>Metodika nastave početnog čitanja i pisanja</i>, Filozofski fakultet, Banja Luka, 2000.</p> <p>Janjušić, D. S. <i>Nastava početnog čitanja i pisanja</i>, Vuk Karadžić, Beograd, 1967.</p>

		<p>Nemet - Jajić Jadranka : <i>Hrvatski književnici u nastavi</i>, Redak, 2011.</p> <p>Manguel, A. <i>Povijest čitanja</i>, Prometej, Zagreb, 2001.</p> <p>Milatović, V. <i>Metodika nastave početnog čitanja i pisanja</i>., Priručnik za studente učiteljskog fakulteta, Dečije novine, Beograd, 1996.</p> <p>Škarić Ivo: <i>Temeljni suvremenog govorništva</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2000.</p> <p>Zbornik stručnih radova i iskustava iz odgojno-obrazovne prakse, Filozofski fakultet Split, Hrvatska: „<i>Dijete igra stvaralaštvo</i>“, Split, 24/25. 09. 2015.</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof dr Almedina Čengić Doc.dr. Sanja Soče

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 719	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promoviraju tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

E2: Metodika matematike

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 720	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike matematike ³	Prof.dr. Marinko Pejić Prof.dr. Karmelita Pjanić-Lipovača Prof.dr. Irena Mišurac - Zorica	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 721	Odabrana poglavlja u metodici matematike	Prof.dr. Dževad Burgić Prof.dr. Fatih Destović Prof.dr. Sead Rešić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 722	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

³ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike matematike
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 720
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezan
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Usmeno
12.	Ciljevi predmeta:	<p>Specifični ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definisati, identifikovati i primijeniti vrste istraživanja u matematičkom obrazovanju, - upoznati studente s aktualnim pitanjima u matematičkom obrazovanju, - opisati područja istraživanja koja su najkorisnija za unapređenje nastave i učenja matematike, - interpretirati rezultate istraživanja vezanih za učenje i poučavanje matematike, - formulisati pitanja istraživanja u matematičkom obrazovanju, - izraditi nacrt istraživanja u matematičkom obrazovanju.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Studenti će umjeti</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizirati naučne i stručne radove iz oblasti matematičkog obrazovanja, - kreirati nacrt istraživanja u metodici nastave matematike, - primijeniti odgovarajuće tehnike za prikupljanje i obradu podataka, - napisati izvještaj o obavljenom istraživanju, - procijeniti koje preporuke proizišle iz provedenih istraživanja primijeniti u unapređenju nastave i učenja matematike.
14.	Metode učenja:	Predavanja, diskusija, analiza istraživanja iz literature, individualne i grupne konsultacije,
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Analiza literature (30%) odbrana nacrt istraživanja (30%), usmeni ispit (40%)
16.	Težinski faktor provjere:	
17.		<p>Sadržaj nastave: teorija</p> <p>a) Didaktičko - metodički dio sadržaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja • Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi • Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju • Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su

	zapostavljeni	
	<ul style="list-style-type: none"> Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja 	
	<p>b) Metodika matematike Karakteristike istraživanja u matematičkom obrazovanju. Akcijska istraživanja. Kognitivna i afektivna pitanja u matematičkom obrazovanju. Istraživanja fokusirana na proces učenja i poučavanja matematike i uspjeh u učenju matematike, vrednovanje, poteškoće u učenju matematike, nadarenost, razvoj i evaluaciju nastavnih programa matematike, primjenu nastavne tehnologije.</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Analiza primjera kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja iz literature, planiranje i izrada istraživačkog nacrta (projekta), konstrukcija instrumenata, provođenje istraživanja (prikupljanje i analiza podataka, pisanje izvještaja o istraživanju i prezentacija dobivenih rezultata).	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
19.	Fond sati:	15 predavanja + 10 vježbe
20.	Obavezna literatura:	<p>c) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Altaras, A.(2006) Darovitost i podbacivanje, Institut za psihologiju, Beograd.</p> <p>Bežen, A. (2008) Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta, Učiteljski fakultet, Profil, Zagreb.</p> <p>Bognar, L.Matijević, M.(2005) Didaktika, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Đorđević, J. Đorđević, B. (2016) Priroda darovitosti i podsticanje razvoja, Sao, Beograd.</p> <p>Gojkov, G.(2008) Didaktika darovitih, Vršac.</p> <p>Kipper, H. i Mischke, W. (2008). Uvod u opću didaktiku, Educa, Zagreb.</p> <p>Klippert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Zg, Educa.</p> <p>Muminović, H. (20139) Osnovi didaktike, Des, Sarajevo.</p> <p>Sternberg, R. J.(1999) Uspješna inteligencija (kakao praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu), Zagreb, Barka.</p> <p>Vilotijević, M., (2002), Didaktika 1,2 i 3, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>d) Metodika matematike</p> <p>1. English, L. (Ed.) (2008) Handbook of International Research in Mathematics Education, Lawrence Erlbaum Associates, London</p>

	<p>2. Carpenter, T.P., Dossey, J.A., Koehler, J.L. (Eds.) (2004). <i>Classics In Mathematics Education Research</i>. NCTM:Reston,VA.</p> <p>3. Sierpinska, A., Kilpatrick, J. (Eds.) (1998). <i>Mathematics education as a research domain: A search for identity</i>, New ICMI Study Series, 4, Dordrecht, Kluwer</p>
Dopunska literatura:	<p>b) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Delors, J.(1998), Učenje:blago u nama,Educa, Zagreb. Dryden, G. i Vos, J. (2001): <i>Revolucija u učenju</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Jensen, E.(2003), <i>Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>, Educa, Zagreb. Klipert, H. (2001) <i>Kako uspješno učiti u timu</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Kocić,LJ.(1983) <i>Eksperimentalna pedagogija</i>,Prosveta, Beograd.</p> <p>Krključ, S., (1998), <i>Didaktički disput</i>, SPD Vojvodine, Novi Sad;</p> <p>Knežević-Florić, O.(2005): <i>Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije</i>, Novi Sad.</p> <p>Kiryacou, K. (1995) <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb</p> <p>Meyer, H.(2002) <i>Didaktika razredne kvake</i>, Educa, Zagreb. Muminović, H. (2000) <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i>, DES, Sarajevo. Pastulović,N. (1987) <i>Edukološka istraživanja</i>,Školske novine, Zagreb.</p> <p>Prodanović T.i drugi(1976) <i>Istraživanje u nastavi</i>, NIŠP, Novi Sad</p> <p>Slatina, M. (1998) <i>Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo. Strmčnik, F. (2001) <i>Didaktika – osrednjeteoretičarske teme</i>, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana.</p> <p>Twomey F., C. (1989). <i>Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching</i>. New York: Teachers College Press.</p> <p>c) Metodika matematike</p> <p>1. Grouws (ed.), (1992). <i>Handbook on Research on Mathematics Teaching and Learning</i>, NCTM, Inc.: Reston, VA.</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Kelly, A., Lesh, E. (2000). <i>Research Design in Mathematics and Science Education</i>, Lawrence Erlbaum Associates: Mahwah, NJ. 3. Schoenfeld, A. (2000). <i>Purposes and methods of research in mathematics education</i>, Notices of the American Mathematical Society, 47, 641–649. 4. Sfard, A. (2005). <i>What could be more practical than good research? On mutual relations between research and practice of mathematics education</i>, Educational Studies in Mathematics, 58, 393–413. 5. Kadijević, Đ. (2005). Towards basic standards for research in mathematics education, The Teaching Mathematics, Vol. VIII, 2, pp. 73–81
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Hašim Muminović, prof.dr. Marinko Pejić, prof.dr. Karmelita Pjanić-Lipovača prof.dr. Irena Mišurac - Zorica

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici matematike
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 721
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10 ECTS
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Ne
11.	Provjera znanja:	Da
12.	Ciljevi predmeta:	Upoznati i osposobiti studente da primjenjuju nove-aktivne metode učenja. Upoznati studente sa mogućnostima primjene geogebra u razrednoj nastavi. Upoznati studente sa mogućom primjenom matematičkog modelovanja u razrednoj nastavi.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Studenti će moći primjenivati softverski paket geogebra u razrednoj nastavi, odnosno u geometriji. Matematički će modelirati niz zadataka različitog tipa. Student će se osposobiti za pisanje stručnih radova iz Metodike početne nastave matematike.
14.	Metode učenja:	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Seminarski rad + usmeni dio
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Aktivne metode učenja u početnoj nastavi matematike. Rješavanje različitih tipova zadataka u početnoj nastavi matematike. Primjena softvera geogebra u višim razredima razredne nastave. Matematičko modelovanje u razrednoj nastavi. Analiza nastavnih sadržaja i materijala iz početne nastave matematike u zemljama okruženja. Pisanje i izučavanje stručnih članaka iz Metodike početne nastave matematike.	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Rješavanje različitih tipova zadataka u početnoj nastavi matematike. Primjena softvera geogebra u nastavi geometrije u višim razredima razredne nastave. Matematičko modelovanje u razrednoj nastavi Pisanje stručnih članaka iz Metodike početne nastave matematike.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
19.	Fond sati: $15_p + 10_{v/sir}$	
20.	Obavezna literatura:	<p>1. M. Mrđa, <i>Interaktivna nastava matematike u mlađim razredima osnovne škole</i>, Doktorska disertacija, Beograd 2013.</p> <p>2. K. Pjanić, <i>Opšta metodika matematičkog obrazovanja</i>, Pedagoški fakultet, Bihać 2014.</p> <p>3. Š. Arslanagić: <i>Matematika za nadarene</i>, Bosanska riječ, Sarajevo 2004.</p> <p>4. N. Petrović: <i>Matematičko modelovanje u početnoj nastavi matematike</i>, Učiteljski fakultet, Sombor 1997.</p> <p>5. N. Petrović: <i>Matematički problemi u pričama</i>, Eduka, Novi</p>

		<p>Sad 2001.</p> <p>6. R.M.Gilles, <i>Cooperative Learning, The Social and Intellectual Outcomes of Learning in Groups</i>, London 2003.</p> <p>7. Z.Kurnik, <i>Problemska nastava</i>, Matematika i škola 15 (2002).</p> <p>8. Z. Marković, <i>Matematičko modelovanje u matematičkom obrazovanju</i>, IMO 4, Banja Luka 2011.</p> <p>9. J.Milat, <i>Osnove metodologije istraživanja</i>, Školska knjiga, Zagreb 2005.</p> <p>10. R.A.Saha, A.F.M.Ayub and R.A.Tarmizi, <i>The Effects of Geogebra on Mathematics Achievement: Enlightening Coordinate Geometry Learning</i>, ICMER 2010</p>
	Dopunska literatura:	<p>1. Fortiş, A., Bînzar, A., & Laiu, C. (2011). GeoGebra: Another way of looking at Mathematics. <i>Annals. Computer Science Series</i>, 9(2).</p> <p>2. N.Petrović i M.Mrđa: <i>Diferencirano poučavanje učenika u rješavanju matematičkih problema</i>, Učiteljski fakultet, Sombor 2003.</p> <p>3. Š. Arslanagić: <i>Matematičke čitanke 1,2,3,4,5 i 6</i>. Sarajevo 2016.</p> <p>4. L. Cohen and L.Marion, <i>Research methods in education</i>, New York, London, 1980.</p> <p>5. Z. Kurnik, <i>Diferencirana nastava i homogene grupe</i>, Matematika i škola 53 (2010).</p> <p>6. M. Pavleković: <i>Metodika matematike i informatike I</i>, Element, Zagreb 1997.</p> <p>7. M. Pavleković: <i>Metodika matematike i informatike II</i>, Element, Zagreb 2001.</p> <p>8. D. A. Romano, <i>Istraživanje matematičkog obrazovanja</i>, IMO 1, Banja Luka 2009.</p> <p>9. B. Zlokapa, <i>Matematičko modelovanje u obrazovanju-problemi i prednosti</i>, Mat-Kol 1, Banja Luka 2012.</p> <p>10. Y.Zengin, H.Furkan and T. Kultuca, <i>The effect of dynamic mathematics software geogebra on student achievement in teaching of trigonometry</i>, WCLTA 2011.</p>
21.	Nosilac predmeta:	<p>Prof. dr. Dževad Burgić</p> <p>Prof.dr. Fatih Destović</p> <p>Prof.dr. Sead Rešić</p>

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 722	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

E3: Metodika prirode i društva

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 723	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike prirode i društva ⁴	Doc.dr. Sanela Rustempašić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 724	Odabrana poglavlja u metodici prirode i društva	Prof.dr. Meliha Zejnilagić-Hajrić Doc.dr. Sanela Rustempašić Doc.dr. Omer Mahmutović	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 725	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

⁴ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike prirode i društva
2.	Šifra predmeta:	PEF STOO 723
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Definiranje istraživačke teme, određivanje načina provedbe istraživanja u vezi sa postavljenim predmetom i ciljem istraživanja, te analiza i interpretacija rezultata istraživanja u cilju unaprjeđenja nastave prirode i društva
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost studenata za primjenu istraživanja u nastavi prirode i društva Osposobljenost studenata za izradu istraživačkih instrumenata Osposobljenost studenata za upotrebu SPSS-a Razvijanje istraživačke sposobnosti, stvaralaštva i kritičkog promišljanja Razvijanje prezentatorskih vještina Razvijanje želje i potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u metodici nastave prirode i društva
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, učenje otkrivanjem, učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove, pratični rad Završni usmeni ispit
	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi (10%) Konsultacije (10%) Seminarski radovi (10%) Praktični rad (10%) Diskusije (10%) Završni ispit (50%)
	Sadržaj nastave: teorija	

c) Didaktičko - metodički dio sadržaja

- Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja
- Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi
- Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja
- Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju
- Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su zapostavljeni
- Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja

d) Metodika nastave prirode i društva

- Adekvatno formuliranje teme istraživanja
- Problem istraživanja
- Definiranje cilja, zadataka i hipoteza istraživanja
- Metode prikupljanja podataka
- Način obrade podataka, te njihova komparacija
- Specifičnosti izrade instrumenata
- Statistička obrada podataka
- Izrada zaključaka istraživanja
- Način upotrebe i navođenja bibliografskih jedinica
- Upotreba, izbor i prikaz priloga

Sadržaj nastave: vježbe

- Planiranje i realiziranje akcijskog istraživanja
- Izrada instrumenata za prikupljanje podataka
- Upotreba programa SPSS i statistička obrada podataka
- Definiranje cilja, zadataka i hipoteza istraživanja
- Interpretacija rezultata istraživanja
- Interpretacija zaključaka istraživanja
- Umijeće prezentiranja

	Sedmično	Semestralno
		15 + 10
19.	Fond sati:	
20.	Obavezna literatura:	<p>e) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Altaras, A.(2006), <i>Darovitost i podbacivanje</i>, Institut za psihologiju, Beograd.</p> <p>Bandur, V. Potkonjak, N. (1999), <i>Metodologija pedagogije</i>, Savez pedagoških društava Jugoslavije, Beograd.</p> <p>Bežen, A. (2008), <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Profil, Zagreb.</p> <p>Bognar, L. Matijević, M. (2005), <i>Didaktika</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Đorđević, J. Đorđević, B. (2016), <i>Priroda darovitosti i podsticanje razvoja</i>, Sao, Beograd.</p> <p>Gojkov, G. (2008), <i>Didaktika darovitih</i>, Vršac.</p> <p>Kipper, H. i Mischke, W. (2008), <i>Uvod u opću didaktiku</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Kiryacou, K. (1995), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Klippert, H. (2001), <i>Kako uspješno učiti u timu</i>, Zg, Educa.</p> <p>Muminović, H. (2013), <i>Osnovi didaktike</i>, Des, Sarajevo.</p> <p>Sternberg, R. J. (1999), <i>Uspješna inteligencija</i> (kako praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu), Zagreb, Barka.</p> <p>Vilotijević, M., (2002), <i>Didaktika 1, 2 i 3</i>, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>Slatina, M. (1998), <i>Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>b) Metodika nastave prirode i društva</p> <p>Bezić, K. (1996), <i>Metodika nastave prirode i društva</i>, Rijeka.</p> <p>Brkić, M., Kundačina, M. (2003), <i>Statistika u istraživanju</i></p>

		<p><i>odgoja i obrazovanja</i>, Jela educa, Sarajevo.</p> <p>Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i>, Naklada Slap, Zagreb.</p> <p>De Zan, I. (1999), <i>Metodika nastave prirode i društva</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Holcer, J. (2008), <i>Uspešno učenje</i>, Enkobook, Beograd.</p> <p>Mužić, V. (1981), <i>Metodologija pedagoškog istraživanja</i>, Svjetlost, Sarajevo.</p> <p>Pletenac, V. (1991), <i>Osnovi metodike nastave prirode i društva</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Weissman, J. (2006), <i>Prezentacijom do uspjeha</i>, Grafotisak, Zagreb.</p>
	Dopunska literatura:	<p>a) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Delors, J.(1998), <i>Učenje: blago u nama</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Dryden, G. i Vos, J. (2001), <i>Revolucija u učenju</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Jensen, E.(2003), <i>Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Kocić, LJ.(1983), <i>Eksperimentalna pedagogija</i>, Prosveta, Beograd.</p> <p>Krključ, S. (1998), <i>Didaktički disput</i>, SPD Vojvodine, Novi Sad.</p> <p>Knežević-Florić, O.(2005), <i>Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije</i>, Novi Sad.</p> <p>Meyer, H.(2002), <i>Didaktika razredne kvake</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Muminović, H. (2000), <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i>, DES, Sarajevo.</p> <p>Pastulović, N. (1987), <i>Edukološka istraživanja</i>, Školske novine, Zagreb.</p> <p>Prodanović T.i drugi (1976), <i>Istraživanje u nastavi</i>, NIŠP, Novi Sad.</p>

		<p>Slatina, M. (1998), <i>Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>Strmčnik, F. (2001), <i>Didaktika – osrednjeteoričarske teme</i>, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana.</p> <p>Šamić, M. (1997), <i>Kako nastaje naučno djelo</i>, Svjetlost Sarajevo.</p> <p>Twomey F., C. (1989), <i>Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching</i>. New York: Teachers College Press.</p> <p>b) Metodika nastave prirode i društva</p> <p>Čudina-Obradović, M., Brajković, S. (2009), <i>Integrirano poučavanje, Korak po korak</i>, Zagreb.</p> <p>Došen-Dobud, A. (2005), <i>Malo dijete veliki istraživač</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Jukić, S. (2002), <i>Vreme je za nastavu u kojoj učenik misli</i>, Norma, 7, 21-41, Vršac.</p> <p>Kiryacou, K. (1995), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Miljević, S. (1994), <i>Inoviranje nastave prirode i društva</i>, Banja Luka.</p> <p>Stevanović, M. (2003), <i>Interaaktivna stvaralačka edukacija</i>, Andromeda, Rijeka.</p> <p>Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>, Educa, Zagreb.</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hašim Muminović Doc. dr. Sanela Rustempašić

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici prirode i društva
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 724
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Produbljivanje znanja o kognitivnim strukturama i procesima koji su u osnovi učenja i mišljenja Razvijanje integrativnih shvatanja o okviru nastavničkih kompetencija Sistematsko razumijevanje savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi Prirode i društva Razumijevanje suštine pojmova Prirode i društva
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Razumijeva prednosti primjene savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi Prirode i društva Razvija nastavničke kompetencija za samostalno organiziranje, kreiranje i primjenu savremenih obrazovnih strategija i potiče kritičko mišljenje Razvija potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u metodici nastave Prirode i društva
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, učenje otkrivanjem, učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivno prisustvo na nastavi; 10% Seminarski radovi; 20% Praktični rad; 10% Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Kognitivne strukture i radna memorija u učenju Razvijanje logičkog mišljenja u učenju Nastavnikovo profesionalno znanje, vještine i vrijednosti Inkorporiranje savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u aktuelni nastavni plan i program Prirode i društva Kreiranje valjanih instrumenata za vrednovanje učeničkih postignuća iz Prirode i društva	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Kreiranje poticajnih materijala iz Prirode i društva Primjena savremeni obrazovnih strategija, metoda i postupaka na nastavne jedinice iz Prirode i društva Kompetentno i samostalno studenti organiziraju, kreiraju i primjenjuju savremene strategije u okviru nastavnih predmeta: Moja okolina, Priroda i Društvo	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	

	Sedmično	Semestralno
		15 + 10
19.	Fond sati:	
20.	Obavezna literatura:	<p>Bezić, K. (1996). <i>Metodika nastave Prirode i društva</i>, Rijeka.</p> <p>De Zan, I. (1999). <i>Metodika nastave Prirode i društva</i>, Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Delić, A., Vjitiuk, N. (2004). <i>Prirodoslovlje</i>, Sveučilište u Zagrebu: Školska knjiga.</p> <p>Dryden, G. (2001). <i>Revolucija u učenju</i>, Zagreb: Educa.</p> <p>Goleman, D. (1998). <i>Emocionalna inteligencija</i>, Beograd: Geopoetika.</p> <p>Pletenac, V. (1991). <i>Osnovi metodike nastave Prirode i društva</i>, Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Rathus, S. (2001). <i>Temelji psihologije</i>, Zagreb: Naklada Slap.</p>
	Dopunska literatura:	<p>Dryden, G. Vos (2001), <i>Revolucija u učenju</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Zagreb: Educa.</p> <p>Mattes, W. (2007). <i>Nastavne metode</i>, Zagreb: Naklada Ljevak.</p> <p>Muminović, H. (2000). <i>Mogućnost efikasnijeg učenja u nastavi</i>, Sarajevo: DES.</p> <p>Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>, Educa , Zagreb.</p> <p>Weissman, J. (2006), <i>Prezentacijom do uspjeha</i>, Grafotisak, Zagreb.</p>
21.	Nosilac predmeta:	<p>Prof. dr. sci. Meliha Zejnilagić-Hajrić</p> <p>Doc.dr. Sanela Rustempašić</p> <p>Doc.dr.sci. Omer Mahmutović</p>

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 725	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

E4: Metodika muzičke kulture

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 726	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike muzičke kulture ⁵	Prof.dr. Refik Hodžić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 727	Odabrana poglavlja u metodici muzičke kulture	Prof.dr. Merima Čaušević Doc.dr Valida Akšamija - Tvrčković	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 728	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

⁵ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike muzičke kulture
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 726
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Sposobnost akcijskog istraživanja u razredu Stjecanje znanja i vještina za samostalni istraživački rad u oblasti muzičke kulture Naučno i stručno usavršavanje za aplikaciju savremenih metoda i modaliteta rada u području metodike muzičke kulture i muzičke umjetnosti općenito. Osposobljavanje i razvoj potrebe i interesa za učešće i samostalnu realizaciju istraživačkih projekata i mogućnost budućeg preuzimanja kompleksnijih zadataka u odabranoj oblasti muzičke pedagogije, te individualni ili timski naučno-istraživački rad.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Razumijeva prednosti primjene savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi muzičke kulture. Razvija nastavničke kompetencija za samostalno organiziranje, kreiranje i primjenu savremenih obrazovnih strategija i potiče kritičko mišljenje Kreira valjane instrumente za vrednovanje učeničkih postignuća iz muzičke kulture. Razvija potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u metodici nastave muzičke kulture. Razvija samostalnost i kompetentnost te želju za dokazivanjem znanja umijeća i sposobnosti. Iskazuje sposobnost za kreaciju, realizaciju i prezentaciju sopstvenog teoretsko-pedagoškog stava u ovim oblastima. Razvija potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u metodici nastave muzičke kulture.
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, učenje otkrivanjem, učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove, praktični rad. Završni usmeni.
	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi; 10% Konsultacije, 10% Seminarski radovi; 10% Praktični rad; 10% Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
	Sadržaj nastave: teorija	

	<p>e) Didaktičko - metodički dio sadržaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja • Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi • Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju • Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su zapostavljeni • Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja <p>f) Metodika muzičke kulture</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muzičko-estetski odgoj djeteta – motivacija, prezentacija (1 sat) • Kako potsticati i razvijati dječije muzičke sposobnosti (2 sata) • Stvaralački aspekti u okviru metodike muzičke kulture u razrednoj nastavi (2 sata) • Početno muziciranje u razrednoj nastavi - vokalno i instrumentalno (1 sat) <p>Percepcija muzičkih elemenata, a posebno harmonijskog doživljaja u muzičkoj edukaciji (3 sata)</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	<p>Samostalno planiranje i realiziranje akcijskog istraživanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krićka analiza udžbenićke literature iz oblastimuzićke kulture u razrednoj nastavi (3 sata) • Samostalno planiranje I realiziranje akcijskog istraživanja (3 sata) 	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmićno	Semestralno
		15 + 10
19.	Fond sati:	
20.	Obavezna literatura:	<p>f) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Altaras, A.(2006) Darovitost i podbacivanje, Institut za psihologiju, Beograd.</p> <p>Bežen, A. (2008) Metodika znanost o poućavanju nastavnog predmeta, Ućiteljski fakultet, Profil, Zagreb.</p> <p>Bognar, L.Matijević, M.(2005) Didaktika, Ŗkolska knjiga, Zagreb.</p> <p>Đorđević, J. Đorđević, B. (2016) Priroda darovitosti i podsticanje razvoja, Sao, Beograd.</p> <p>Gojkov, G.(2008) Didaktika darovitih, Vršac.</p>

	<p>Kipper, H. i Mischke, W. (2008). Uvod u opću didaktiku, Educa, Zagreb.</p> <p>Klippert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Zg, Educa.</p> <p>Muminović, H. (2013) Osnovi didaktike, Des, Sarajevo.</p> <p>Sternberg, R. J.(1999) Uspješna inteligencija (kakao praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu), Zagreb, Barka.</p> <p>Vilotijević, M., (2002), Didaktika 1,2 i 3, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p style="text-align: center;">b) Metodika muzičke kulture</p> <p>Bogunović, B. 2008. <i>Muzički talenat i uspešnost</i>. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja</p> <p>Campbell, D. 2004. <i>Mocartov efekat</i>. Beograd: Finesa</p> <p>Dobrota, S. 2012. <i>Uvod u suvremenu glazbenu pedagogiju</i>. Split: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu</p> <p>Ferović, S. 2003. Muzika kao komunikacija. <i>Muzika</i>, VII/2 (22), Sarajevo: Muzička akademija</p> <p>Hodžić, R. 2005. <i>Metodika muzike</i>. Bihać: Grafičar</p> <p>Kokas, K. 1999. <i>Joy trough the magic of music</i>. Budapest: Akord</p> <p>Mirković-Radoš, K. 1996. <i>Psihologija muzike</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva</p> <p>Mullins, S. 1998. <i>Teaching Music the Human Experience</i>. USA</p> <p>Vidulin-Orbanić, S. 2013. <i>Glazbeno stvaralaštvo: teorijski i praktični prinos izvannastavnim glazbenim aktivnostim</i>. Pula: Udruga za promicanje kvalitete i poticanje izvrsnosti u odgoju i obrazovanju</p>
Dopunska literatura:	<p style="text-align: center;">d) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Delors, J.(1998), Učenje:blago u nama,Educa, Zagreb.</p> <p>Dryden, G. i Vos, J. (2001): Revolucija u učenju, Educa, Zagreb.</p> <p>Jensen, E.(2003), Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb.</p> <p>Klipert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Educa, Zagreb.</p> <p>Kocić,LJ.(1983) Eksperimentalna pedagogija,Prosveta,</p>

Beograd.

Krkljuš, S., (1998), Didaktički disput, SPD Vojvodine, Novi Sad;

Knežević-Florić, O.(2005): Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije, Novi Sad.

Kiryacou, K. (1995) *Temeljna nastavna umijeća*, Educa, Zagreb

Meyer, H.(2002) Didaktika razredne kvake, Educa, Zagreb.

Muminović, H. (2000) Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo.

Pastulović, N. (1987) Edukološka istraživanja, Školske novine, Zagreb.

Prodanović T.i drugi(1976) Istraživanje u nastavi, NIŠP, Novi Sad

Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo.

Strmčnik, F. (2001) Didaktika – osrednjeteoretičarske teme, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana.

Twomey F., C. (1989). Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching. New York: Teachers College Press.

e) Metodika muzičke kulture

Čaušević, M. 2016. *Muzika za klavir u Bosni i Hercegovini 1945 – 1992*. Sarajevo: Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu

Ferović, S. 2003. *Muzička kultura za I, II, III razred osnovne škole*. Sarajevo: Publishing

Hodžić, R. 2011. *Muzička/glazbena kultura za prvi, drugi i treći razred devetogodišnje osnovne škole*. Tuzla/Zenica: Nam, Vrijeme

Hodžić, R. 2007. *Muzička/glazbena kultura za četvrti razred devetogodišnje osnovne škole*. Tuzla/Zenica: Nam, Vrijeme

Hodžić, R. 2015. *Harmonijska analiza kroz stilove*. Sarajevo: Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu

Požgaj, J. 1998. *Metodika nastave glazbene kulture u osnovnoj školi*. Zagreb: Školska knjiga

Strmeňová, D. 2014. *Multikultúrna výchova v primárnom vzdelávaní*. Banská Bystrica: Univerzity Mateja Bela, Pedagogická fakulta

Vidulin-Orbanić, S., Duraković, L. 2012. *Metodički aspekti obrade muzikoloških sadržaja: mediji u nastavi glazbe*, Pula: Sveučilište Jurja Dobrile

21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hašim Muminović Prof.dr.Refik Hodžić

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici muzičke kulture
2.	Šifra predmeta:	PEF STOO 727
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Stjecanje znanja i vještina za samostalni istraživački rad u oblasti muzičke kulture Razvoj sposobnosti za akcijska istraživanja u oblasti muzičke kulture
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Razumijeva prednosti primjene savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi muzičke kulture. Razvija nastavničke kompetencija za samostalno organiziranje, kreiranje i primjenu savremenih obrazovnih strategija i potiče kritičko mišljenje Kreira valjane instrumente za vrednovanje učeničkih postignuća iz muzičke kulture. Razvija potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u metodici nastave muzičke kulture.
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, učenje otkrivanjem, učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove, pratični rad. Završni usmeni.
	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi: 10% Konsultacije: 10% Seminarski radovi: 10% Praktični rad: 10% Diskusije: 10% Završni ispit: 50 %
Sadržaj nastave: PREDAVANJA (teorija)		
Metodika muzičke kulture / Odabrana poglavlja		
<ul style="list-style-type: none"> • Metodika i umjetnost • Metodika muzičke kulture • Kompleksnost estetskog odgoja u muzičkoj kulturi 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Umjetnički i muzički doživljaj u odgojno-obrazovnom procesu • Didaktički temelji i okviri istraživanja u muzičkoj kulturi • Metodika muzičke kulture: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Prepoznavanje talenata u muzici • Informacione tehnologije u muzičkoj kulturi 	
	Sadržaj nastave: VJEŽBE	
	<ul style="list-style-type: none"> • Samostalno planiranje i realiziranje akcijskog istraživanja 	
18.	OPTEREĆENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		15 + 10
19.	Fond sati:	
20.	Obavezna literatura:	<p>Armstrong, T. 2006. <i>Višestruke inteligencije u razredu</i>. Zagreb: Educa</p> <p>Bogunović, B. 2008. <i>Muzički talenat i uspešnost</i>. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja</p> <p>Dobrota, S. 2012. <i>Uvod u suvremenu glazbenu pedagogiju</i>. Split: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu</p> <p>Dryden, G., Vos, J. 2001. <i>Revolucija u učenju</i>. Zagreb: Educa</p> <p>Leman, A. K., Sloboda, Dž. E., Vudi, R. H. 2012. <i>Psihologija za muzičare</i>. Beograd: Univerzitet umetnosti; Novi Sad: Psihopolis institut</p> <p>Levitin, D. Dž. 2011. <i>Muzika i mozak: zašto volimo muziku</i>. Novi Sad: Psihopolis</p> <p>Svalina, V. 2015. <i>Kurikulum nastave glazbene kulture i kompetencije učitelja za poučavanje glazbe</i>. Osijek: Sveučilište JJ Strossmayera, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti</p>
	Dopunska literatura:	<p>Broznanová, O. 2015. <i>Informačno – komunikacione tehnologije a ich využitie v hudobnej edukácii</i>. Banská Bystrica: Univerzity Mateja Bela, Pedagogická fakulta</p> <p>Campbell, D.</p> <p>Čaušević, M. 2016. <i>Muzika za klavir u Bosni i Hercegovini 1945 – 1992</i>. Sarajevo: Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu</p> <p>Mirković-Radoš, K. 1996. <i>Psihologija muzike</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p>

		Strmeňová, D. 2014. <i>Multikultúrna výchova v primárnom vzdelávaní</i> . Banská Bystrica: Univerzity Mateja Bela, Pedagogická fakulta
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Merima Čaušević Doc. dr. Valida Akšamija-Tvrtković

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 728	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

E5: Metodika likovne kulture

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 729	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike likovne kulture ⁶	Doc.dr. Maja Žmukić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 730	Odabrana poglavlja u metodici likovne kulture	Prof.dr. Fehim Husković Doc.dr. Maja Žmukić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 731	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

⁶ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike likovne kulture
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 729
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	<p>Omogućiti prilike za učenjem i postignućem, unaprijediti znanje, sposobnosti, duhovni, moralni, socijalni i kulturalni razvoj kandidata.</p> <p>Sticanje novih saznanja i vještina o naučno-istraživačkom procesu kao putu dolaženja do novih naučnih saznanja, usvajanje teorijskih saznanja i praktičnih vještina u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Razvijanje sposobnosti za organizovanje i planiranje istraživanja u nastavi Likovne kulture, upoznavanje studenata sa savremenim oblicima rada u metodici nastave likovne kulture, te značajem aktueliziranja raznovrsnih socioloških formacija u nastavi u svrhu razvijanja estetskih kriterija i kreativnog pristupa same nastave.</p>
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Putem sticanja novih znanja o naučno-istraživačkom procesu iz oblasti metodike likovne kulturea, kandidati se osposobljavaju za pravilno razumijevanje naučnih istraživanja, samostalno praktično realizovanje naučnih istraživanja, kao i primjenu u praksi teorijskih i praktičnih saznanja koja su dobivena putem istih. Razvijanje i produblivanje stečenih teorijskih saznanja u području likovne umjetnosti, likovnog obrazovanja, i metodike likovne kulture, te primjene savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi. Na taj način razvijaju se nastavničke kompetencija, vještine i unapređuje se za samostalno organiziranje, kreiranje i primjenu savremenih obrazovnih strategija. Aktivnosti unapređuju njihovu kritičku svjesnost o ulozi i svrsi umjetnosti, u različitim vremenima i kulturama, te bitnosti estetsko likovnog odgoja i obrazovanja u formiranju jedne savremene ličnosti i društva općenito. Kandidati postaju sigurniji u upotrebi vizualnog jezika, negovoj interpretaciji kao i upotrebi taktilnih elemenata i materijala kao dio procesa da prenesu što znaju. Sposobni su da istražuju ideje</p>

		i sakupljaju vizualne i druge informacije u svrhu unaprijeđenja za svoj dalji rad. Sadržajem i pristupom poučavanju predmeta potiče se razvoj kreativnih potencijala i doprinosi sveobuhvatnijem znanju i razumijevanju.
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja Metoda demonstracije Sintetički metod Analitički metod Metoda razgovora Metoda učenja otkrivanjem
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove i pratični rad. Završni usmeni.
16.	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi; 10% Konsultacije, 10% Seminarski radovi; 10% Pratični rad; 10% Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
17.	Sadržaj nastave: teorija	<p>Didaktičko - metodički dio sadržaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja • Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi • Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju • Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su zapostavljeni • Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja <p>Metodika likovne kulture</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interdisciplinarna veza iz područja odgojnih nauka, naučnih i umjetničkih disciplina matične oblasti na kojoj se utemeljuje nastavni predmet • Matična oblast i sadržaj (umjetnički i naučni) • Specifičnosti nastave metodike likovne kulture • Značaj izučavanja sadržaja nastave likovne kulture • Istraživanje adekvatne upotrebe likovne umjetnosti u metodici nastave likovne kulture • Istraživanje predmeta Likovna kultura za različite uzraste kroz likovno stvaralaštvo • Likovna pismenost kao preduvjet u razumijevanju i doživljavanju likovne umjetnosti • Usmjerenje učenika ka usvajanju i strukturiranju likovnog jezika • Kako pratiti i valorizirati postignuća učenika u nastavi likovne kulture

	<ul style="list-style-type: none"> Istraživanje kvalitete u nastavi likovne kulture koji podrazumijevaju sadržaje, postupke i odnose, procjenjivanje vrijednosti, evaluacija kroz istorijski razvoj predmeta 	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	<p>a) Didaktičko-metodički sadržaj</p> <ul style="list-style-type: none"> Samostalni istraživački rad. <p>b) Metodika likovne kulture</p> <ul style="list-style-type: none"> Istraživački rad Metodička organizacija nastavnog sata Analiza likovnog jezika Analiza likovnog govora 	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
	Predavanja:1 sat Vježbe: 1/15 dana Samostalni rad: 2 sata	15 + 10 Predavanja:15 sati Vježbe: 10 sati Samostalni rad : 30 sati Konsultacije:10 sati Priprema teoretska:10 sati Priprema vježbe:10 sati Završni ispit:2 sata
19.	Fond sati:	25
20.	Obavezna literatura:	<p>g) Didaktičko - metodički dio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Altaras, A.(2006) Darovitost i podbacivanje, Institut za psihologiju, Beograd. - Bežen, A. (2008) Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta, Učiteljski fakultet, Profil, Zagreb. - Bognar, L.Matijević, M.(2005) Didaktika, Školska knjiga, Zagreb. - Đorđević, J. Đorđević, B. (2016) Priroda darovitosti i podsticanje razvoja, Sao, Beograd. - Gojkov, G.(2008) Didaktika darovitih, Vršac. - Kipper, H. i Mischke, W. (2008). Uvod u opću didaktiku, Educa, Zagreb. - Klippert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Zg, Educ - Muminović, H. (20139) Osnovi didaktike, Des, Sarajevo. - Sternberg, R. J.(1999) Uspješna inteligencija (kakao praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u

		<p>životu), Zagreb, Barka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vilotijević, M., (2002), Didaktika 1,2 i 3, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. - Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo. <p>Metodika likovne kulture</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arnhajm, R. (1981), "Umjetnost i vizuelno opažanje", Beograd - Arnhajm, R. (1986), "Vizuelno mišljenje", Beograd - Bognar, L. (1999), "Metodika odgoja", SVEUČILIŠTE, Osijek - Belamarić- Šarčanin, D. (1969), "Razvoj likovnih senzibilnosti učenika", Zagreb - Damjanov, J. (1969) "Prvi kontakt sa likovnim djelom", Zagreb - Grgurić, N., Jakubin, M. (1996) "Vizuelno likovni odgoj i obrazovanje", Zagreb - Himelrajh, V. (1959) "Rad na likovnom odgoju", Osijek - Husković, F. (2013) "Metodika i likovno obrazovanje", Skoplje - Jakubin, M. (1990) "Osnove likovnog jezika i likovne tehnike", Zagreb - Jelavić, F. (1995), "Didaktičke osnove nastave". Jastrebarsko: Naklada Slap - Malchiodi, C. (1998). <i>Understanding children's drawings</i>. New York: The Guilford Press - Pećnjak, D., Bartulin, D., (2013), "Definicije umjetnosti i formalizam" - Pol, D. (1987), "Psihologija motivacije" Beograd - Spajić, V. (1989), "Vrednovanje likovnog djela", Zagreb - Wölfflin, H. (1995) "Tumačenje umjetničkih djela, u: Ideal, forma, simbol", Zagreb
	Dopunska literatura:	<p>a) Didaktičko - metodički dio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Delors, J. (1998), Učenje: blago u nama, Educa, Zagreb. - Dryden, G. i Vos, J. (2001): Revolucija u učenju,

Educa, Zagreb.

- Jensen, E.(2003), Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb.
- Klipert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Educa, Zagreb.
- Kocić,LJ.(1983) Eksperimentalna pedagogija,Prosveta, Beograd.
- Krkljuš, S., (1998), Didaktički disput, SPD Vojvodine, Novi Sad;
- Knežević-Florić, O.(2005): Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije, Novi Sad.
- Kiryacou, K. (1995) *Temeljna nastavna umijeća*, Educa, Zagreb
- Meyer, H.(2002) Didaktika razredne kvake, Educa, Zagreb.
- Muminović, H. (2000) Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo.
- Pastulović,N. (1987) Edukološka istraživanja,Školske novine, Zagreb.
- Prodanović T.i drugi(1976) Istraživanje u nastavi, NIŠP, Novi Sad
- Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo.
- Strmčnik, F. (2001) Didaktika – osrednjeteoretičarske teme, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana.
- Twomey F., C. (1989). Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching. New York: Teachers College Press.

b) Metodika likovne kulture

- Arnhajm, R. (1986),"Vizuelno mišljenje", Beograd
- Anning, A. & Ring, K. (2004) Making sense of childrens drawing, UK, London
- Bartulin, D. (2013), "Definicije umjetnosti i formalizam"
- Barrow, R, Woods, R., 1997. An Introduction to Philosophy of Education, London
- Gombrich, E. H. (1984) "Umjetnost i iluzija," Nolit,

		<p>Beograd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulenović, H. (1974) "Umjetnost i vaspitanje", Zavod za idavanje udžbenika, Sarajevo - Lesourne, J. (1993).Obrazovanje & društvo, Zagreb, - Malchiodi, C. (1998). <i>Understanding children's drawings</i>. New York: The Guilford Press. - Spajić,V. (1989), "Vrednovanje likovnog djela", Zagreb - <u>Članci u časopisima i zbornicima radova:</u> - Vidulin-Orbanić, S. (2007): „Društvo koje uči“: povijesno-društveni aspekti obrazovanja. <i>Metodički obzori</i>, Vol. 2., No. 3.: 58-71 - Vidulin–Orbanić, S. (2006): Filozofski fakultet, Pula <i>Metodički obzori</i> - Huzjak, M. (2005) "Odgoj i misao", <i>Metodički ogledi</i>
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hašim Muminović Doc.dr. Maja Žmukić

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici likovne kulture
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 730
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezan
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	<p>Sticanje novih znanja, sposobnosti i produblavanje stečenih teorijskih i praktičnih saznanja u području likovne umjetnosti, likovnog odgoja, likovnog obrazovanja, metodike nastave likovne kulture sa ciljem za samostalno identificiranje, inoviranje i razvijanje kreativnosti u formi nezavisnog programiranja i realiziranja nastavnih sadržaja likovne kulture u razrednoj nastavi.</p> <p>Da bi se nastava likovne kulture uspješno realizovala jedan od bitnih i jednakih faktora je da se pored obrazovnih zadataka neophodno teži ka razvijanju određenih sposobnosti i formiraju odgojnih vrijednosti i stavova kao ispravan način da se povežu spoznajne supstance u cjelinu obrazovanja.</p>
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Kandidat se se osposobljava da kroz različite likovne oblasti sa naglaskom na tumačenju i razumijevanju složenosti likovnog jezika gradi svoje teorijsko znanje, te da se pored obrazovnih zadataka neophodno teži ka razvijanju određenih sposobnosti i formiraju odgojnih vrijednosti i stavova.</p> <p>Kandidat se osposobljava da pored usvajanja znanja, nauči kako održati zainteresovanost i zaokupljenost učenika ka stvaralaštvu i autentičnosti likovnog govora svakog pojedinca.</p> <p>Kandidat se osposobljava kako se vizuelnim pristupom likovnom djelu u funkciji istraživanja estetske, psihološke, filozofske i emocionalne inteligencije.</p> <p>Kandidat će razviti vizuelno mišljenje i vizuelno opažanje te se dodatno osposobiti za suzbijanje kiča i šunda kod djece/učenika u razrednoj nastavi.</p> <p>Kandidat će nadograđivati svoje znanje u svrhu formiranja kreativno stvaralačke ličnosti obogaćene znanjem o likovnoj umjetnosti, likovnim vještinama i likovnim stavovima.</p> <p>Osposobljenost kandidata za ostvarivanje postignuća u području likovne kreativnosti, prepoznavanje i promoviranje likovnog stvaralaštva na razini razredne nastave, te ostvarivanje kompleksnih odnosa u metodici likovne kreativnosti.</p>
14.	Metode učenja:	<p>Metoda usmenog izlaganja</p> <p>Metoda demonstracije</p> <p>Sintetički metod</p>

		Analitički metod Metoda razgovora Metoda učenja otkrivanjem
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove i pratični rad. Završni usmeni.
16.	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi; 10% Konsultacije, 10% Seminarski radovi; 10% Praktični rad; 10% Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<ul style="list-style-type: none"> - Analize pojmova odgoja, /estetski odgoj kao osnovu za dalje definiranje likovnog odgoja i njegove odgojne zadatke u nastavi likovne kulture. - Značaj umjetničkog odgoja i njegov doprinos unutar obrazovanja uopšte. - Važnost uzajamnog odnosa odgoja i obrazovanja, razvitak intelektualne i stvaralačke sposobnosti. - Koordinacije obrazovanja, kulture i umjetnosti. - Stvaralaštvo i individualni način opažanja i izražavanja. - Metodička organizacija i važnost usklađenosti nastavne jedinice. - Vizuelni pristup likovnom djelu u funkciji istraživanja estetske, psihološke, filozofske i emocionalne inteligencije. - Vizuelno mišljenje i vizuelno opažanje. - Utjecaj vizuelne umjetnosti na okolinu i društvo. - Utjecaj kiča i šunda na razvoj djece/učenika u razrednoj nastavi. - Suzbijanje kiča i šunda istraživanjem materijala i tehnika u procesu razvoja učenika. - Istraživanja u području edukacijsko-metodičke i umjetničko-didaktičke koncepcije u razrednoj nastavi likovne kulture. 	
	Sadržaj nastave: vježbe	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
	Predavanja: 1 sat Vježbe: 1/15 dana Samostalni rad: 2 sata	Predavanja: 15 sati Vježbe: 10 sati Samostalni rad : 30 sati Konsultacije: 10 sati Priprema teoretska: 10 sati Priprema vježbe: 10 sati Završni ispit: 2 sata
19.	Fond sati: Fond sati: 25	Teoretska nastava 15 časova, praktična nastava 10 časova

20.	Obavezna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Arnhajm, R. (1981), "Umjetnost i vizuelno opažanje", Beograd - Arnhajm, R. (1986), "Vizuelno mišljenje", Beograd - Anning, A. & Ring, K. (2004) Making sense of childrens drawing, UK, London - Baković, S. (1985) "Socijologija umjetnosti", Zagreb - Bartulin, D. (2013), "Definicije umjetnosti i formalizam" - Bogdanović, K. Bošković R. (2006) "Maštam i stvaram", Beograd - Bognar, L. (1999), "Metodika odgoja", SVEUČILIŠTE, Osijek - Bloomfield A., Childs J. (2000.) Teaching integrated arts in the primary school, New York - Belamarić- Šarčanin, D. (1969), "Razvoj likovnih senzibilnosti učenika", Zagreb - Beisl, H. (1978). Djeca crtaju, Zagreb - Craft, A (2002), "Creativity and early years Education/Alifewild foundation, London - Damjanov, J. (1969) "Prvi kontakt sa likovnim djelom", Zagreb - Grlić, D. (1976) , Estetika II, Epoha estetike , Zagreb - Grgurić, N., Jakubin, M. (1996) "Vizuelno likovni odgoj i obrazovanje", Zagreb - Goodman, N. (2002) "Jezici umjetnosti", Zagreb - Himelrajh, V. (1959) "Rad na likovnom odgoju" , Osijek - Jakubin, M. (1990) "Osnove likovnog jezika i likovne tehnike ", Zagreb - Karlavaris, B. (1991) " Metodika likovnog odgoja", Rijeka - Kulenović, H. (1974) "Umjetnost i vaspitanje", - Malchiodi, C. (1998). <i>Understanding children's drawings</i>. New York: The Guilford Press. Morin, E., 2002 Odgoj za budućnost, Zagreb. - Pol, D. (1987), "Psihologija motivacije" Beograd - Spajić, V. (1989), "Vrednovanje likovnog djela", Zagreb - Tany, E.R. (1988) "Likovna kultura", Zagreb - Tolčić-Pogačnik, S. (1964) "Dječiji crteži kao izraz duševnog razvoja", Beograd - Velfin, H. (1965) "Osnovni pojmovi istorije umjetnosti", Sarajevo
-----	----------------------	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Winner, E. (2005). Darovita djeca-mitovi i stvarnost. Lekenik: Ostvarenje
	Dopunska literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Adamović, J.(2006), "Essence of life art", Ljubljana - George, D. (2005). <i>Obrazovanje darovitih: Kako identificirati i obrazovati darovite i talentirane učenike.</i> Zagreb: Educa. - Lucie-Smith,E. (1984) Dictionary of Art Terms, Thames & Hudson Ltd, London - Kvašček, R. (1981). <i>Psihologija stvaralaštva.</i> Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. - Vlahović-Štetić , V. (2005). <i>Daroviti učenici: teorijski pristup i primjena u školi.</i> Zagreb: Institut za društvena istraživanja. - <u>Članci u časopisima i zbornicima radova:</u> - Vidulin-Orbanić, S. (2007): „Društvo koje uči“: povijesno-društveni aspekti obrazovanja. Metodčki obzori, Vol. 2., No. 3.: 58-71 - Huzjak, M. (2005) "Odgoj i misao", Metodčki ogledi - Centar za interdisciplinarnu studiju- Studija Mediterranea, (2009) ,"Djeca i mladež u svijetu umjetnosti", Split - Jugoslavenski festival djeteta (1982), "Usmjeravanje dječjeg likovnog, literarnog i filmskog stvaralaštva", Šibenik
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Fehim Husković Doc.dr. Maja Žmukić

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 731
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezan
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli.
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno

		20
19.	Fond sati:	20
20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

E6: Metodika tehničkog odgoja sa informatikom

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 732	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike tehničkog odgoja ⁷	Doc.dr. Safet Velić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 733	Odabrana poglavlja u metodici tehničkog odgoja	Prof.dr. Hazim Bašić Prof.dr. Avdo Voloder Doc.dr. Safet Velić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 734	Odabrana poglavlja u metodici informatike	Prof.dr. Mensura Kudumović Prof.dr. Nedžad Dukić Prof.dr. Ćamil Sukić	10	10	10	Obavezni
PEF STOO 735	Obrana projekta	Izabrani mentor				
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

⁷ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike tehničkog odgoja
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 732
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • razvijanje sposobnosti za organizovanje i planiranje istraživanja u nastavi Tehničke kulture, • sposobnost akcijskog istraživanja u razredu, • sticanje znanja i vještina za samostalni istraživački rad u oblasti Tehničke kulture
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<ul style="list-style-type: none"> • Razumijevanje prednosti primjene savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi tehničke kulture, • Razvijanje nastavničke kompetencija za samostalno organiziranje, • kreiranje i primjenu savremenih obrazovnih strategija, • poticanje kritičkog mišljenja, • kreiranje valjanih instrumenata za vrednovanje učeničkih postignuća iz Tehničke kulture • razvijanje potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u metodici nastave tehničke kulture
14.	Metode učenja:	<ul style="list-style-type: none"> • metoda usmenog izlaganja, • metoda razgovora, • učenje otkrivanjem, • učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove i pratični rad. Završni usmeni.
16.	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi: 10% Konsultacije: 10% Seminarski radovi:10% Praktični rad:10% Diskusije: 10% Završni ispit: 50 %
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	g) Didaktičko - metodički dio sadržaja	

	<ul style="list-style-type: none"> • Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja • Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi • Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju • Nadareni učenici i istraživanja u nastavi - problemi istraživanja koji su zapostavljeni • Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja <p>h) Metodika tehničke kulture</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specifičnosti nastave tehničke kulture • Značaj izučavanja sadržaja nastave tehničke kulture • Metode istraživanja u Tehničkoj kulturi • Istraživanje i evaluacija u nastavi tehničke kulture • Kvalitativna istraživanja u nastavi tehničke kulture 	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Samostalno planiranje i realiziranje akcijskog istraživanja	
	OPTERECENJE STUDENTA	
18.	Sedmično	Semestralno
		15 + 10
19.	Fond sati:	
20.	Obavezna literatura:	<p>a) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Altaras, A. <i>Darovitost i podbacivanje</i>, Institut za psihologiju, Beograd, 2006.</p> <p>Bežen, A. <i>Metodika znanosti o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Profil, Zagreb, 2008.</p> <p>Bognar, L., Matijević, M. <i>Didaktika</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2005.</p> <p>Đorđević, J. Đorđević, B., <i>Priroda darovitosti i podsticanje razvoja</i>, Sao, Beograd, 2016.</p> <p>Gojkov, G., <i>Didaktika darovitih</i>, Vršac, 2008.</p> <p>Kipper, H. i Mischke, W., <i>Uvod u opću didaktiku</i>, Educa, Zagreb, 2008.</p> <p>Klippert, H., <i>Kako uspješno učiti u timu</i>, Educa, Zagreb, 2001.</p> <p>Muminović, H. <i>Osnovi didaktike</i>, Des, Sarajevo, 2013.</p> <p>Sternberg, R. J., <i>Uspješna inteligencija (kakao praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu)</i>, Barka, Zagreb, 1999.</p> <p>Vilotijević, M., <i>Didaktika 1, 2 i 3</i>, Učiteljski fakultet, Zavod za</p>

	<p>udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.</p> <p>Slatina, M., <i>Nastavni metod - prilog pedagoškoj moći suđenja</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.</p> <p>b) Metodika tehničke kulture</p> <p>Malinar, B., <i>Metodika tehničkog i proizvodnog odgoja u osnovnoj školi</i>, Zavod za tehničku kulturu, Zagreb, 1969.</p> <p>Vukasović, A., <i>Radni i tehnički odgoj</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1979.</p> <p>Stojanović, B., <i>Metodika nastave tehničkog obrazovanja</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1995.</p> <p>Hadžihasanović, Cvijetinović, M., <i>Metodički praktikum za tehnički odgoj</i>, II izdanje, Filozofski fakultet Tuzla, 2000.</p> <p>Milat, J., <i>Teorijske osnove metodike politehničkog osposobljavanja</i>, Školske novine, Zagreb, 1990.</p> <p>Cohen, L., Manion, L., Morrison, K., <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i>, Naklada Slap, Zagreb, 2007.</p> <p>Mužić, V., <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>, Educa, Zagreb, 2004.</p> <p>Mužić, V. <i>Metodologija pedagoškog istraživanja</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1986.</p> <p>Gay, L.R., <i>Educational Research, Competencies for Analysis and Applications</i>, McMillan Publishing Company, New York, 2002.</p> <p>Pregelj, L., <i>Istraživanja u nastavi</i>, Edbi, 2014.</p> <p>Halmi, A., <i>Kvalitativna istraživanja u obrazovanju</i>, Sveučilište u Zadru, 2013.</p>
Dopunska literatura:	<p>a) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Delors, J., <i>Učenje: blago u nama</i>, Educa, Zagreb, 1998.</p> <p>Dryden, G. i Vos, J., <i>Revolucija u učenju</i>, Educa, Zagreb, 2001.</p> <p>Jensen, E., <i>Super nastava - nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>, Educa, Zagreb, 2003.</p> <p>Klipert, H., <i>Kako uspješno učiti u timu</i>, Educa, Zagreb, 2001.</p> <p>Kocić, Lj., <i>Eksperimentalna pedagogija</i>, Prosveta, Beograd, 1983.</p>

		<p>Krkljuš, S., <i>Didaktički disput</i>, SPD Vojvodine, Novi Sad, 1998.</p> <p>Knežević-Florić, O., <i>Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije</i>, Novi Sad, 2005.</p> <p>Kiryacou, K., <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb, 1995.</p> <p>Meyer, H., <i>Didaktika razredne kvake</i>, Educa, Zagreb, 2002.</p> <p>Muminović, H., <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i>, DES, Sarajevo, 2000.</p> <p>Pastulović, N., <i>Edukološka istraživanja</i>, Školske novine, Zagreb, 1987.</p> <p>Prodanović T. i drugi, <i>Istraživanje u nastavi</i>, NIŠP, Novi Sad, 1976.</p> <p>Slatina, M., <i>Nastavni metod - prilog pedagoškoj moći suđenja</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.</p> <p>Strmčnik, F., <i>Didaktika - osrednjeteoretičarske teme</i>, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana, 2001.</p> <p>Twomey F., C., <i>Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach for teaching</i>, Teachers College Press, New York, 1989.</p> <p style="text-align: center;">b) Metodika tehničke kulture</p> <p>Hadžihasanović, H., <i>Didaktičko-metodički prilozi nastavi tehničkog vaspitanja i obrazovanja</i>, Svjetlost; Sarajevo, 1976.</p> <p>Radašin, V., <i>Metodika nastave osnovi tehnike u osnovnoj školi</i>, ZUNS, Beograd, 1982.</p> <p>Poljak, V., <i>Praktični radovi u školama</i>, Tehnička knjiga, Zagreb, 1968.</p> <p>Stevanović, M., <i>Didaktika</i>, Tuzla, 1998.</p> <p>Bognar i Matijević: <i>Didaktika</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1993</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hašim Muminović Doc. dr. Safet Velić

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici tehničkog odgoja	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 733	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	5	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezni	
10.	Ograničenja pristupa:	-	
11.	Provjera znanja:	Seminarski rad, usmeni ispit	
12.	Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje studenata da putem predavanja i vježbi steknu znanja o značajnim poglavljima u metodici tehničkog odgoja • Upoznavanje studenata sa savremenim metodološkim pristupom nastavi tehničkog odgoja i naučno-tehnološkim istraživanjima 	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Po završetku ovog kursa kandidat će se moći samostalno baviti naučnim istraživanjima iz oblasti tehničkog odgoja te raznolikih područja pedagoške teorije i pedagoške prakse, te u tu svrhu učestvovati u naučnoistraživačkim projektima u zemlji i inostranstvu.	
14.	Metode učenja:	Predavanja i konsultacije	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Ispit se polaže usmenom odbranom prethodno dostavljenog seminarskog rada	
16.	Težinski faktor provjere:	-	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijsko utemeljenje metodike tehničke kulture i njen značaj na razini razredne nastave u savremenim uvjetima tehničkog progressa. • Koncept STEM edukacije • Inovativnost i inovatorstvo • Posmatranje u nastavi nauke i tehnike. • Razvoj sposobnosti razmišljanja u nastavi nauke i tehnike. • Razvoj kreativnosti u nastavi nauke i tehnike. • Informacijsko-komunikacijska tehnologija u nastavi nauke i tehnike. • Modeliranje u didaktici nauke i tehnike. 		
	Sadržaj nastave: vježbe		
<ul style="list-style-type: none"> • Projektni školski rad u nauci i tehnici. 			
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično		Semestralno
	1		12
19.	Fond sati:	12	

20.	Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jelavić, F., <i>Didaktičke osnove nastave</i>, Jastrebarsko: Slap, 1994. 2. Berberović, Lj., <i>Nauka i svijet</i>, Sarajevo, 1997. 3. Kyriacu, C., <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb, 2001. 4. Filipović, M., <i>Metodologija znanosti i znanstvenog rada</i>, Sarajevo, 2004. 5. Slatina, M., <i>Nastavni metod - prilog pedagoškoj moći suđenja</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998. 6. Šamić, M., <i>Kako nastaje naučno djelo-uvođenje u tehnike naučno-istraživačkog rada</i>, Sarajevo, 1987.
	Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meyer, H., <i>Didaktika razredne kvake. Rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole</i>. Educa Zagreb, 2002. 2. Ronald L. Carr: <i>Integrating Engineering Design Challenges into Secondary STEM Education</i>, Utah State University, 2011. 3. Taboršak, D., <i>Metodologija izrade znanstveno-istraživačkog rada</i>, Zagreb, 2007.
21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr. Hazim Bašić; Prof. dr. Avdo Voloder, Doc. dr. Safet Velić

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici informatike
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 734
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	5
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	ne
11.	Provjera znanja:	Pismeno i usmeno
12.	Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - ovladavanje teorijskim i praktičnim aspektima strukturiranja metodičkih modela u informatici - poboljšanje inovativnosti i kreativnosti realizacije nastavnih sadržaja informatike u skladu sa promjenama u društvu i novinama u nauci - unapredjenje kompetencija studenata u nastavi informatike
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<ul style="list-style-type: none"> - uspješnije povezivanje teorijskih i praktičnih aspekata metodičkog strukturiranja nastavnih sati koji će obezbijediti sticanje kompetencija za realizaciju sadržaja i stvaralačkog mišljenja - analizira nastavne aktivnosti koje su u funkciji razvoja spoznaje i meta spoznaje kod učenika - integrira sadržaje teorijskog i praktičnog - samostalno kreira modele metodičke realizacije nastavnih sati nastavi informatike, - procjenjuje prednosti i nedostatke tehnika i postupaka koje se koriste u podučavanju za samostalno i kritičko promišljanja
14.	Metode učenja:	Nastava iz predmeta informatika i obrazovne tehnologije obuhvata fond od 8 sati teoretske, 5 sati praktične nastave
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Praktični dio ispita obavlja se na računaru a teoretski dio ispita obavlja se putem pismenog multiple-choice testa, pisanog eseja i dodatnim usmenim ispitivanjem
16.	Težinski faktor provjere:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarski rad: 20 % 2. provjera znanja-teorija 20% 3. provjera znanja-vježbe 20 % 4. Završni ispit 40%
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. POJAM I PREDMET METODIKE NASTAVE INFORMATIKE. 2. PRINCIPI NASTAVE INFORMATIKE 3. UPRAVLJANJE NASTAVOM INFORMATIKE 4. NASTAVNE METODE U NASTAVI INFORMATIKE 5. NASTAVNI OBLICI U NASTAVI INFORMATIKE. 6. NASTAVNA SREDSTVA U NASTAVI INFORMATIKE 7. NASTAVNIK INFORMATIKE 	

	8. OCJENJIVANJE U NASTAVI INFORMATIKE 9. ELEKTRONSKO UČENJE.	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	1. POJAM METODIKE NASTAVE INFORMATIKE 2. PREDMET METODIKE NASTAVE INFORMATIKE 3. . PLANIRANJE NASTAVE 4. ORGANIZACIJA NASTAVE 5. NIVOI UPRAVLJANJA NASTAVOM INFORMATIKE 6. KLASIFIKACIJE NASTAVNIH METODA U NASTAVI INFORMATIKE 7. OBLICI RADA NA ČASU INFORMATIKE 8. RAČUNAR KAO NASTAVNO SREDSTVO U NASTAVI INFORMATIKE 9. ERGONOMSKE NAPOMENE U STVARANJU RADNOG AMBIJENTA UČENIKA 10. POLOŽAJ NASTAVNIKA U EVROPI 11. USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA INFORMATIKE 12. DEFINICIJE I SHVATANJA ELEKTRONSKOG UČENJA 13. PEDAGOŠKE KARAKTERISTIKE ELEKTRONSKOG UČENJA 14. MENADŽMENT E UČENJA	
18.	OPTEREĆENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		8 P + 5 V
19.	Fond sati:	8 P + 5 V
20.	Obavezna literatura:	1. Kudumović M, Sukić C. Informatika, Sarajevo, 2012, 2. Sukić Ć, Kudumović M. Informatičke tehnologije, Sarajevo, 2009O. 3. Hazzan, T. Lapidot, N. Ragonis: Guide to Teaching Computer Science: An Activity-Based Approach, Springer 2011. 4. Cassel, R. Reis, Informatics Curricula and Teaching Methods, Kluwer Academic Publishers, 2003. 5. Dukić N. Skripta sa predavanja.
	Dopunska literatura:	1. Muminović, H. 2013. <i>Osnovi didaktike</i> . Sarajevo: DES doo. 2. Ilić, M. 2000. <i>Responsibilna nastava</i> . Univerzitet u Banja Luci. Banja Luka. 3. Kudumovic, M., Krsmanovic S., Kudumovic, D. 2006. <i>New Technologies and new Information Sysrem effect the design of whole organization</i> . Technics Technologies Education Management 01/2006; 1(1). 4. Aleksić, D., Spahić, A., Kudumović, M. Modern School In New Internet Network Environment. EDUCA JOURNAL-Internacional Scientific Journal of

		<p>Educational Sciences. 2017;Volume2/Number 1, str. 30-41.</p> <p>5. Tucker, A. (Ed) A model curriculum for K-12 ,Computer Science: Report..., 2002Kudumovic, M., Krsmanovic S., Kudumovic, D. 2006. <i>New Technologies and new Information Sysrem effect the design of whole organization</i>. Technics Technologies Education Management 01/2006; 1(1).</p> <p>6. Aleksić, D., Spahić, A., Kudumović, M. Modern School In New Internet Network Environment. EDUCA JOURNAL-Internacional Scientific Journal of Educational Sciences. 2017;Volume2/Number 1, str. 30-41.</p>
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr Mensura Kudumović Prof.dr. Nedžad Dukić Prof.dr. Ćamil Sukić

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 735	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

E7: Metodika tjelesne kulture

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 736	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike tjelesne kulture ⁸	Prof.dr Indira Mahmutović	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 737	Odabrana poglavlja u metodici tjelesne kulture	Prof.dr. Indira Mahmutović Doc.dr.Elvira Nikšić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 738	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

⁸ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike tjelesne kulture
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 736
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezan
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Sticanje novih saznanja o naučno-istraživačkom procesu kao putu dolaženja do novih naučnih saznanja, usvajanje teorijskih saznanja i praktičnih vještina u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja, sticanje znanja i iskustva studenata doktorskih studija o specifičnostima kineziološkog naučnog istraživanja.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	<p>Putem sticanja novih znanja o naučno-istraživačkom procesu iz oblasti kinezioloških istraživanja, osposobiti kandidate za pravilno razumijevanje naučnih istraživanja, samostalno praktično realizovanje kinezioloških naučnih istraživanja, kao i primjenu u praksi teorijskih i praktičnih saznanja koja su dobivena putem tih istraživanja. Kandidati su osposobljeni za samostalan naučno istraživački rad iz oblasti kineziologije .</p> <p>Poznavanje organizacije nastavnog procesa usmjerenog na učenje kretnih aktivnosti i razvoj motoričkog potencijala.</p> <p>Imaju vještine potrebne za prikupljanje i interpretaciju relevantnih podataka iz procesa dinamike biološkog rasta i razvoja i stvaranje zaključaka koji uključuju relevantne naučne teme.</p> <p>Mogu primijeniti znanja i vještine teoretskih spoznaja u naučnom djelovanju.</p> <p>Imaju znanje i razumijevanje za posebnosti tjelesnog razvoja djeteta utemeljenim na bio-psiho-socialnim zakonitostima rasta i razvoja i razvili su vještine učenja potrebne za cjeloživotno učenje.</p> <p>Mogu primijeniti znanja i razumijevanja koja se tiču potreba djece da kroz formu tjelesnih aktivnosti djeluju na svestraniji, potpuniji i raznovrsniji razvoj.</p> <p>Mogu primijeniti znanje i razumijevanje na način karakterističan za tjelesne aktivnosti u školi i imaju kompetencije koje im omogućuju rješavanje problema u području razvoja motoričkih sposobnosti.</p>
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja Metoda demonstracije

		Sintetički metod Analitički metod Metoda razgovora Metoda učenja otkrivanjem
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove, praktični rad.
16.	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi;10% Konsultacije, 10% Seminarski radovi; 10% Praktični rad; 10% Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	a) Didaktičko-metodički sadržaj <ol style="list-style-type: none"> 1. Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja . 2. Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi 3. Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja 4. Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju 5. Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su zapostavljeni 6. Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja b) Sadržaj specifične metodike <ol style="list-style-type: none"> 7. Istraživanje kinezioloških procesa u Metodici tjelesne kulture. 8. Istraživanje metodoloških problema u kineziološkoj edukaciji. 9. Dijagnostika u kineziološkoj edukaciji. 10. Istraživanje razvojnih funkcija djeteta. 11. Istraživanje strukture i razvoja motoričkih sposobnosti. 12. Istraživanje metoda motoričkog učenja. 13. Istraživanje transformacionih učinkovitosti sadržaja nastave tjelesne kulture. 14. Antropološka kineziologija. 15. Programiranje transformacionih procesa 	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	a) Didaktičko-metodički sadržaj <ol style="list-style-type: none"> 1.-4. Samostalni istraživački rad. b) Sadržaj specifične metodike <ol style="list-style-type: none"> 5. Kineziološki operatori. 6. Planiranje, programiranje i operacionalizacija testiranja u školama. 7. Testiranje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti. 8. Mjerenje morfoloških karakteristika. 9. Standardiziranje testova. 10. Programiranje transformacionih procesa. 	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
	Predavanja:1 sat Vježbe: 1/15 dana Samostalni rad: 2 sata	Predavanja:15 sati Vježbe: 10 sati Samostalni rad : 30 sati Konsultacije:10 sati Priprema teoretska:10 sati Priprema vježbe:10 sati Završni ispit:2 sata
19.	Fond sati:25	Teoretska nastava 15 časova, praktična nastava 10 časova=25 časova

20.	Obavezna literatura:	<p>a) Didaktičko-metodička literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altaras, A.(2006) Darovitost i podbacivanje, Institut za psihologiju, Beograd. 2. Bežen, A. (2008) Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta, Učiteljski fakultet, Profil, Zagreb. 3. Bognar, L.Matijević, M.(2005) Didaktika, Školska knjiga, Zagreb. 4. Đorđević, J. Đorđević, B. (2016) Priroda darovitosti i podsticanje razvoja, Sao, Beograd. 5. Gojkov, G.(2008) Didaktika darovitih, Vršac. 6. Kipper, H. i Mischke, W. (2008). Uvod u opću didaktiku, Educa, Zagreb. 7. Klippert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Zg, Educa. 8. Muminović, H. (2013) Osnovi didaktike, Des, Sarajevo. 9. Sternberg, R. J.(1999) Uspješna inteligencija (kakao praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu), Zagreb, Barka. 10.Vilotijević, M., (2002), Didaktika 1,2 i 3, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 11.Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo. <p>b) Literatura specifične metodike</p> <ol style="list-style-type: none"> 12.Malacko. J.(2008) Metodologija kinezioloških istraživanja. Univerzitet Novi Sad. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja. Novi Sad. 13.Bala.G. (2008) Uspešno pisanje u kineziologiji. Univerzitet Novi Sad. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja. Novi Sad. 14.Jevtić.B., Radojević. J., Juhas. I., Ropret. R. (2010) Dečiji sport- od prakse do akademske oblasti. Univerzitet u Beogradu. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja.
	Dopunska literatura:	<p>a) Didaktičko-metodička literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Delors, J.(1998), Učenje:blago u nama,Educa, Zagreb. 2. Dryden, G. i Vos, J. (2001): Revolucija u učenju, Educa, Zagreb. 3. Jensen, E.(2003), Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 4. Kocić,LJ.(1983) Eksperimentalna pedagogija,Prosveta, Beograd.

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Krkljuš, S., (1998), Didaktički disput, SPD Vojvodine, Novi Sad; 6. Knežević-Florić, O.(2005): Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije, Novi Sad. 7. Kiryacou, K. (1995) <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb 8. Meyer, H.(2002) Didaktika razredne kvake, Educa, Zagreb. 9. Muminović, H. (2000) Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo. 10. Pastulović,N. (1987) Edukološka istraživanja,Školske novine, Zagreb. 11. Prodanović T.i drugi(1976) Istraživanje u nastavi, NIŠP, Novi Sad 12. Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo. 13. Strmčnik, F. (2001) Didaktika – osrednjeteoretičarske teme, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana. 14. Twomey F., C. (1989). Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching. New York: Teachers College Press. <p>b) Literatura specifične metodike</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Bala.G. (2007). Merenje i definisanje motoričkih sposobnosti dece. Univerzitet Novi Sad. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja. Novi Sad. 16. Kosinac.Z. (2008) Morfološko, motorički i funkcionalni razvoj djece. Sveučilište u Splitu. Split. 17. Mikić.B., Zeljković,M.,Stanić,D. (2006) Neurofiziološka i biomehanička struktura pokreta,Univerzitet“Džemal Bijedić“ u Mostaru, Nastavnički fakultet, Mostar. 18. Rađo, I., Talović, M., Pašalić, E., Bradić, A., Kajmović, H., A., Mahmutović, I., Turković S. (2000):Antopomotorika. Pedagoška akademija, Mostar.
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Hašim Muminović-voditelj Prof.dr. Indira Mahmutović

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici tjelesne kulture
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 737
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezan
10.	Ograničenja pristupa:	Ne
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa strukturom,razvojem i odnosima antropoloških obilježija djece predškolskog, mlađeg školskog i osnovnoškolskog uzrasta. Upoznavanje sa modelima praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi.Upoznavanje sa transformacionim procesima i njihovim uticajem na bazične karakteristike i sposobnosti antropološkog statusa.Upoznavanje sa kineziterepeutskim programima korekcije posturalnih poremećaja.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Poznavanje organizacije nastavnog procesa usmjerenog na učenje kretnih aktivnosti i razvoj motoričkog potencijala. Imaju vještine potrebne za prikupljanje i interpretaciju relevantnih podataka iz procesa dinamike biološkog rasta i razvoja i stvaranje zaključaka koji uključuju relevantne naučne teme. Mogu primijeniti znanja i vještine teoretskih spoznaja u praktičnom djelovanju. Imaju znanje i razumijevanje za posebnosti tjelesnog razvoja djeteta utemeljenim na bio-psiho-socialnim zakonitostima rasta i razvoja i razvili su vještine učenja potrebne za cjeloživotno učenje. Mogu primijeniti znanja i razumijevanja koja se tiču potreba djece da kroz formu tjelesnih aktivnosti djeluju na svestraniji, potpuniji i raznovrsniji razvoj. Mogu primijeniti znanje i razumijevanje na način karakterističan za tjelesne aktivnosti u školi i imaju kompetencije koje im omogućuju rješavanje problema u području razvoja motoričkih sposobnosti.
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja Metoda demonstracije Sintetički metod Analitički metod
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove, pratični rad.
16.	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi;10% Konsultacije, 10% Seminarski radovi; 10% Praktični rad; 10%

		Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	1.Istraživanje metodičkih problema u nastavi 2.Istraživanje struktura,razvoja i odnosa antropoloških obilježija djece 3.Korekcija programiranih kinezioloških tretmana radi postizanja optimalnih transformacijskih procesa, 4.Programiranje i kontrola transformacijskih procesa u kineziološkoj edukaciji, 5. Operacionalizacija planiranih i programiranih tretmana u kineziološkoj edukaciji, 6.Dijagnostika u edukaciji 7.Istraživanja strukture razvoja motoričkih sposobnosti 8.Istraživanje modela praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi tjelesne kulture 9.Istraživanje transformacione učinkovitosti na antropološki statutus djece 10.Istraživanje kinezioloških operatora u metodici tjelesne kulture 11.Istraživanja posture i kineziterapijskih programa korekcije posturalnih poremećaja. 12.Načini primjene antropometrijskih mjerenja u kineziološkoj edukaciji 13.Istraživanja specifičnosti transformacionih procesa u dječijem uzrastu 14.Istraživanja tehnologije transformacionih procesa u sportu, tjelesnom odgoju i sportskoj rekreaciji 15.Testovi za praćenje motoričkih znanja i motoričkih postignuća	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	1.Konstrukcija mjernog instrumenta 2.Standardizacija mjernog postupka 3.Utvrdjivanje metrijskih karakteristika testa 4.Postupci za mjerenje bazičnih antropometrijskih karakteristika i sposobnosti 5.Prikaz i izvođenje dijagnostike deformiteta posture 6. Operacionalizacija planiranih i programiranih tretmana u kineziološkoj edukaciji, 7. Registracija i klasifikacija operacionaliziranih sadržaja, 8. Metode i opterećenja (metodički pristup u upravljanju transformacijskim procesom; progresivno diskontinuirano opterećenje), 9. Kontrola i dijagnostika antropoloških obilježja koji su sadržani u pojedinim kineziološkim aktivnostima, 10. Usporedba ostvarenih s planiranim rezultatima i njihova međusobna povezanost.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
	Predavanja:1 sat Vježbe: 1/15 dana Samostalni rad: 2 sata	Predavanja:15 sati Vježbe: 10 sati Samostalni rad : 30 sati Konzultacije:10 sati Priprema teoretska:10 sati Priprema vježbe:10 sati Završni ispit:2 sata
19.	Fond sati:25	Teoretska nastava 15 časova, praktična nastava 10 časova=25 časova

20.	Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rašidagić.F.,Mahmutović.I. (2017) Metodika sporta i tjelesnog odgoja,Univerzitet u Sarajevu, Fakultet sposta i tjelesnog odgoja ,Sarajevo. 2. Hadžikadunić, M., Madjarević, M. (2002: Metodika nastave tjelesne kulture sa osnovama fiziologije. Zenica. 3. Bala, G. (2003). Metodološki aspekti kinezioloških merenja (sa posebnim osvrtom na merenja motoričkih sposobnosti). Novi Sad, Samostalno autorsko izdanje. 4. Mišigoj-Duraković, M. (ur.). Kinantropologija. Kineziološki fakultet, Zagreb, 2008 5. Viskić-Štalec, N. (2010). Statistika i kineziometrija. Kineziološki fakultet, Zagreb. 6. Mišigoj-Duraković, M i sur. (1995.). Morfološka antropometrija u športu. Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb 7. Findak, V. (1999). Planiranje, programiranje, provođenje i kontrola procesa vježbanja. Zbornik radova, 2. međunarodne znanstvene konferencije, Kineziologija za 21. stoljeće, Dubrovnik, 109-113. 8. Najšteter, Đ. (1997.) Kineziološka didaktika. Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke kulture i sporta. Sarajevo. 9. Šoše, H., Rađo, I. (1998). Mjerenje u kineziologiji. Fakultet za fizičku kulturu. Sarajevo.
	Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, Ž., Bonacin, D. (2007) Metodologija kineziološko-antropoloških istraživanja, Uvod u kineziološku rekreaciju. Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. Mostar 2. Brian, S. i Gaskill E. (2010); Vežbajne i zdravlje; Beograd: Data Status 3. Sudarov, N. (2007); Testovi za procjenu fizičkih performansi; Novi Sad: Pokrajinski zavod za sport 4. Wolf, B., Rađo, I (1998) Analiza grupisanja manifestnih varijabli, FFK, Sarajevo.
21.	Nosilac predmeta:	Prof.dr. Indira Mahmutović, doc.dr. Elvira Nikšić

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana projekta	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 738	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezan	
10.	Ograničenja pristupa:	Ne	
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promoviraju tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.	
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste	
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor	
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20	
19.	Fond sati:	20	

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Četvrti semestar

E8: Metodika kulture življenja

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 739	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike kulture življenja ⁹	Prof.dr Meliha Zejnilagić-Hajrić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 740	Odabrana poglavlja u metodici kulture življenja	Prof.dr Meliha Zejnilagić-Hajrić Doc.dr. Irzada Taljić	15	10	10	Obavezni
PEF STOO 741	Obrana projekta	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis doktorskog studija						

⁹ Didaktičko-metodički dio sadržaja realizirat će prof.dr. Hašim Muminović u obimu 6 sati predavanja i 4 sata vježbi, zajednički za modul C i module E.

1.	Puni naziv predmeta:	Specifičnosti istraživanja u nastavi metodike kulture življenja
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 739
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	Nema
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta:	Razvijanje spsobnosti za organizovanje i planiranje istraživanja u nastavi Kulture življenja Sposobnost akcijskog istraživanja u razredu Stjecanje znanja i vještina za samostalni istraživački rad u oblasti Kulture življenja
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Razumijeva prednosti primjene savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi kulture življenja Razvija nastavničke kompetencija za samostalno organiziranje, kreiranje i primjenu savremenih obrazovnih strategija i potiče kritičko mišljenje Kreira valjane instrumente za vrednovanje učeničkih postignuća iz Kulture življenja Razvija potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u metodici nastave kulture življenja
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja,met. razgovora,učenje otkrivanjem,učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove, praktični rad.Završni usmeni.
	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi;10% Konsultacije, 10% Seminarski radovi; 10% Praktični rad; 10% Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
	Sadržaj nastave: teorija	
	<p>i) Didaktičko - metodički dio sadržaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastava kao polje teorijskog i empirijskog istraživanja • Didaktički temelji i okviri istraživanja u nastavi • Metodike nastavnog rada: potrebe i pravci permanentnog istraživanja • Status metodika u teorijskom i empirijskom istraživanju • Nadareni učenici i istraživanja u nastavi – problemi istraživanja koji su 	

	zapostavljeni <ul style="list-style-type: none"> • Vrste didaktičko - metodičkog istraživanja <p>j) Metodika kulture življenja</p> <p>Tok pedagoških istraživanja</p> <p>Specifičnosti nastave Kulture življenja</p> <p>Značaj izučavanja sadržaja nastave Kulture življenja</p> <p>Edukaciona i praktična komponenta nastave</p> <p>Metode istraživanja u nastavi Kulture življenja</p> <p>Istraživanje i evaluacija u nastavi Kulture življenja</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Samostalno planiranje i realiziranje akcijskog istraživanja	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		15 + 10
19.	Fond sati:	
20.	Obavezna literatura:	<p>h) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Altaras, A.(2006) Darovitost i podbacivanje, Institut za psihologiju, Beograd.</p> <p>Bežen, A. (2008) Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta, Učiteljski fakultet, Profil, Zagreb.</p> <p>Bognar, L.Matijević, M.(2005) Didaktika, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Đorđević, J. Đorđević, B. (2016) Priroda darovitosti i podsticanje razvoja, Sao, Beograd.</p> <p>Gojkov, G.(2008) Didaktika darovitih, Vršac.</p> <p>Kipper, H. i Mischke, W. (2008). Uvod u opću didaktiku, Educa, Zagreb.</p> <p>Klippert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Zg, Educa.</p> <p>Muminović, H. (20139) Osnovi didaktike, Des, Sarajevo.</p> <p>Sternberg, R. J.(1999) Uspješna inteligencija (kakao praktična i kreativna inteligencija određuje uspjeh u životu), Zagreb, Barka.</p> <p>Vilotijević, M., (2002), Didaktika 1,2 i 3, Učiteljski fakultet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>b) Metodika kulture življenja</p> <p>Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2007). <i>Metode</i></p>

	<p><i>istraživanja u obrazovanju</i>, Zagreb: Naklada Slap.</p> <p>Mužić, V. (2004). <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb: Educa.</p> <p>Mužić, V. (1986). <i>Metodologija pedagoškog istraživanja</i>, Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Gay, L.R. (2002) <i>Educational Research, Competencies for Analysis and Applications</i>. New York: McMillan Publishing Company.</p>
Dopunska literatura:	<p>f) Didaktičko - metodički dio</p> <p>Delors, J.(1998), Učenje:blago u nama,Educa, Zagreb. Dryden, G. i Vos, J. (2001): Revolucija u učenju, Educa, Zagreb.</p> <p>Jensen, E.(2003), Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. Klipert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Educa, Zagreb.</p> <p>Kocić,LJ.(1983) Eksperimentalna pedagogija,Prosveta, Beograd.</p> <p>Krkljuš, S., (1998), Didaktički disput, SPD Vojvodine, Novi Sad;</p> <p>Knežević-Florić, O.(2005): Pedagogija razvoja ili refleksija pedagoške tradicije, Novi Sad.</p> <p>Kiryacou, K. (1995) <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb</p> <p>Meyer, H.(2002) Didaktika razredne kvake, Educa, Zagreb. Muminović, H. (2000) Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo. Pastulović,N. (1987) Edukološka istraživanja,Školske novine, Zagreb.</p> <p>Prodanović T.i drugi(1976) Istraživanje u nastavi, NIŠP, Novi Sad</p> <p>Slatina, M. (1998) Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo. Strmčnik, F. (2001) Didaktika – osrednjeteoretičarske teme, Filozofski fakultet i Znanstveni inštitut Filozofskog fakulteta, Ljubljana.</p> <p>Twomey F., C. (1989). Enquiring teachers, enquiring learners: A constructivist approach forteaching. New York: Teachers College Press.</p> <p>g) Metodika kulture življenja Alban-Metcalf, R.J.(1997) Repertory Grid Technique. In J.P.</p>

		<p>Keevess (ed.), <i>Educational Research, Methodology and Measurement: an International Handbook</i> (second edition) Oxford; Elsevier Science Ltd.</p> <p>Arends, R. (1994). <i>Learning to Teach</i>, USA: McGraw-Hill, Inc.</p> <p>Mattes, W. (2007). <i>Nastavne metode</i>, Zagreb: Naklada Ljevak.</p> <p>Cunningham, G.K. (1998) <i>Assessment in the Classroom</i>, London: Falmer Press.</p> <p>Goleman, D. (1998). <i>Emocionalna inteligencija</i>, Beograd: Geopoetika.</p> <p>Mattes, W. (2007). <i>Nastavne metode</i>, Zagreb: Naklada Ljevak.</p> <p>Mintzes, J.J., Wandersee, J.H., Novak, J.D. (2004). <i>Assessing Science Understanding: A Human Constructivist View</i>. San Diego: Academic Press.</p> <p>Muminović, H. (2000). <i>Mogućnost efikasnijeg učenja u nastavi</i>, Sarajevo: DES.</p> <p>Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>, Educa , Zagreb.</p> <p>Weissman, J. (2006), <i>Prezentacijom do uspjeha</i>, Grafotisak, Zagreb.</p>
21.	Nosilac predmeta:	<p>Prof. dr. Hašim Muminović</p> <p>Prof.dr.sci. Meliha Zejnilagić-Hajrić</p>

1.	Puni naziv predmeta:	Odabrana poglavlja u metodici kulture življenja
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 740
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Kontinuirana provjera i završni ispit
12.	Ciljevi predmeta: Razumijevanje suštine pojmova prirode i društva	Razvijanje integrativnih shvatanja o okviru nastavničkih kompetencija Sistematsko razumijevanje savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi Kulture življenja Bolje razumijevanje aktuelnih pitanja i problema u obrazovanju iz Kulture življenja proisteklih iz recentnih obrazovnih istraživanja
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Razumijeva prednosti primjene savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u nastavi kulture življenja Razvija nastavničke kompetencija za samostalno organiziranje, kreiranje i primjenu savremenih obrazovnih strategija i potiče kritičko mišljenje Razvija potrebe za cjeloživotnim učenjem i usavršavanjem u nastavi kulture življenja Razvija vještine kod učenika pri realizaciji praktičnih radova u nastavi Kulture življenja Razvijanje sposobnosti evaluacije u nastavi Kulture življenja
14.	Metode učenja:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, učenje otkrivanjem, učenje rješavanjem problema
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Kontinuirana provjera znanja kroz konsultacije, diskusije, seminarske radove, pratični rad.
16.	Težinski faktor provjere:	Aktivno prisustvo na nastavi; 10% Seminarski radovi; 20% Praktični rad; 10% Diskusije; 10% Završni ispit. 50 %
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Nastavnikovo profesionalno znanje, vještine i vrijednosti Inkorporiranje savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka u aktuelni nastavni plan i program Kulture življenja Sticanje predstava i obrazovanje u nastavi Kulture življenja Kreiranje valjanih instrumenata za vrednovanje učeničkih postignuća iz kulture življenja, iz segmenta ishrane i tehnologije namirnica	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Analiza i primjena aktuelnih trendova u nastavi Kulture življenja Sadržaj, organizacija i realizacija rada u nastavi Kulture življenja po Nastavnom planu i	

	<p>programu iz segmenata ishrane i tehnologije namirnica Podsticanje motivacije i kreativnosti u realizaciji nastave Kulture življenja Postavljanje i rješavanje problema u nastavi Kulture življenja Kreiranje poticajnih materijala iz Kulture življenja Primjena savremenih obrazovnih strategija, metoda i postupaka na nastavne jedinice iz Kulture življenja Kompetentno i samostalno studenti organiziraju, kreiraju i primjenjuju savremene obrazovne strategije, metode i postupke u okviru nastavnog predmeta Kulture življenja</p>	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		15P+10V
19.	Fond sati:	
20.	Obavezna literatura:	<p>Arends, R. (1994). <i>Learning to Teach</i>, USA: McGraw-Hill, Inc.</p> <p>Dryden, G. (2001). <i>Revolucija u učenju</i>, Zagreb: Educa.</p> <p>Jensen, E. (2003). Super nastava - Nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Zagreb: Educa</p> <p>Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Zagreb: Educa.</p> <p>Mattes, W. (2007). <i>Nastavne metode</i>, Zagreb: Naklada Ljevak</p> <p>Mintzes, J.J., Wandersee, J.H.,</p> <p>Novak, J.D. (2004). <i>Assessing Science Understanding: A Human Constructivist View</i>. San Diego: Academic Press.</p>
	Dopunska literatura:	<p>Muminović, H. (2000). <i>Mogućnost efikasnijeg učenja u nastavi</i>, Sarajevo: DES.</p> <p>Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>, Educa, Zagreb.</p> <p>Weissman, J. (2006), <i>Prezentacijom do uspjeha</i>, Grafotisak, Zagreb.</p> <p>Grujić, R., Miletić, I., Stanković, I. (2007) Nauka o ishrani čovjeka, knjiga druga, Tehnološki fakultet Univerziteta u Banjaluci;</p> <p>Grujić, R., Miletić, I. (2006) Nauka o ishrani čovjeka, knjiga prva, drugo, dopunjeno izdanje, Tehnološki fakultet Univerziteta u Banjaluci;</p> <p>Bowman, B.A., Rusell, R.M. (2006), <i>Present Knowledge in Nutrition</i>, ninth Edition, Volume 1&2, ILSI, Washington, DC;</p> <p>Eastwood, M. (2003) <i>Principles of Human Nutrition</i>, 2nd ed, Blackwell Science Ltd;</p> <p>Mandić, M.L. (2003), <i>Znanost o prehrani</i>, Prehrambeno tehnološki fakultet, Osijek;</p>

21.	Nosilac predmeta:	Prof. dr.sci. Meliha Zejnilagić-Hajrić Doc.dr.sci. Irzada Taljić
-----	-------------------	---

		Obrana projekta
1.	Puni naziv predmeta:	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 741
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10
5.	Trajanje:	Jedan semestar (IV semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezan
10.	Ograničenja pristupa:	Ne
11.	Provjera znanja:	
12.	Ciljevi predmeta:	Student stiče nova saznanja o naučnoistraživačkom procesu, usvaja teorijska saznanja i praktične vještine u projektovanju i realizaciji procesa naučnih istraživanja. Kroz rad sa mentorom, student bira metod naučnoistraživačkog rada, instrument istraživanja, literaturu, priprema dizajn studije
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljenost za samostalni istraživački rad u okvirima humanističkih nauka. Osposobljenost za sintetiziranje, dizajniranje, implementaciju i prihvatanje procesa zasnovanih na naučnim dostignućima. Osposobljenost za samostalno originalno istraživanje koje naučnim radom proširuje granice znanja, a čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodnim referentnim publikacijama. Osposobljenost za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja i izgradnju stava kojima se u akademskom i profesionalnom kontekstu etički odgovorno promovise tehnološki i društveni napredak zasnovan na znanju.
14.	Metode učenja:	Sintetički i analitički metod učenja
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Aktivnosti studenta: prikupljanje literature, odabir instrumenta za istraživanje... U okviru prezentacije rada: predavanje studenta, diskusiona tribina, paneli, poste
16.	Težinski faktor provjere:	Određuje izabrani mentor
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Određuje imenovani supervizor/mentor Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Određuje imenovani supervizor/mentor. Sadržaj predmeta Sadržaj predmeta će odgovarati temi projekta doktorske disertacije i metodologiji pisanja naučnoistraživačkog rada.	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		20
19.	Fond sati:	20

20.	Obavezna literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor.
	Dopunska literatura:	Literaturu određuje imenovani supervizor/mentor
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor

Peti semestar

Zajednički - obavezni i izborni kolegiji za sve module¹⁰

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 800	Izbor, izrada i odbrana drugog naučnog rada	Izabrani mentor	10	10	10	Obavezni
PEF STOO 801	Samostalni rad na doktorskoj disertaciji	Izabrani mentor	10	40	20	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis dokorskog studija						

¹⁰ Kandidati biraju naučni rad iz programa modula koji su imali u toku četvrtog semestra.

Nastavni programi petog semestra

1.	Puni naziv predmeta:	Izbor, izrada i odbrana drugog naučnog rada	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 800	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	10	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (V semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezni	
10.	Ograničenja pristupa:		
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje kandidata za samostalni naučni rad.	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Po okončanju ovog projekta kandidati će biti osposobljeni za izbor i obradu doktorske disertacije.	
14.	Metode učenja:	Individualan rad	
15.	Objašnjenje provjere znanja:		
16.	Težinski faktor provjere:		
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Mentorsko vodstvo u svrhu objavljivanja naučnog rada u referentnom časopisu.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Samostalan rad		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		10+10	
19.	Fond sati:		
20.	Obavezna literatura:	Metodološka literatura. Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.	
	Dopunska literatura:	Metodološka literatura. Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.	
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor	

1.	Puni naziv predmeta:	Samostalni rad na doktorskoj disertaciji	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 801	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	20	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (V semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezni	
10.	Ograničenja pristupa:		
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje kandidata za samostalni rad na doktorskoj disertaciji.	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Po okončanju ovog projekta kandidati će biti osposobljeni za odbranu doktorske disertacije.	
14.	Metode učenja:	Individualan rad	
15.	Objašnjenje provjere znanja:		
16.	Težinski faktor provjere:		
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Mentorsko vodstvo u svrhu izrade doktorske disertacije.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Samostalan rad		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		10+40	
19.	Fond sati:		
20.	Obavezna literatura:	Metodološka literatura. Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.	
	Dopunska literatura:	Metodološka literatura. Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.	
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor	

Šesti semestar

Zajednički - obavezni i izborni kolegiji za sve module ¹¹

ŠIFRA	Naziv kolegija	Voditelj kolegija	Broj nastavnih sati		ECTS	Status kolegija
			Predavanje	Vježbe/SIR		
PEF STOO 802	Izrada i odbrana radne verzije doktorske disertacije	Izabrani mentor	20	15	15	Obavezni
PEF STOO 803	Odbrana doktorske disertacije	Izabrani mentor	20	15	15	Obavezni
UKUPNO		-	70		30	-
Uvjeti za upis semestra: Ispunjeni uvjeti za upis dokorskog studija						

¹¹ Kandidati biraju naučni rad i doktorsku disertaciju iz programa modula koji su imali u toku četvrtog semestra.

Nastavni programi šestog semestra

1.	Puni naziv predmeta:	Izrada i odbrana radne verzije doktorske disertacije	
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 802	
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus	
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	15	
5.	Trajanje:	Jedan semestar (VI semestar)	
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo	
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba	
8.	Matični kurs:*	Da	
9.	Status predmeta:	Obavezni	
10.	Ograničenja pristupa:		
11.	Provjera znanja:		
12.	Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje kandidata za samostalni rad na doktorskoj disertaciji.	
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Po okončanju ovog projekta kandidati će biti osposobljeni za odbranu doktorske disertacije.	
14.	Metode učenja:	Individualan rad	
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Javna odbrana radne verzije doktorske disertacije	
16.	Težinski faktor provjere:		
17.	Sadržaj nastave: teorija		
	Mentorsko vodstvo u svrhu odbrane radne verzije doktorske disertacije u skladu sa Pravilima studiranja.		
	Sadržaj nastave: vježbe		
	Samostalan rad		
18.	OPTERECENJE STUDENTA		
	Sedmično	Semestralno	
		20+15	
19.	Fond sati:		
20.	Obavezna literatura:	Metodološka literatura. Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.	
	Dopunska literatura:	Metodološka literatura. Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.	
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor	

1.	Puni naziv predmeta:	Obrana doktorske disertacije
2.	Sifra predmeta:	PEF STOO 803
3.	Nivo modula/ciklus:	III ciklus
4.	Bodovna vrijednost ECTS:	15
5.	Trajanje:	Jedan semestar (VI semestar)
6.	Fakultet:	Pedagoški fakultet Sarajevo
7.	Web stranica:	www.pf.unsa.ba
8.	Matični kurs:*	Da
9.	Status predmeta:	Obavezni
10.	Ograničenja pristupa:	
11.	Provjera znanja:	Obrana doktorske disertacije u skladu sa utvrđenim postupkom i uvjetima ocjene i odbrane doktorskog rada, Pravila studiranja
12.	Ciljevi predmeta:	Pružanje podrške i pomoći kandidatima u fazi obrade rada i odbrane doktorske disertacije.
13.	Ishodi učenja kroz kompetencije:	Osposobljavanje kandidata za samostalan naučni rad.
14.	Metode učenja:	Individualan rad
15.	Objašnjenje provjere znanja:	Javna odbrana
16.	Težinski faktor provjere:	
17.	Sadržaj nastave: teorija	
	Mentorsko vodstvo u skladu sa odabranom temom, a u svrhu odbrane doktorske disertacije.	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ PREDGOVOR (se ne numeriše) U doktorskim disertacijama obavezno se piše predgovor, a pozicionira se prije sažetka. ➤ SAŽETAK (se ne numeriše) U doktorskim disertacijama obavezan je sažetak, i to na nacionalnom jeziku i jednom (a može i više) svjetskom jeziku (npr. engleskom, njemačkom, francuskom, ruskom ...). ➤ SADRŽAJ (se ne numeriše) Sadržaj je jedan od najvažnijih dijelova (elemenata) doktorske disertacije. Obavezno se pozicionira na početku doktorske disertacije, odmah iza predgovora, odnosno sažetka. ➤ UVOD (se ne numeriše) Uvod je obavezni dio doktorske disertacije. To je početni dio doktorske disertacije, koji predstavlja i rad i njegovog autora. ➤ HISTORIJSKO – TEORIJSKI (RETROSPEKTIVNI I/ILI EKSPLIKATIVNI) DIO Ovaj, kao i ostali glavni naslovi i podnaslovi se numerišu. ➤ TEORIJSKI (ANALITIČI) DIO To je najvažniji, najzahtjevniji, najopsežniji ... dio rada. U njemu se javlja mnogo naslova i podnaslova. Ovaj dio rada, zbog svoje važnosti, opsegom participira od 40% do 50% ukupnog teksta disertacije. ➤ EMPIRIJSKI (NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI) DIO. 	

	<p>Drugi najvažniji dio rada. Sadrži niz naslova u kojima je predstavljena metodologija istraživanja, a zatim i elaboracija rezultata istraživanja.</p> <p>➤ PERSPEKTIVNI DIO To je dio u kome se iskazuju autorovi prijedlozi mjera za unapređivanje proučavanog problema. Drugim riječima u ovom dijelu se iskazuje autorov doprins nauci:</p> <p>Kandidat i mentor se odlučuju za jedan od sjedećih naslova:</p> <p>➤ ZAKLJUČAK (se ne numeriše) Ako se eksplicitno izvlači zaključak (kao jednina).</p> <p>➤ ZAKLJUČNA RAZMATRANJA Ako se detaljnije razmatraju rezultati i teorijskog i empirijskog dijela (množina).</p> <p>➤ ZAKLJUČCI Ako se taksativno navode zaključci do kojih se došlo.</p> <p>➤ LITERATURA (se ne numeriše) Ako je u izradi disertacije korištena samo literatura.</p> <p>➤ POPIS KORIŠTENIH IZVORA (se ne numeriše) Pružaju se mogućnost da se navedu svi izvori, literatura, arhivska građa, web – stranice itd.</p> <p>➤ POPIS ILUSTRACIJA (se ne numeriše)</p> <p>➤ POPIS PRILOGA (se ne numeriše)</p> <p>➤ INDEX/KAZALO IMENA (se ne numeriše)</p> <p>➤ INDEX/KAZALO POJMOVA I MANJE POZNATIH IZRAZA (se ne numeriše)</p> <p>➤ INDEX/KAZALO KRATICA (se ne numeriše)</p>	
	Sadržaj nastave: vježbe	
	Samostalan rad	
18.	OPTERECENJE STUDENTA	
	Sedmično	Semestralno
		20+15
19.	Fond sati:	35
20.	Obavezna literatura:	Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.
	Dopunska literatura	Relevantna literatura u skladu sa odabranom temom.
21.	Nosilac predmeta:	Izabrani mentor